

Årsregnskap og årsberetning 2021

Innholdsfortegnelse

Del I Årsberetning

Innholdsfortegnelse	1
Kommentarer til årsregnskapet	3
Driftsregnskap	29
Demografi, sysselsetting og utdanning	37
Styring og kontroll – etisk standard	47
Vedtaksoppfølging	49
Organisasjon og medarbeidere	50
Samfunnssikkerhet og beredskap 2021	58
Planstatus i forhold til Planstrategi 2020-2023	59
Bærekraftig omstilling	61
Folkehelse og sosial bærekraft	62
Status klimabudsjettet	65
Miljøstatus Rana	67

Del II Årsregnskap

Rana kommunes årsregnskap	72
Hovedoversikter	73
Avdelingsregnskap	80
Detaljert investeringsregnskap	83
Noter	86

Del I

Årsberetning

Kommentarer til årsregnskapet

Rana kommune er en god tjenesteyter og en aktiv samfunnsaktør

Rana kommune leverer gode tjenester til innbyggerne og evner å tilpasse tjenestene til endret demografi og rammebetingelser. Det siste året har vært krevende for alle, også Rana kommune. Mange medarbeidere har måttet legge ordinære oppgaver til side til fordel for pandemihåndtering i året som gikk. De ansatte har håndtert utfordringene svært godt, med stor evne til omstilling på tross av usikkerhet.

Langsiktig, bærekraftig økonomistyring og god budsjettdisiplin gir resultater og styrker kommunens mål om å være en god tjenesteyter og aktiv samfunnsaktør. I 2022 skal Rana kommune bidra med 450 mill. kr til flyplass, og er vel den kommunen i Norge som subsidierer staten mest for å løse oppgaver innenfor infrastruktur som strengt tatt er en statlig oppgave.

Positivt regnskapsresultat

Driftsmarginene oppleves som gode og flere økonomiske indikatorer viser positive tall, men en stadig økende gjeldsgrad utfordrer bærekraftsbalansen.

Regnskapet for 2021 viser et positivt netto driftsresultat på 129,4 mill. kr, tilsvarende 5,4 prosent av brutto driftsinntekter på 2,4 mrd. kr.

Hovedårsaken til det positive resultatet skyldes høyere skatteinngang på slutten av året, inkludert høyere inntektsutjevning som følge av høy skatteinngang på nasjonalt nivå. I tillegg ble pensjonskostnadene og rentekostnadene noe lavere enn forventet.

Det positive resultatet skyldes også god økonomisk styring i drifta. Sektorene leverte et mindreforbruk på 26,3 mill. kr i forhold til regulert budsjett, mens finansområdet leverte et mindreforbruk på 53,2 mill. kr. Mindreforbruket på sektorene tilsvarer omtrent mindreforbruket fra 2020 på 26,9 mill. kr som er regulert inn i budsjetttrammene.

Rana kommunes driftsregnskap er avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk før strykninger på totalt 79,5 mill. kr. Strykninger i bruk av disposisjonsfond på 58,2 mill. kr er utført i henhold til regnskapsforskriftens paragraf 4-3. Mindreforbruk etter strykninger utgjør 21,3 mill. kr. Beløpet er avsatt til disposisjonsfond i henhold til forskriften.

Disposisjonsfondet øker med 143,4 mill. kr og utgjør 29,9 prosent av driftsinntektene og er på 713 mill. kr. Økningen i fondet kommer godt med til kommunens bidrag til realisering av ny flyplass.

I 2021 er det investert i varige driftsmidler for 429 mill. kr, herav utgjør investeringer innenfor skolesektoren 292 mill. kr. Investeringsregnskapet er avsluttet med et udisponert beløp før strykninger på 38,0 mill. kr. Strykning i bruk av lån på 35,4 mill. kr er utført i henhold til regnskapsforskriftens § 4-6. Udisponert beløp etter strykning på 2,5 mill. kr er avsatt til ubundne investeringsfond.

Om årsregnskapet og årsberetningen

Årsberetningen er utarbeidet etter kommunelovens § 14-7 Årsberetning og kommunens økonomireglement.

I årsberetningen gjennomgås kommunens årsregnskap. I tillegg beskrives internkontrolltiltak, organisasjon og medarbeidere, sosial bærekraft og planstatus i forhold til planstrategi, klima og miljø, samfunnssikkerhet og beredskap. Arbeidet med avslutning av årsregnskapet for 2021 har fulgt faste aktiviteter og rutiner i samarbeid med kommunens leverandør av revisjonstjenester, Deloitte. Det er også utarbeidet konsolidert regnskap som består av Rana kommune, Mo i Rana Havn KF og Rana Byggdrift KF.

Kommunens årsregnskap og skjema med tjenesteproduksjonsdata for KOSTRA er sendt statistisk sentralbyrå, SSB innen fristen 22.februar. Årsregnskapet er også overlevert revisjonen med noter og dokumentasjon.

Årsregnskapet med noter og årsberetning skal revideres og kontrollutvalget skal gi sin uttalelse før det skal behandles i formannskap og kommunestyre innen utgangen av juni. Formannskapet gir sin innstilling i møte 7.6.2022 før kommunestyret behandler saken i møte 21.6.2022.

Driftsregnskap

Rana kommunes driftsregnskap er avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk før strykninger på 79,5 mill. kr. Regnskapsresultatet består av et positivt resultat fra finans på 53,2 mill. kr og et mindreforbruk fra kommunens drift på 26,3 mill. kr. Alle sektorene med unntak av helse og omsorg har mindreforbruk.

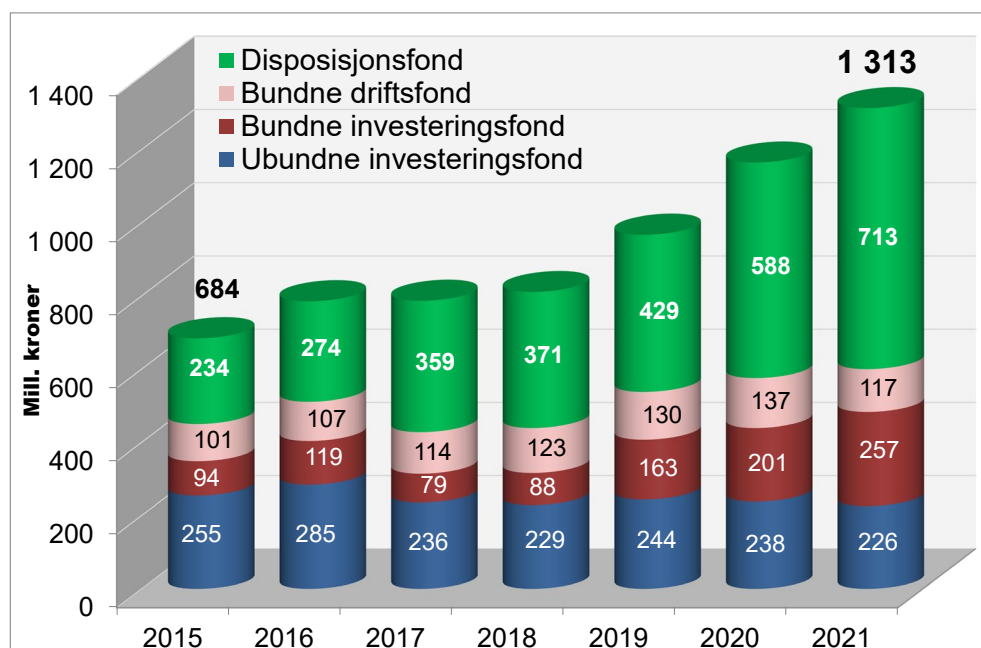
Netto driftsresultat (NDR) viser hva kommunen sitter igjen med etter at drifta, renter og avdrag er betalt og er den delen av overskuddet som er disponibelt som egenkapital til investeringer og avsetninger til fond. Rana kommune hadde som mål i 2021 å ha et NDR på 3 prosent av driftsinntektene for å møte fremtidige utfordringer i kommunen. I 2021 ble NDR 5,4 prosent av driftsinntektene.

Resultatet for 2021 gir grunnlag for å styrke de kommunale reservene og fortsette innretningen av midler til egenkapital på investeringer for å holde gjeldsgraden lavest mulig med de kjente satsningene kommunen har foran seg.

Fondsbeholdning

Kommunens totale fondsbeholdning økte fra 1 164,4 mill. kr til 1 313,1 mill. kr, en økning på 48,6 mill. kr målt i 2021 kroner. Disposisjonsfondet økte med 124,6 mill. kr mens bundne fond og ubundne investeringsfond ble redusert med henholdsvis 19,8 mill. kr og 12,5 mill. kr. Bundne investeringsfond økte med 56,3 mill. kr. Note 13 viser detaljert bruk og avsetning av alle fond.

Figur 1. Utvikling fondsmidler i 2021 kroner

Handlingsregel for bærekraft

Rana kommunes handlingsregler for økonomisk bærekraft vises i tabellen under, med mål for budsjett 2021 og indikatorer for regnskap 2021.

Tabell 1. Handlingsregel for bærekraft 2021

	Mål bærekraft	Regnskap 2021	Avvik	Avvik i mill. kr
Netto driftsresultat	3,0 %	5,4 %	2,4 %	57,7
Disposisjonsfond	8,0 %	29,9 %	21,9 %	522,1
Netto lånegjeld	75,0 %	92,7 %	-17,7 %	-421,9
Samlet bærekraftavvik				157,9

Modellen for økonomisk bærekraft setter krav til langsiktighet i den økonomiske styringen av kommunen. Handlefrihet og ivaretagelse av generasjonsprinsippet er bærende elementer i modellen. Kommuneøkonomien skal kunne håndtere uforutsette hendelser uten at det får konsekvenser for tjenestetilbudet.

Gjeldsnivået er over måltallet og vil stige ytterligere sett i lys av vedtatt investeringsprogram og etterslepet kommunen har på vedlikehold av realkapitalen. Bærekraftavviket som økende

gjeldsnivå representerer er bekymringsfullt, og stiller krav til at kommunen planlegger for gjenopprettelse av økonomisk bærekraftig gjeldsbalanse.

Disposisjonsfondet er langt over måltallet i bærekraftmodellen på 8,0 prosent av driftsinntektene. Vedtatt disponering av 450 mill. kr til flyplass, vil redusere disposisjonsfondet, men det vil likevel være over måltall for økonomisk bærekraft på etter utbetaling. Dette gjør at planlagt disponering av NDR til oppbygning av disposisjonsfondet kan disponeres som økt egenkapital til investeringer i from av overføring fra drift, for å dempe den kraftige gjeldsveksten.

Per 31.12.2021 har Rana kommune et disposisjonsfond på 713 mill. kr, tilsvarende 29,9 prosent av driftsinntektene. Disposisjonsfondet har økt med 143,4 mill. kr i 2021, som tilskrives 122 mill. kr i budsjetterte avsetninger, samt avsetning av mindreforbruk på 21,3 mill. kr.

Samlet har Rana kommune et positivt bærekraftsavvik på 157,9 mill. kr i 2021. Hvis man trekker ifra den planlagte flyplassinvesteringen på 450 millioner, er det samme bærekraftsavviket negativt med om lag 300 mill. kr. Det er derfor behov for å fortsette å styre økonomien nøkternt med tanke på å opprettholde en bærekraftig kommuneøkonomi fremover.

Kommentarer til hovedoversikten

Hovedoversikten viser avvik mellom budsjett og regnskap på hovedpostnivå. Dette har i noen grad sammenheng med at endringer som skjer i løpet av året, ikke i tilstrekkelig grad fanges opp og budsjett reguleres i sektorene. Det har også sammenheng med prinsippet om rammestyring, som retter sektorenes fokus mot nettoforbruket. Kommunestyret vedtar budsjettet på netto nivå. Det er denne rammen sektorene styres etter og måles mot. Når budsjetttrammene og budsjettpremissene for rammeområdene er satt i budsjettvedtaket, må budsjettet detaljeres, slik at det gir presis styringsinformasjon. Gjennom operasjonaliseringen med budsjett på laveste nivå (sted, art og funksjon) blir bruttotallene endret. Det vil derfor alltid være avvik mellom hovedoversikten fra budsjettvedtaket og hovedoversikten, slik den fremstår etter at operasjonaliseringen er gjort.

Tabell 2. Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020	Avvik 2021
Sum driftsinntekter	2 387 152	2 292 532	2 197 708	2 303 358	94 620
Sum driftsutgifter	2 293 255	2 262 735	2 142 597	2 187 066	30 520
Brutto driftsresultat	93 898	29 797	55 111	116 292	64 101
Netto finansutgifter	-69 507	-76 569	-84 977	-63 403	7 062
Motpost avskrivninger	104 970	103 183	70 507	103 230	1 787
Netto driftsresultat	129 361	56 411	40 641	156 119	72 950
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	-1 402	-1 402	-800	-11 572	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	15 399	7 963	4 536	-7 224	7 436
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-143 358	-62 972	-44 377	-158 222	-80 386
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	20 899	0
Sum disponeringer	-129 361	-56 411	-40 641	-156 119	-72 950
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-	-	-	-	-

Kommunens driftsinntekter var 2 387,2 mill. kr mot regulert budsjett på 2 292,5 mill. kr, 94,6 mill. kr høyere enn regulert budsjettet. De største avvikene på inntektssiden er knyttet til høyere sykelønnsrefusjon og inntektsutjevning enn budsjettet. Salgs og leieinntekter er høyere enn budsjettet som følge av at deler av inntekter som tilhører Rana Byggdrift KF er bokført i Rana kommunes regnskap.

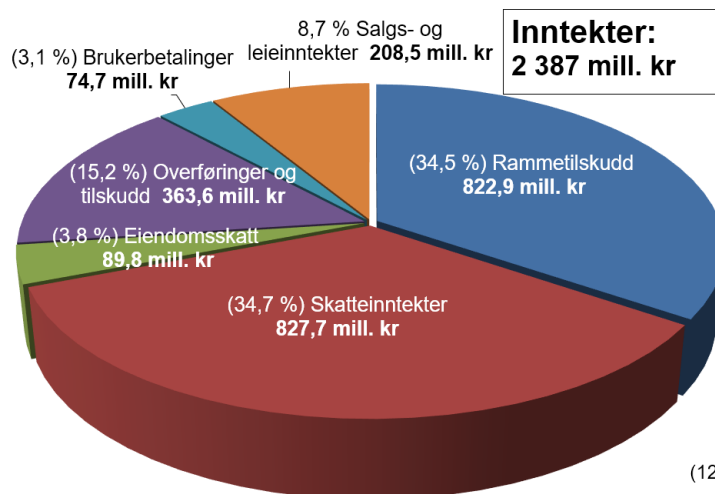
Kommunens driftsutgifter var 2 293,3 mill. kr mot regulert budsjett på 2 262,7 mill. kr, 30,5 mill. kr høyere enn regulert budsjett. Avviket kan knyttes til økte driftsutgifter innenfor helse og omsorg, samt bokførte kostnader som tilhører Rana Byggdrift KF.

Brutto driftsresultat ble på 93,9 mill. kr mot regulert budsjett på 29,8 mill. kr. Brutto driftsresultat ble 64,1 mill. kr høyere enn budsjettet.

Lønnsutgiftene ble på 1 161,1 mill. kr mot regulert budsjett på 1 168,4 mill. kr, 7,2 mill. kr lavere enn regulert budsjett.

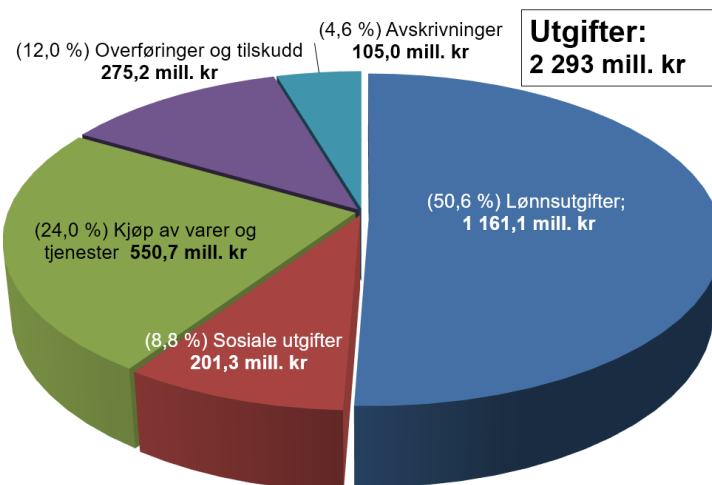
Kjøp av varer og tjenester var på 550,7 mill. kr mot regulert budsjett på 493,1 mill. kr, 57,6 mill. kr høyere enn regulert budsjett. Avviket er i hovedsak knyttet til økte driftsutgifter innenfor helse og omsorg, samt bokførte kostnader som tilhører Rana Byggdrift KF. Også oppvekst og kultur har høyere kostnader enn budsjettet.

Figur 2. Fordeling inntekter og utgifter

Inntekter	2021	2020	Endring	
Rammetilskudd	822,9	834,8	-11,9	-1,4 %
Skatteinntekter	827,7	729,3	98,4	13,5 %
Eiendomsskatt	89,8	82,3	7,5	9,1 %
Overføringer og tilskudd	363,6	346,0	17,6	5,1 %
Brukerbetalinger	74,7	69,8	4,9	7,0 %
Salgs- og leieinntekter	208,5	241,2	-32,7	-13,6 %
Sum inntekter	2 387,2	2 303,4	83,8	3,6 %

Utgifter	2021	2020	Endring	
Lønnsutgifter	1 161,1	1 154,4	6,7	0,6 %
Sosiale utgifter	201,3	202,2	-0,9	-0,4 %
Kjøp av varer og tjenester	550,7	562,5	-11,8	-2,1 %
Overføringer og tilskudd	275,2	164,7	110,5	67,1 %
Avskrivninger	105,0	103,2	1,7	1,7 %
Sum utgifter	2 293,3	2 187,1	106,2	4,9 %

Overføringer og tilskudd til andre ble på 275,2 mill. kr, 16,0 mill. kr lavere enn regulert budsjett på 291,2 mill. kr. Hovedårsaken til avviket kan knyttes til lavere utbetalt tilskudd til Rana Byggdrift KF, som følge av at tilskuddet er motregnet netto bokførte kostnader i Rana kommunes regnskap.

Netto finansutgifter ble på 69,5 mill. kr mot regulert budsjett på 76,6 mill. kr, et avvik på 7,1 mill. kr. Avviket skyldes i hovedsak lavere renteutgifter enn budsjettet.

Netto driftsresultat ble på 129,4 mill. kr mot regulert budsjett på 56,4 mill. kr, et avvik på 73 mill. kr.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 4-1 - § 4-4 regulerer hvilke strykingsregler som gjelder ved avslutning av årsregnskapet. Årets budsjettavvik før strykninger er 79,5 mill. kr. Etter strykning i bruk av disposisjonsfond på 58,2 mill. kr ble 21,3 mill. kr av mindreforbruket avsatt til disposisjonsfond i henhold til forskrift.

Frie inntekter - rammetilskudd og inntekts- og formuesskatt

Samlet økte de frie inntektene fra 1 550,7 mill. kr til 1 636,8 mill. kr, en økning på 86,1 mill. kr fra 2020. Dette var 35,9 mill. kr høyere enn regulert budsjett, og er knyttet til høyere inntektsutjevning og økt skatteinngang på slutten av året.

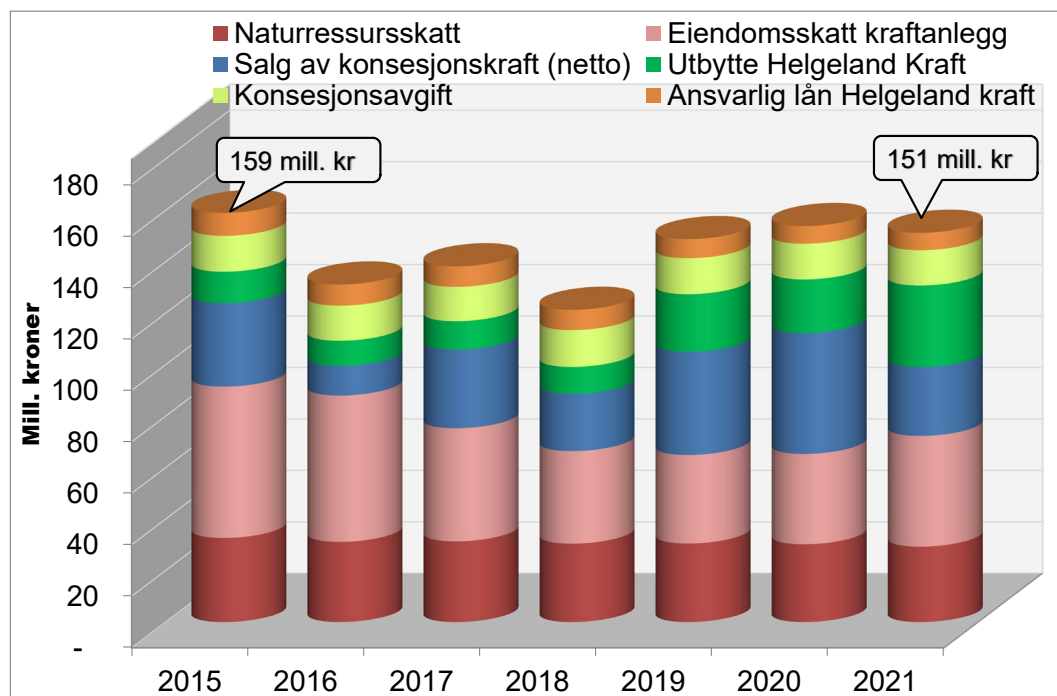
Inntekts og formuesskatten inkludert naturressursskatt økte fra 715,9 mill. kr til 814 mill. kr, en økning på 98,1 mill. kr fra 2020 tilsvarende 13,7 prosent og 7,8 mill. kr høyere enn regulert budsjett. Naturressursskatten var på 29,3 mill. kr i 2021, som er samme beløp som i 2020.

Inntektsutjevningen økte fra 64,5 mill. kr til 83,0 mill. kr, en økning på 18,5 mill. kr fra 2020. Dette var 28,0 mill. kr høyere enn regulert budsjett og skyldes høyere skatteinngang på nasjonalt nivå enn forventet.

Rammetilskuddet ble redusert fra 770,3 mill. kr til 739,8 mill. kr, en reduksjon på 30,5 mill. kr. Dette var i henhold til regulert budsjett.

Eiendomsskatt

Inntekter fra eiendomsskatt økte fra 82,3 mill. kr til 89,8 mill. kr, en økning på 7,5 mill. kr. Dette skyldes økt eiendomsskatt fra kraftanlegg. Samlet eiendomsskatt ble 0,3 mill. kr lavere enn regulert budsjett.

Inntekter fra kraftverk
Figur 3. Kraftrelaterte inntekter i 2021 kroner

(Alle tall i mill. kroner)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sum inntekter (2021 kroner)	159,1	131,2	138,3	121,3	148,8	153,9	151,3
Endring fra 2015		-27,9	-20,8	-37,7	-10,2	-5,1	-7,8

Rana kommune har kunnet tillatt seg et høyere driftsnivå enn sammenlignbare kommuner. Dette er i stor grad knyttet til inntekter fra kraft. Disse inntektene er eiendomsskatt fra kraftverk, salg av konsesjonskraft, naturressursskatt, konsesjonsavgift samt renter og utbytte fra eierskap. Det er imidlertid et vesentlig press både fra kraftbransjen og sentrale myndigheter på kommunenes mulighet til å disponere disse inntektene selv. Prisjustert til 2021 kroner, har verdien av disse inntektene sunket med 7,8 mill. kr siden 2015, selv etter frigivelse av fastpriskontraktene på konsesjonskraften fra og med 2013.

Totalt hadde Rana kommune 151,3 mill. kr i inntekter fra kraft i 2021, noe som er 2,3 mill. kr mer enn i 2020. Nivået på inntektene varierer fra år til år, men har vært nedadgående i perioden. Uten ekstraordinært utbytte fra Helgeland Kraft i 2021 ville inntektene fra kraft vært 19,2 mill. kr lavere enn i 2020. Det har vært større variasjoner i inntektene fra kraft fra år til år, basert på blant annet varierende kraftpris som påvirker både utbetalt utbytte og inntekt fra salg av konsesjonskraften.

Naturressursskatt

Kommunen mottok 29,3 mill. kr i naturressursskatt i 2021, det samme som i 2020. Skatten pålegges det enkelte kraftverk og beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av de siste sju års produksjon, og utbetales med 1,1 øre/kWh til kommunene. Naturressursskatten inngår i inntektssystemet.

Eiendomsskatt fra kraftanlegg

Av kommunens totale inntekter fra eiendomsskatt på 89,8 mill. kr, utgjorde skatten fra kraftanleggene 43 mill. kr, en økning på 9,0 mill. kr fra 34 mill. kr i 2020.

Inntekter fra salg av konsesjonskraft

Rana kommune har siden fastpriskontraktene opphørte den 31.12.2012 solgt sine rettigheter til uttak av konsesjonskraft på fastpriskontrakter i markedet. På grunn av kraftig fall i prisene høsten 2020 ble det valgt å inngå en kontrakt for salg av rettighetene for uttaket av konsesjonskraften i 2021 som gav kommunen mulighet for å velge mellom fastpris og spot i kvartal to, tre og fire. For første kvartal ble fast pris på 18,3 øre per KWh valgt.

Kommunen kan ta ut 184,8 GWh, eller 184 875 700 KWh i konsesjonskraft. Eiere av større vannkraftverk plikter å levere en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen. For konsesjoner gitt før 10. april 1959 fastsetter partene selv prisen, basert på en selvkostberegning for det aktuelle kraftverket. For konsesjoner gitt etter 10. april 1959 gjelder "OED-prisen", en pris fastsatt av Olje- og energidepartementet, og er basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Plikten til å avstå konsesjonskraft gjelder kraftverk som benytter vann regulert etter vassdragsreguleringsloven eller industrikonsesjonsloven. Konsesjonene i Rana kommune er alle gitt etter 10. april 1959.

Kontrakten for salget av konsesjonskraften medførte tett oppfølging av prisutviklingen gjennom våren. Valget mellom spot og fast pris i de påfølgende kvartalene måtte gjøres en uke før inngangen til neste kvartal. Nivået på fastpriskontraktene økte i løpet av våren, og før inngangen til andre kvartal ble det valgt å inngå fast pris på 24,8 øre per KWh. Før ferien var nivået på fastpriskontrakter steget ytterligere. Det ble derfor valgt å inngå avtale om en fast pris på 40 øre per KWh i tredje kvartal og 41,8 øre per KWh i fjerde kvartal. Gjennomsnittlig pris for salget av konsesjonskraften i 2021 ble 31,2 øre per KWh. Dette gav kommunen en inntekt på 56,4 mill. kr. Med en OED-pris på 11,4 øre/KWh, samt innmating og energiavgift for kraften, ble netto inntekt 26,8 mill. kr.

Konsesjonsavgift

Konsesjonsavgifter er kompensasjon for påførte skader i distriktene hvor den utnyttede vannressursen befinner seg. Kraftverkseieren betaler en årlig avgift til kommunene som er berørt av utbyggingen. Avgiftssatsen er fastsatt i konsesjonsvilkårene. Avgiftssatsen blir indeksjustert automatisk ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen er gitt og deretter hvert femte år. Konsesjonsavgiftene skal og tas opp til ny deling hvert tiende år. Det er NVE som regner ut mengde og fordeling. Mengden blir regnet ut i naturhesterkrefter, og er lik grunnlaget for utregning av konsesjonskraft. Rana mottok 13,7 mill. kr i konsesjonsavgift fra Statkraft, Helgeland Kraft og Mo Industripark i 2021. Dette er 0,3 mill. kr mer enn i 2020. Inntekten avsettes til næringsfondet.

Utbytte fra Helgeland Kraft AS

Rana kommune mottok 10,2 mill. kr i ordinært utbytte på sin eierandel i Helgeland Kraft AS i 2021, 10 mill. kr mindre enn i 2020. Det ordinære årlige utbytte inntektsføres i driftsregnskapet. I tillegg mottok kommunen 21,5 mill. kr i ekstraordinært utbytte fra selskapet. Bakgrunnen for dette var salget av selskapet sin eierandel i Helgeland Invest AS. Det ekstraordinære utbyttet ble inntektsført i investeringsregnskapet og avsatt til ubundet investeringsfond.

Ansvarlig lån Helgeland kraft AS

Rana kommune mottok renter og avdrag på ansvarlig lån til Helgeland Kraft AS med 6,8 mill. kr i 2021. Renter og avdrag fra ansvarlige lån til kraftselskapet inntektsføres i investeringsregnskapet og avsettes til ubundet investeringsfond. 100 mill. kr av disse inntektene er gjennom tidligere vedtak i kommunestyret reservert til bygging av ny flyplass. Restlån per 31.12.2021 er 30,2 mill. kr.

Lån og tilskudd

Startlån, landbrukslån og sosiale lån administreres av Intrum etter inngått forvaltningsavtale.

Startlån og tilskudd

Det ble utbetalt 1,5 mill. kr i tilskudd i 2021. Kommunen betalte 5,6 mill. kr i renter på opptatte lån i Husbanken og mottok 6,7 mill. kr i renter på utlånte midler og renter på midler i bank.

I investeringsregnskapet føres utlån av startlån. Det ble lånt ut 66,3 mill. kr i 2021 mot 80,8 mill. kr i 2020. Det var ingen tap på utlån i 2021. Kommunen mottok 57,6 mill. kr i avdrag i 2021 fra låntakerne mot 47,6 mill. kr i 2020. Mottatte avdrag fra låntakerne kan bare finansiere avdrag på innlån eller nye utlån. Avdragsutgiftene til Husbanken var 16,8 mill. kr i 2021. Netto avsatte mottatte avdrag fra formidlings lån, utgjør 40,8 mill. kr i 2021.

Utlån fra landbruksfondet

Det ble utbetalt 0,5 mill. kr i lån fra landbruksfondet i 2021. I 2020 var det utlån på 0,5 mill. kr. Det er inntektsført 0,8 mill. kr i mottatte avdrag og 0,12 mill. kr i renteinntekter fra utlån. Alle inn- og utbetalinger avsettes og finansieres til/fra fondet. Landbruksfondet økte med 0,3 mill. kr i 2021 og var på 7,9 mill. kr per 31.12.2021.

Sosiale lån

I 2021 ble det utbetalt 0,6 mill. kr i sosiale lån, det samme som i 2020. Lånene utgiftsføres fortløpende i driftsregnskapet til NAV kommune.

Utlån til Stakobygget AS

Kommunen mottok 22 mill. kr i renter og avdrag fra utlån til Stakobygget AS. Rentene på 2,1 mill. kr inntektsføres i driftsregnskapet, mens mottatte avdrag på 19,9 mill. kr inntektsføres i investeringsregnskapet og avsettes til fond. 15 mill. kr av mottatte avdrag er en ekstraordinær avdragsbetaling fra selskapet. Mottatte avdrag avsettes til bundet fond og kan bare benyttes til å finansiere nedbetaling av kommunens innlån.

Pensjon og sosiale utgifter

De sosiale utgiftene består av pensjon, kollektive forsikringer og arbeidsgiveravgift. De sosiale utgiftene ble redusert fra 202,2 mill. kr til 201,3 mill. kr, en reduksjon på 0,9 mill. kr. Dette var 5,7 mill. kr lavere enn regulert budsjett. Reguleringspremien ble betydelig høyere enn opprinnelig anslag høsten 2020 på grunn av endring i prinsipper for regulering av pensjoner under utbetaling. Dette medførte økte innbetalinger til KLP og økt inntektsført premieavvik.

Det ble brukt 73,8 mill. kr av kommunens premiefond i pensjonsordningen for å delfinansiere premieinnbetalingene i 2021. Premiefondet er bygd opp ved at de årlige premieinnbetalingene i pensjonsordningen har vært høyere enn årlig kostnad. Den årlige kostnaden som skal dekke kommunens pensjonsforpliktelser per 31.12 beregnes av pensjonsleverandørene. Kommunens likviditet påvirkes positivt, ved at premiefondet brukes til å finansiere premieinnbetalingene. Totalt ble premiefondet tilført avkastning for 2021 på 151 mill. kr, slik at saldo ved utgangen av 2021 var på 336,2 mill. kr.

KLP varslet om ekstraordinær tilbakeføring til premiefondet, som følge av at avkastningskravet til fremtidige alderspensjoner ble redusert. Endring i reglene for offentlig tjenstepensjon er hovedårsaken til at det er frigjort betydelige midler fra oppsparte pensjonsreserver (premiereserver).

Midlene på premiefondet kan bare benyttes til betaling av fremtidige pensjonspremier og kommunen vil vurdere samme bruk av premiefondet i 2022 som i 2021.

Realkapital

Rana kommune forvalter store verdier i form av bygninger, veier og anlegg og kommunale vann- og avløpsanlegg. I et langsiktig perspektiv er det viktig å bevare kommunens realkapital. Effektiv forvaltning med innhenting av vedlikeholdsetterslepet kan gi besparelser for samfunnet og bedre tjenester til innbyggerne. Løpende vedlikehold av bygg- og anlegg bør over tid være på et bærekraftig nivå som ivaretar verdien på bygg og anlegg.

Fra og med 2021 ble ansvar for vedlikehold av bygningsmassen skilt ut i et eget foretak, Rana Byggdrift KF. Formålet med selskapet er å redusere antall kvadratmeter kommunen eier og leier, og styrke vedlikehold av kommunens bygningsmasse.

Forfallet på kommunens bygg- og anlegg er kommet så langt at det ikke alene kan løses gjennom driftsbudsjettene, men mye må løses med investeringer.

Oppgradering og investeringer i skolebygg, har bidratt til en betydelig reduksjon i vedlikeholdsetterslepet, men det anslås et vedlikeholdsetterslep på rundt 1,3 mrd. kr etter at skoleinvesteringene er tatt. I tillegg anslås vedlikeholdsetterslepet på vann- og avløpsnett på ca. 2,2 mrd. kr. Vedlikeholdsetterslepet på vei er i Hovedplan vei (k.sak 21/18) beregnet til 168 mill. kr.

I perioden 2018-2020 er det gjennomført en økt årlig satsing på vedlikehold av kommunens realkapital med en samlet økt bevilgning på 12,5 mill. kr per år. Herav 8,0 mill. kr til kommunale veier og 4,5 mill. kr til bygg. Bevilgningen skal bidra til å styrke løpende vedlikehold og ivaretagelse av kommunens realkapital.

Vedlikeholdsfond

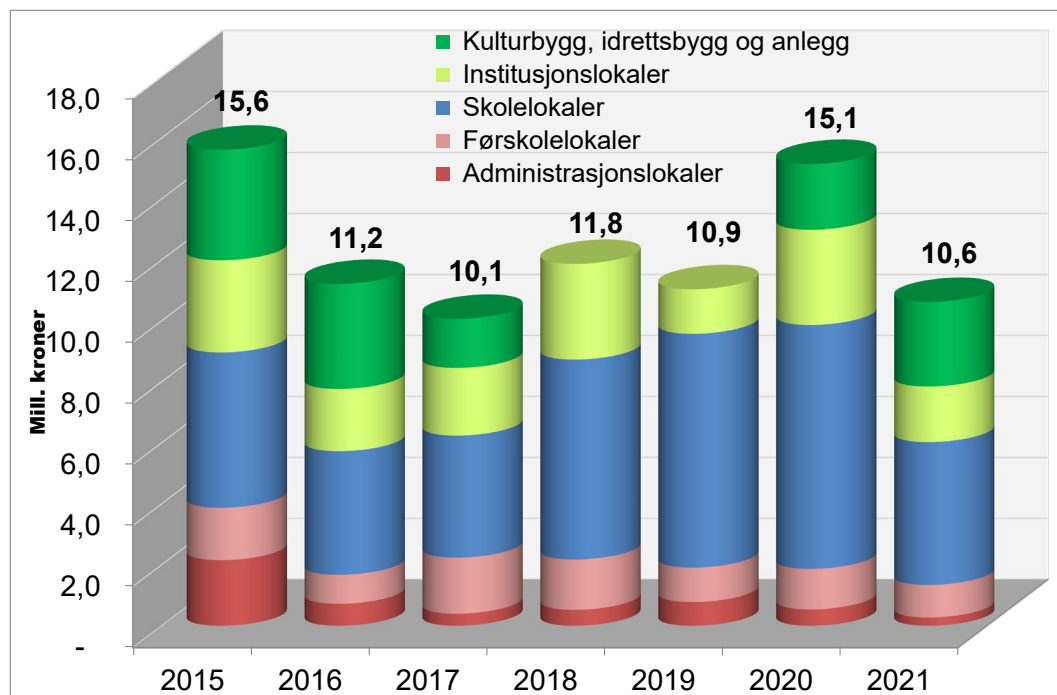
I 2021 vedtok kommunestyret å opprette et vedlikeholdsfond. Salgsgevinsten knyttet til salg av eiendom skal benyttes som egenkapital til investeringer. Budsjettert egenkapitalfinansiering i form av overføring fra drift til investeringer, reduseres tilsvarende og settes av til oppbygging av vedlikeholdsfond. I tillegg kan merinntekter på finansområdet i form av økt eiendomsskatt og salg av konsesjonskraft ut over vedtatt budsjett, avsettes til vedlikeholdsfond.

Vedlikeholdsfondet skal bidra til verdibevarende vedlikehold av kommunens bygg, veier og anlegg, for å sikre en fremtidsrettet infrastruktur jamfør satsingsområde i kommuneplanens samfunnsdel.

Eiendomsforvaltning for utvalgte formålsbygg

Rana kommune har over år styrket den driftsmessige del av virksomheten ved hjelp av finansinntekter og forbruk av realkapital. For lite midler til vedlikehold medfører at realkapitalen forbrukes. Bygg og anlegg slites ned til et nivå som gjør dem lite egnet til bruken de er tiltenkt, og en total renovering blir nødvendig. Kommunen bør ha en effektiv forvaltning og et vedlikeholds-nivå som ivaretar kvaliteten og verdien på bygg og anlegg. Tidsmessige bygninger og anlegg gir grunnlag for rasjonell drift og fornøyde brukere, og vil gi besparelser for samfunnet og bedre tjenester til innbyggerne.

Figur 4. Netto vedlikeholdsutgifter formålsbygg i 2021 kroner, konsern

Figuren over viser direkte driftsutgifter til vedlikehold av formålsbygg (kjøp av varer og tjenester fra eksterne) på konsernnivå, det vil si samlet ressursbruk i Rana kommune inkludert Rana Byggdrift KF.

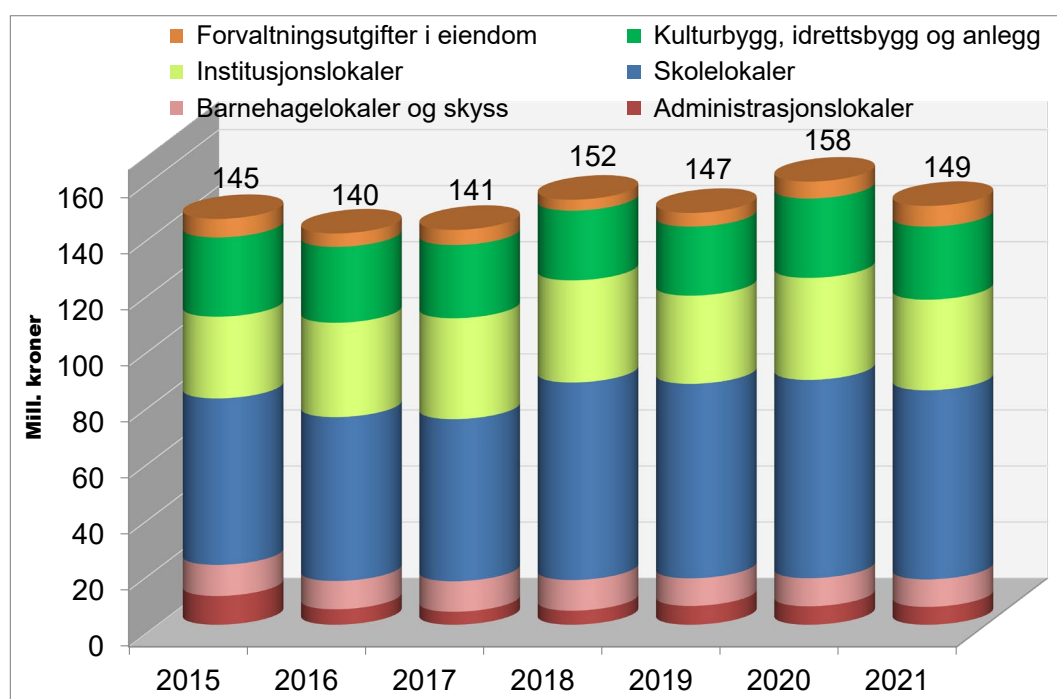
Avskrivninger, forbruksmateriell eller lønnsutgifter med videre er ikke med i oversikten. I 2021 ble det brukt 10,6 mill. kr i direkte utgifter til vedlikehold av eide formålsbygg, en reduksjon på 4,5 mill.

kr fra 2020. Fra og med 2021 ble ansvar for vedlikehold av bygningsmassen skilt ut i et eget foretak, Rana Byggdrift KF. Foretaket har fått ansvar for å redusere antall kvadratmeter kommunen eier og leier, og styrke vedlikehold av kommunens bygningsmasse.

Eiendomsforvaltningen er i perioden 2019 - 2020 styrket med budsjettbevilgninger på henholdsvis 2,0 mill. kr i 2019 og 2,5 mill. kr i 2020, totalt 4,5 mill. kr i årlig styrking til vedlikehold av bygg.

I 2020 fikk Rana kommune en særskilt engangsbevilgning fra staten på 11,8 mill. kr i forbindelse med koronapandemien. Bevilgningen var øremerket vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur. 7,3 mill. kr av bevilgningen ble brukt til formålet i 2020, mens 3,4 mill. kr ble brukt i 2021 til ferdigstillelse av iverksatte tiltak. 1,1 mill. kr av bevilgningen er udisponert.

Figur 5. Netto driftsutgifter til formålsbygg i 2021 kroner, konsern

I 2021 brukte Rana kommune 149,3 mill. kr i netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning på utvalgte kommunale eide- og leide formålsbygg. Dette er 8,7 mill. kr mindre enn i 2020 og er i hovedsak knyttet til reduserte kostnader til kjøp av varer og tjenester.

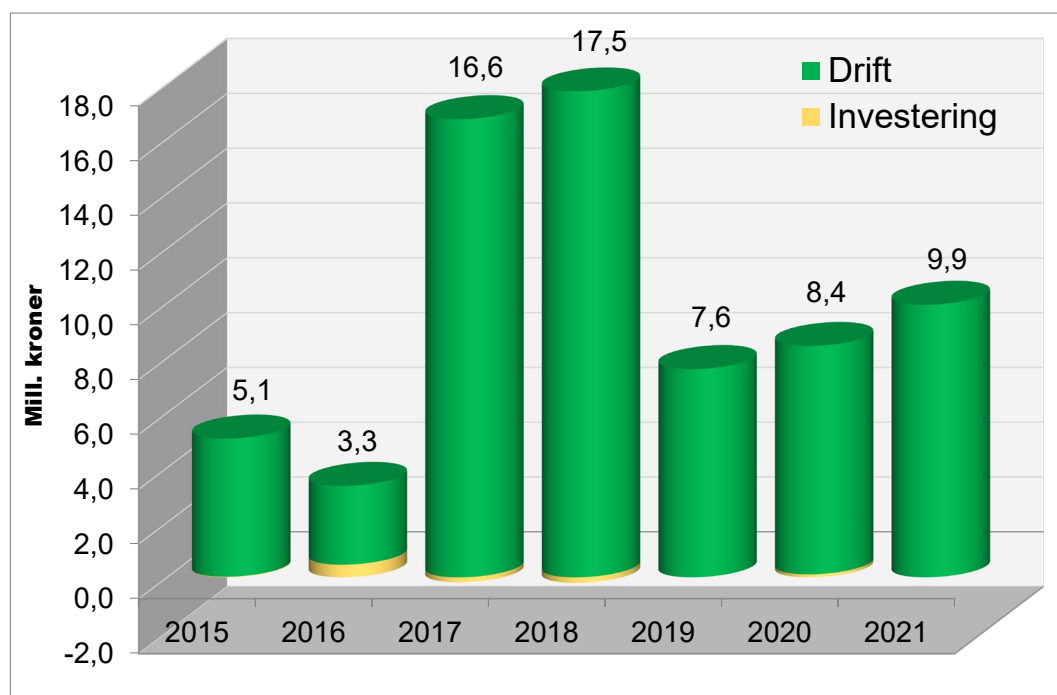
Netto driftsutgifter på hovedpostnivå i 2021 kroner (2020 i parentes):

- Lønn og sosiale utgifter: 50,0 mill. kr (46,3 mill. kr)
- Energi: 15,4 mill. kr (14,7 mill. kr)
- Vedlikehold: 10,6 mill. kr (15,1 mill. kr)
- Husleie, forsikringer og kommunale avgifter: 14,2 mill. kr (18,5 mill. kr)
- Avskrivninger: 56,4 mill. kr (59,6 mill. kr)
- Øvrige kjøp av varer/tjenester: 9,8 mill. kr (9,8 mill. kr)
- Inntekter: - 7,2 mill. kr (- 6,0 mill. kr)

Veivedlikehold

Figuren under viser kommunens brutto utgifter til kjøp av tjenester fra Veidekke AS (tidligere Asfaltverket) til slitedekkelegging.

Figur 6. Brutto utgifter til slitedekkelegging i 2021 kroner

Totalt er det lagt slitedekke i kommunen for 72,2 mill. kr de siste sju årene, gjennomsnittlig 8,9 mill. kr per år. I hovedsak er det lagt nytt slitedekke på eksisterende kommunale veier og gangveier, mens det i svært liten grad er lagt nytt dekke på grusveier (investeringskostnad). Totalt ble det lagt slitedekke for 9,9 mill. kr i 2021 inkl. mva.

I 2017 vedtok kommunestyret en engangsbevilgning på 20 mill. kr til slitedekkelegging finansiert av tidligere mindreforbruk i tekniske tjenester, samt bruk av disposisjonsfond. Dette tilsvarer brutto kostnader på 25,0 mill. kr inkl. mva., som ble brukt i 2017 og 2018. I tillegg har kommunestyret vedtatt budsjettstyrking på 12,5 mill. kr til økt årlig vedlikehold av bygg og anlegg. Av dette er 8,0 mill. kr prioritert brukt til kommunale veier.

Investeringer

Det ble investert i anleggsmidler for til sammen 429,5 mill. kr i 2021, mot 287,8 mill. kr i 2020. Det ble lånt ut 66,3 mill. kr, gjennom ordningen med startlån, mot 80,8 mill. kr i 2020. Det ble lånt ut 53,9 mill. kr som forskuttering av spillemidler. Avsetninger til ubundne investeringsfond utgjorde 32,6 mill. kr, og til bundne investeringsfond 82,1 mill. kr. Utgifter til kjøp av aksjer og andeler utgjorde 5,2 mill. kr som er kommunens egenkapitalinnskudd i pensjonsordningene – fellesordningen og sykepleierordningen i KLP.

Avdragsutgiftene utgiftsført i investeringsregnskapet utgjorde totalt 16,8 mill. kr. Dette er avdrag på innlån fra Husbanken. Utbetalte avdrag på innlån fra Husbanken blir finansiert av avsetninger av mottatte avdrag fra låntakere i ordningen. Ekstraordinære avdrag på øvrige innlån og alle avdrag på innlån av startlån i Husbanken utgiftsføres i investeringsregnskapet. Ordinære avdrag utgiftsføres i driftsregnskapet.

Det er regnskapsført 130,4 mill. kr i salgsinntekter, refusjoner, tilskudd og kapitalinntekter i investeringsregnskapet i 2021. Kommunen mottok refusjon av betalt merverdiavgift med 70,1 mill. kr. Andre refusjonsinntekter og tilskudd utgjorde 14,6 mill. kr, og salg av fast eiendom og øvrige driftsmidler 21,6 mill. kr. Renteinntekter og utdeling fra selskaper inntektsført i investeringsregnskapet utgjorde 24,1 mill. kr i 2021. Av dette utgjør ekstraordinært utbytte fra Helgeland Kraft AS 21,5 mill. kr.

Totalt finansieringsbehov etter fratrekk av inntektene i 2021 utgjorde totalt 574,9 mill. kr mot 421,9 mill. kr i 2020. Dette ble finansiert ved bruk av lånemidler med 432,8 mill. kr mot 315,8 mill. kr i 2020. Kommunen mottok 83,9 mill. kr i avdrag på utlån. Bortsett fra mottatte avdrag på ansvarlig lån i Helgeland Kraft AS (HK), er ikke avdragene kommunen mottar på utlån frie inntekter i investeringsregnskapet. Mottatte avdrag fra øvrige utlån kan bare benyttes til å nedbetale kommunens innlån. Kommunen mottok 6 mill. kr i avdrag på ansvarlig lån i HK, 19,9 mill. kr fra utlån til Stakobygget AS, 57,6 mill. kr fra utlån til Startlån og 0,4 mill. kr fra Eldres Borettslag, som er nedbetaling av gjenstående gjeld etter overføring av Hauknes og Selfors omsorgsboliger til stiftelsen.

Kommunen brukte fondsmidler til finansieringen med 56,7 mill. kr i 2021, fra henholdsvis ubundne investeringsfond med 37,4 mill. kr og bundne investeringsfond med 19,3 mill. kr. Det ble overført 1,4 mill. kr fra driften til finansiering av investeringene i 2021 mot 11,6 mill. kr i 2020. Dette utgjorde 0,3 prosent av investeringene i aksjer og anleggsmidler mot 3,5 prosent i 2020.

Tabell 3. Hovedoversikt investeringer

<i>Bevilgningsoversikt - investeringer (regnskap)</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regulert budsjett</i>	<i>Opprinnelig budsjett</i>	<i>Regnskap 2020</i>
Investeringer i varige driftsmidler	429 484	448 139	496 250	287 368
Investeringer i aksjer og andeler, utlån og avdrag på lån	32 645	39 700	429 100	32 429
Sum investeringsutgifter	462 129	487 839	925 350	319 797
Bruk av lån eksklusive videreutlån	-366 480	-398 266	-388 520	-236 616
Sum investeringsinntekter	-136 434	-137 601	-121 048	-74 812
Netto utgifter til videreutlån	-15 699	47 400	-8 000	-31 634
Overføringer fra drift og netto avsetninger	56 484	628	-407 782	23 265
Sum finansiering	-462 129	-487 839	-925 350	-319 798
Udekket/udisponert	0	0	0	0

De største investeringene i 2021 var skoleinvesteringer med 292 mill. kr, hvorav byggingen av nye Gruben barneskole utgjorde 130,6 mill. kr og nye Båsmo barneskole 160,2 mill. kr. Det største prosjektet innen helse og omsorg var oppgraderingen av Tjærahågen til nytt krisesenter med 4,5 mill. kr. Utgifter til oppgraderinger av kommunale boliger og bosenter utgjorde 2,6 mill. kr. Innenfor vann og avløp ble det utgiftsført 53,6 mill. kr i investeringsregnskapet, mens investeringer til øvrig infrastruktur var på 40,8 mill. kr. Dette omfatter kommunale veier med 35,1 mill. kr, der prosjektene var gang- og sykkelvei Brennåsen - 17,1 mill. kr, miljøgate Lars Meyersgate og Nordlandsveien – 6,1 mill. kr, Gruben sentrum – E12 (Storsandalveien) - 1,3 mill. kr, ny vei Røvassdalen – 2,3 mill. kr og fortau Toranesgata 2,4 mill. kr. Investeringer i nettverk utgjorde 4,3 mill. kr. Oppgradering Torggata 2 og ombygging rådhuset utgjorde 7,2 mill. kr. Egenkapitalinnskudd i pensjonsordningen var på 5,2 mill. kr. Det vises ellers til kommentarer til enkeltprosjekter nedenfor, og detaljert investeringsregnskap med enkeltprosjekter i egen tabell.

Prosjekter innen skole, helse og omsorg

Gruben barneskole - nybygg

Totalt budsjett for prosjektet er 272 mill. kr. Kontrakt med totalentreprenør ble inngått og bygging startet i februar/mars 2020. Bygget ble overtatt av Rana kommune i oktober 2021, og skolen ble tatt bruk i november. Bygget fungerer bra og det er gode tilbakemeldinger på funksjonalitet som skolebygg, og det oppleves som et godt bygg med gode kvaliteter. Det er gjennomført noen etterarbeider av mindre art i prøveperioden, og det vil fortsatt være behov for å foreta en del mindre endringer og optimaliseringer. Forbruk i 2021 var på 130,5 mill. kr, og totalt forbruk på prosjektet per 31.12.2021 er 259,4 mill. kr.

Båsmo barneskole – nybygg

Vedtatt total ramme for bygging av ny barneskole på Båsmo er 247,5 mill. kr. Rivning av eksisterende ungdomsskole startet uke 32 i 2020. Utvendig er bygget tilnærmet ferdig, mens det fortsatt gjenstår en del innvendige arbeider. Det har vært utfordrende med en del leveranser til bygget, og forventet ferdigstillelse er i februar/mars 2022. Forbruk i 2021 var 160,2 mill. kr, og totalt forbruk på prosjektet per 31.12.2021 er på 201,5 mill. kr.

Selfors barneskole ny gymsal

Totalt budsjett for prosjektet er 46,6 mill. kr. Prosjektering er gjennomført i 2021 med planlagt anbudsutsendelse og oppstart av byggingen vår/sommer 2022. Ferdigstillelse er beregnet til sommeren 2023. Forbruk per 31.12.2021 er 1,8 mill. kr.

Ny gymsal Båsmo barneskole

Totalt budsjett for prosjektet er 46,6 mill. kr. Prosjektet utvikles parallelt med gymsalprosjektet på Selfors, med mål om å bygge to like bygg. Prosjektet planlegges gjennomført med om lag samme tidsplan som gymsalen på Selfors. Forbruk per 31.12.2021 er 1,5 mill. kr.

Toranesgata 71 (Kløverbakken byggetrinn 2)

Prosjektet hadde opprinnelig en kostnadsramme på 30 mill. kr, men ble i vedtatt budsjett for 2022 justert opp til 34,5 mill. kr. Dette etter at prosjektet var ute på anbud med anbudsfrist i september 2021. Laveste anbud var på 37,6 mill. kr, et nivå som medfører at gjennomføring ikke er mulig. Det vil bli gjennomført en gjennomgang av prosjektet for å optimalisere tegninger og redusere kostnader. Søknad om investeringstilskudd fra Husbanken er innvilget med 11,1 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2021 er 0,2 mill. kr.

Oppgradering Ytteren bosenter

Total ramme for prosjektet ble i budsjettvedtaket i desember 2021 oppjustert til 22 mill. kr. Dette etter at det var gjennomført anbud med frist 1. november 2021. Det var kun et firma som leverte inn anbud med en anbudssum på 27 mill. kr. I tillegg til vesentlig avvik fra kostnadsrammen inneholdt anbudet forbehold som gjorde at det ble forkastet. Konkurranses grunnlaget er endret og nytt anbud planlegges vinter/vår 2022. Forbruk pr 31.12.2021 er 1,4 mill. kr.

Omsorgsboliger Storforshei

Prosjektet ble besluttet stoppet på grunn av for høye kostnader.

Investeringer i øvrige bygg

Torggata 2 (Trygdegården)

Det ble bevilget en ramme på 20,5 mill. kr til kjøp av bygget, kjøp av tomt og nødvendig rehabilitering og tilpasning av planløsninger for bruk av bygget. Kommunen kjøpte bygget for 12,3 mill. kr i 2019, og festetomten bygget står på for 2,6 mill. kr i februar 2021. Ifølge tilstandsrapporten som ble utarbeidet i forbindelse med kjøpet, var det behov for 5,3 mill. kr til rehabilitering og tilpasning av bygget. Dette arbeidet har pågått i 2020 og 2021. Bygget vil etter planen huse fritidstjenesten i tillegg til administrasjon og stab oppvekst og kultur. Bygget er innflyttet og tatt i bruk, men det pågår fortsatt noen mindre arbeider med el – anlegget, varmeanlegg og teknisk styrings-system. Forbruk i 2021 er på 6,3 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2021 er 19 mill. kr.

Nytt krisesenter

Ombygging av kommunens lokaler på Tjærahågen til nytt krisesenter ble vedtatt i budsjett for 2021. Total ramme for prosjektet var 5,3 mill. kr. Ombyggingen ble gjennomført i 2021 og bygget ble tatt i bruk i oktober. Totalt forbruk per 31.12.2021 er 4,7 mill. kr.

Investeringer i infrastruktur

Ny vei Gruben sentrum – E12 (Storsanddalsveien)

Totalt budsjett for prosjektet er 24,3 mill. kr. Prosjektet ble avsluttet ved årsskiftet 2020/21 og sluttoppgjør gjennomført i 2021. Forbruk i 2021 er 1,3 mill. kr, og totalt påløpt per 31.12.2021 er 24,2 mill. kr.

Moheiakvartalet, Nordlandstorget og Talvikparken

Totalt budsjett for prosjektet er 39,5 mill. kr. Utgiftene til uteområdet ved skoleplassen er regnskapsført på prosjektet. Når dette sees i sammenheng med de 30 mill. kr, som er en del av budsjettrammen for Rana ungdomsskole, er totalrammen for Moheiakvartalet, Talvikparken og uteområdet totalt på 69,5 mill. kr. Forbruk i 2021 var 1,3 mill. kr, og totalt påløpt per 31.12.21 er 58,2 mill. kr.

Miljøgate Lars Meyers gate og Nordlandsveien til skansen

Deler av Lars Meyers gate, ca. 70 meter vei samt kryss Lars Meyers gate/skolegata var prosjektert og medtatt i beskrivelse og tilbud fra entreprenør for Moheiakvartalet. Dette arbeidet ble i forbindelse med gjennomføringen tatt ut av prosjektet i påvente av prosjektering og gjennomføring av Lars Meyers gate.

Merkostnader etter anbud på Lars Meyers gate er 4,5 mill. kr. Det er naturlig å belaste prosjektet Moheiakvartalet, som er integrert i helheten for kvartalet, med dette. Lars Meyers gate belastes med 4 mill. kr som budsjettert, og Moheiakvartalet belastes med inntil 4,5 mill. kr. Forbruk per 31.12.21 er 7,7 mill. kr.

Totalt forbruk for Moheiakvartalet vil etter ferdigstillelse av Lars Meyers gate og gjenstående arbeider i Talvikparken, samt skjøtsel i tre år, ha en totalkostnad på ca. 65 mill. kr. Dette gir et mindreforbruk på ca. 4,5 mill. kr i henhold til totalrammen på 69,5 mill. kr.

Gang- og sykkelvei Brennåsen del 2

Prosjektet omfatter bygging av 1,1 km gang og sykkelveg med fortau, og oppgradering av eksisterende veg langs Brennåsveien fra Hallveien til Granåsen. I tillegg inngår graving og legging av 1 km vann- og avløpsledninger. Anlegget har pågått fra april 2020 til nov-2021, mens det vil bli gjort noe restarbeider i 2022. Ny hovedvannledning dekkes over selvkost vann, mens tilrettelegging for tilknytning av vann- og avløp til fremtidig boligfelt i Brennåsen dekkes over tomtefond. Totalt budsjett er på 62 mill. kr. Av dette er 7,6 mill. kr dekket innenfor investeringsrammen til vann og avløp. Forbruk i 2021 er 26,3 mill. kr. Totale påløpte kostnader per 31.12.2021 er 37,1 mill. kr.

Boligfelt Brennåsen, østre del

Kommunestyret vedtok i sak 56/2021 å bevilge 10 mill. kr til geotekniske undersøkelser og detaljprosjektering av Brennåsen boligfelt. Anbud på prosjektering kom inn i september, og det ble inngått kontrakt med konsulent for geotekniske undersøkelser, detaljprosjektering og utarbeidelse av konkurransegrunnlag for entrepriser. Under detaljplanlegging ble det avdekket behov for endring av reguleringsplanen. Dette vil bli gjennomført i 2022. Utbygging av feltet for å kunne tilby byggeklare tomter ble vedtatt stoppet i kommunestyrets behandling av budsjett for 2022.

Havmannaksen – jernbaneparken

Total ramme for prosjektet er 40 mill. kr, der kommunestyret har vedtatt 20 mill. kr som kommunens andel av kostnadene. Den resterende del av kostnadene var forutsatt finansiert av næringslivet. Det ble gjennomført anbudskonkurranse og kontrakt med entreprenør ble inngått høsten 2021. I tillegg skal bygging av scene i 2022 ut på anbud. Arbeidet med enkel oppgradering av Jernbaneparken er startet, med ferdigstilling sommeren 2022. Siden næringslivet ikke vil delta i utbyggingen har prosjektet foreløpig et totalt budsjett på 14,4 mill. kr med det som er kontraktsfestet. Totalt forbruk per 31.12.2021 er 2,3 mill. kr.

Fortau Toranesgata

Det er bygd nytt fortau og eksisterende veg er oppgradert fra Nordlandsveien til Mo ungdomsskole. I prosjektet inngikk utskifting av eksisterende vann- og avløpsledninger samt riving av eksisterende og bygging av nye boder. Totalt budsjett er 14 mill. kr. Påløpte kostnader i 2021 er 3,7 mill. kr. Totalt påløpte kostnader per 31.12.2021 er 12,8 mill. kr. Av dette utgjør veganlegg 8,9 mill. kr mens 3,9 mill. kr dekkes over selvkost. Merknadsarbeider i henhold til kontrakt er anslått til 0,8 mill. kr og gjennomføres i 2022.

Bassengbunn Moheia bad - svømmeundervisning 2. klasse.

I budsjett 2021 ble det bevilget 1 mill. kr til innkjøp og installasjon av en heve- og senkebunn i badet. Dette for å kunne tilby svømmeundervisning til elever i andre klasse i grunnskolen. Denne løsningen viste seg å ikke være mulig å gjennomføre. Det ble derfor vedtatt å omdisponere bevilgningen til gjennomføring av et skisseprosjekt for alternative løsninger i bassenget. Skisseprosjektet ble lagt fram i KST-sak 122/2021. Her vedtok kommunestyret at det skulle igangsettes reguleringsprosess for en utvidelse av Moheia bad. Reguleringsprosessen vil bli startet vinteren 2022, og kostnaden dekkes av bevilgningen på 1 mill. kr, der rest av bevilgningen foreslås overført til budsjett 2022. Det er brukt 0,1 mill. kr på skisseprosjektet i 2021.

Hovedplaner vann og avløp

Det var budsjettert med til sammen 81 mill. kr (42,7 + 38,3) i vedtatt budsjett for 2021 for prosjekter på vann- og avløpsområdet. Budsjetttrammen ble regulert ned i reguleringsaken i desember til 55 mill. kr (32,7+22,3). Påløpte utgifter i 2021 for prosjekter innfor vannområdet er 26,8 mill. kr, mens det for avløpsprosjekter er påløpt utgifter på 26,7 mill. kr.

Flere rehabiliteringsprosjekter er belastet driften i 2021. Dette gjelder:

- Rehabilitering VA Svalbardgata øst og vest.
- Rehabilitering VA Storgata øst og Svenskveien øst.
- Rehabilitering VA Engveien del 1 og Krokveien.
- Rehabilitering VA Petter Dass gt.
- Rehabilitering VA Sankthansveien og Grannesveien.

Til sammen utgjør disse et forbruk på 14,2 mill. kr i 2021.

Rehab. VA Møllerveien del 1 og 2

Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger - 380 meter. Totalt budsjett for prosjektet er 14,3 mill. kr. Forbruk i 2021 er 0,6 mill. kr. Totalt forbruk per 31.12.2021 er 11,8 mill. kr.

Rehab. VA Skellefteåveien, Lilleåsen vest og Vasaveien

Totalt budsjett er på 35 mill. kr. Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger - 1 020 meter. Arbeidet med prosjektet startet våren 2020 og ble avsluttet høsten 2021. Forbruk i 2021 er 14,7 mill. kr, og totalt forbruk per 31.12.2021 er 18,3 mill. kr. Sluttoppgjør pågår og forventet totalkostnad er 25,1 mill. kr.

Høydebasseng Skillevollen

Totalt budsjett er 5,8 mill. kr. Prosjektet omfatter nytt høydebasseng for vann som erstatter dagens fjellhall. Prosjektet startet opp våren 2021 og har pågått frem til høsten 2021. Totalt forbruk per 31.12.2021 er 4,4 mill. kr, og forventet kostnad etter sluttoppgjør er 5,7 mill. kr.

Rehabilitering VA Hasselbomsvei

Totalt budsjett er 13 mill. kr. Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger - 325 meter. Anlegget er startet i 2021 og var ferdig i desember, men det gjenstår noe asfaltering og opprydding i 2022. Forbruk per 31.12.2021 er 7,8 mill. kr, og forventet sluttsum etter sluttoppgjør er 10 mill. kr.

Rehabilitering VA Lemoen – Kvernkroken

Totalt budsjett er 14,4 mill. kr. Prosjektet omfatter rehabilitering av vann- og avløpsledninger - 325 meter. Totalt budsjett er 14,4 mill. kr. Anlegg har pågått i 2021, mens restarbeider på ca. 1,4 mill. kr gjennomføres i 2022. Totalt på løpt pr. 31.12.2021 er 10,4 mill. kr. Forventet kostnad etter sluttoppgjør er 12 mill. kr.

Balansen

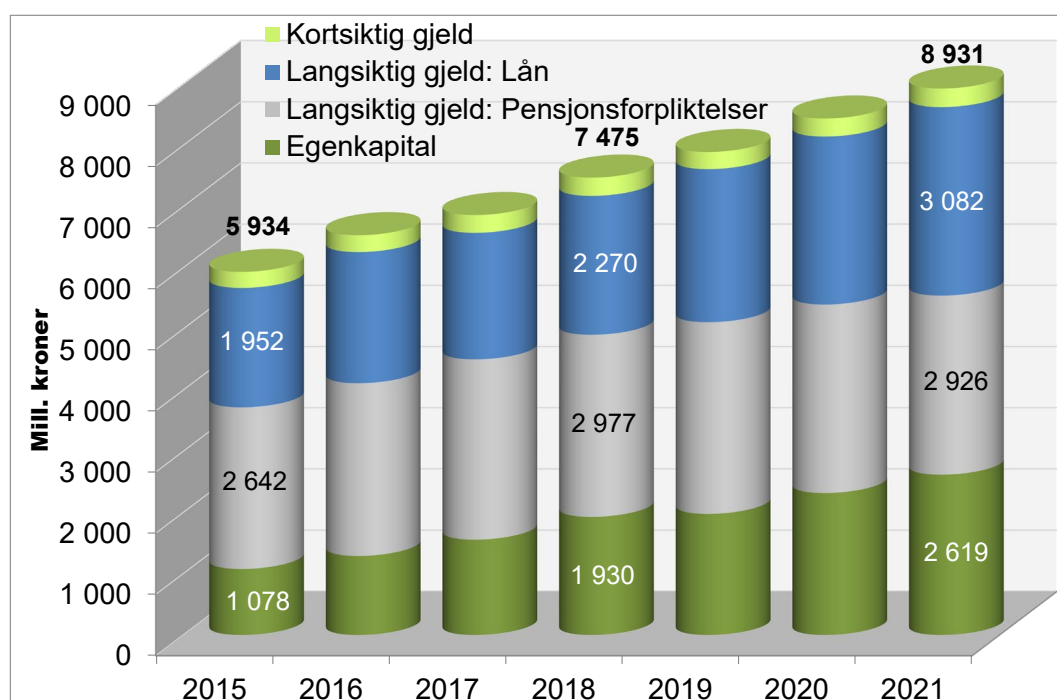
Balansen gir en oversikt over kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital. Kommunens eiendeler økte med 490,7 mill. kr i 2021. Herav utgjorde økning i anleggsmidler 298,1 mill. kr, og omløpsmidler 192,7 kr. Egenkapitalen økte med 299,9 mill. kr, mens kortsiktig gjeld økte med 9,6 mill. kr.

Langsiktig gjeld økte med 181,2 mill. kr, herav økning i lån 336,3 mill. kr, mens pensjonsforpliktelsene ble redusert med 155,2 mill. kr.

Tabell 4. Oversikt balansen

	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021
EIENDELER							
Anleggsmidler	4 972 308	5 350 259	5 844 388	6 287 128	6 553 349	6 941 091	7 239 161
Omløpsmidler	962 126	1 183 486	1 018 450	1 237 696	1 340 814	1 499 203	1 691 876
SUM EIENDELER	5 934 434	6 533 745	6 862 838	7 524 824	7 894 163	8 440 294	8 931 037
EGENKAPITAL OG GJELD							
Egenkapital	1 078 086	1 291 093	1 557 137	1 929 594	1 978 583	2 319 320	2 619 269
Langsiktig gjeld	4 594 267	4 966 837	5 015 291	5 296 863	5 635 557	5 827 064	6 008 214
Herav:							
- Pensjonsforpliktelser	2 642 363	2 823 434	2 946 908	2 976 540	3 132 709	3 081 669	2 926 491
- Lån	1 951 904	2 143 403	2 068 383	2 270 323	2 502 847	2 745 396	3 081 723
Kortsiktig gjeld	262 081	275 815	290 410	298 367	280 023	293 909	303 554
SUM EK OG GJELD	5 934 434	6 533 745	6 862 838	7 524 824	7 894 163	8 440 294	8 931 037

Figur 7. Utvikling egenkapital og gjeld

Egenkapital og gjeld har økt fra 5,9 mrd. kr i 2015 til 8,9 mrd. kr i 2021. Økningen er i hovedsak knyttet til økning i langsiktig gjeld (lån), som har økt fra knapt 2,0 mrd. kr i 2015 til 3,1 mrd. kr i 2021. Kommunens pensjonsforpliktelser har økt i perioden, fra 2,6 til 2,9 mrd. kr. Egenkapitalen består av fondsmidler og kapitalkonto og har økt betydelig i perioden, fra 1,1 mrd. kr i 2015 til 2,6 mrd. kr i 2021. Økt egenkapital er knyttet til at kapitalkontoen og fondsmidlene har økt. Kapitalkontoen har økt fra 0,3 mrd. kr i 2015 til 1,3 mrd. kr i 2021, mens fondsmidlene har økt fra 0,6 mrd. kr til over 1,3 mrd. kr.

Nøkkeltall

Tabell 5. Utvalgte nøkkeltall

Utvalgte finansielle nøkkeltall	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,4 %	6,4 %	4,7 %	4,2 %	3,9 %	5,0 %	3,9 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6,9 %	6,2 %	4,7 %	5,4 %	4,9 %	6,8 %	5,4 %
Arbeidskapital (1000 kroner)	700 045	907 671	728 040	939 329	1 060 161	1 205 293	1 388 322
Likviditetsgrad 1	2,4	3,2	2,6	3,3	4,0	4,5	5,0
Likviditetsgrad 2	1,9	2,6	2,1	2,7	3,2	3,9	4,3
Gjeldsgrad	1,8	1,7	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3
Egenkapitalprosent	18,2 %	19,8 %	22,8 %	25,6 %	25,1 %	27,5 %	29,3 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	64,4 %	69,1 %	69,1 %	71,9 %	77,1 %	82,9 %	92,7 %
Netto lånegjeld i kr pr innbygger	48 126	54 459	55 741	58 723	66 434	73 191	84 787
Netto finans og avdrag i prosent av bto. driftsinnt.	-2,6 %	3,2 %	3,3 %	2,3 %	2,6 %	2,8 %	2,9 %
Renter og avdragsutgifter i prosent av bto. driftsinnt.	5,2 %	5,0 %	5,2 %	5,1 %	5,0 %	4,9 %	4,3 %

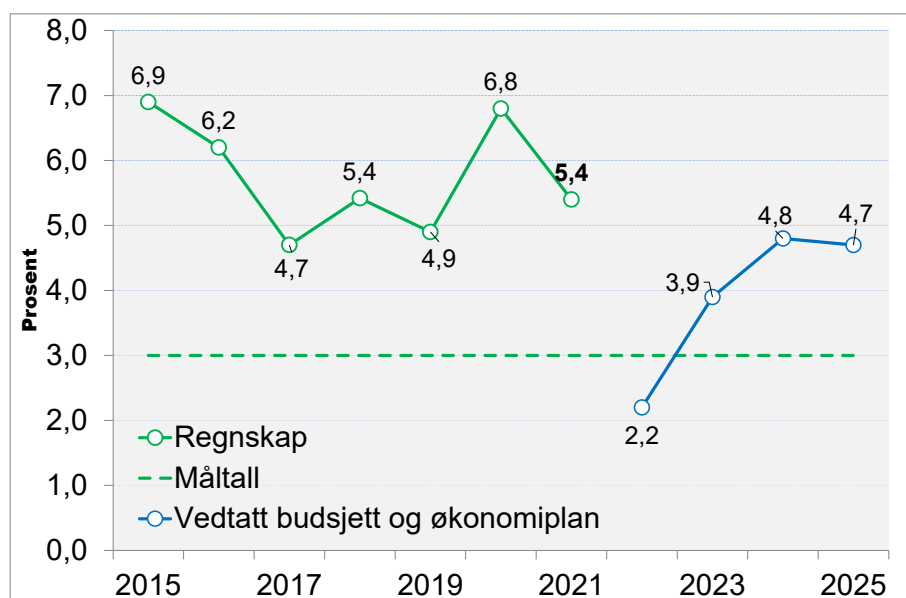
Brutto driftsresultat (BDR)

Brutto driftsresultat viser resultat av ordinær virksomhet inkludert avskrivninger. Resultatet uttrykker kommunens evne til å betjene sin gjeld, finansiere investeringer og avsette midler til fond. Brutto driftsresultat i andel av brutto driftsinntekter er på 3,9 prosent i 2021 mot 5,0 prosent i 2020. Godt brutto driftsresultat forklares i hovedsak med høyere inntekter fra skatt og inntektsutjevning, samt god økonomistyring og mindreforbruk i drifta.

Netto driftsresultat (NDR)

NDR viser resultatet etter at renter, avdrag og utlån er belastet regnskapet. Kommunene har i de senere år hatt fokus på å etablere større grad av handlefrihet. Den viktigste indikatoren på handlingsrommet i kommunal økonomi er netto driftsresultat som angir overskuddet som er disponibelt som egenkapital til investeringer og avsetninger.

Figur 8. Netto driftsresultat

Rana kommune har en målsetning om et netto driftsresultat på 3,0 prosent, som tilsvarer 71,6 mill. kr av driftsinntektene i 2021. Regnskapet for 2021 ga et NDR på 129,4 mill. kr, tilsvarende 5,4 prosent av driftsinntektene.

Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Den uttrykker evnen til å betjene kortsiktig gjeld. Kommunens arbeidskapital økte med 183,0 mill. kr i 2021. For nærmere detaljer vises det til note 1 endring i arbeidskapital.

Likviditet

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld benevnes ved likviditetsgrader, og sier noe om evnen til å dekke betalingsforpliktelsene etter hvert som disse forfaller.

Likviditetsgrad 1 (langsiktig likviditet) forteller om forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 1 har økt fra 4,5 i 2020 til 5,0 i 2021. Det gjøres oppmerksom på at omløpsmidlene er korrigert for balanseført premieavvik som ikke er likvide midler.

Likviditetsgrad 2 (kortsiktig likviditet) forteller om forholdet mellom de mest likvide midlene og kortsiktig gjeld. De mest likvide omløpsmidlene er bankinnskudd, kontanter og lignende. Likviditetsgrad 2 har økt fra 3,9 i 2020 til 4,3 i 2021.

Soliditet (gjeldsgrad og egenkapitalprosent)

Soliditet angir evnen til å tåle tap. Gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om dette. Egenkapitalprosent sier noe om hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital. Ved utgangen av 2021 var 29,3 prosent av eiendelene finansiert med egenkapital, mot 27,5 prosent i 2020.

Gjeldsgraden viser forholdet mellom gjeld og egenkapital. En gjeldsgrad på 1 vil si at kommunen har like stor gjeld som egenkapital. Jo mindre dette forholdstallet er, jo mer solid er kommunen. Gjeldsgraden korrigert for pensjonsforpliktelser var på 1,3 både i 2020 og 2021.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Investeringsnivået og opptak av lån må innrettes slik at lånegjelden ikke er større enn at utgifter til renter og avdrag kan dekkes gjennom løpende inntekter. Det er derfor viktig å ha kontroll på utviklingen av gjeldsnivået. En økning i lånegjelden indikerer at kommunen må bruke en større andel av inntektene til å dekke renter og avdrag. Det historisk lave rentenivået de siste årene har bidratt til at kommunen har unngått at renter og avdrag har spist en større andel av inntektene. På lengre sikt med et normalt rentenivå vil økt lånegjeld få betydning for rammene til tjeneste-produksjonen.

Indikatoren viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår startlån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Indikatoren omfatter dermed

utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal avdras i driftsregnskapet. Netto lånegjeld var 2,2 mrd. kr ved utgangen av 2021 mot 1,9 mrd. kr i 2020 og utgjorde 92,7 prosent av brutto driftsinntekter, mot 82,9 prosent i 2020. Netto lånegjeld har økt med om lag ti prosentpoeng på ett år og er 17,7 prosentpoeng høyere enn måltallet for økonomisk bærekraft på 75 prosent.

Netto lånegjeld per innbygger

Netto lånegjeld var i 2021 84 787 kr per innbygger mot 73 191 kr per innbygger i 2020. I 2015 var netto lånegjeld 48 126 kr per innbygger. Netto lånegjeld per innbygger har økt med 76 prosent fra 2015.

Netto finans- og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

Netto finans- og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter, viser hvor stor andel av brutto driftsinntekter som er bundet opp i tilbakebetaling av lån. Netto finans- og avdrag sin andel av driftsinntekter, var i 2021 2,9 prosent mot 2,8 prosent i 2020.

Utbytte og eieruttak omfattes også av definisjonen. Terraoppgjøret forklarer netto inntekt på finans og avdrag i 2015. Det er derfor også greit å følge utvikling av renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter.

Renter og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter

Rente- og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter var 4,3 prosent i 2021 mot 4,9 prosent i 2020.

Status omstilling og økonomisk handlingsrom

Rana kommune har stått ovenfor store utfordringer med å tilpasse driftsnivået til reduserte driftsrammer, en oppgave som startet i etterkant av Terra. Samlet kan omstillingen oppsummeres slik for perioden 2013-2021:

Tabell 6. Omstilling 2013-2021

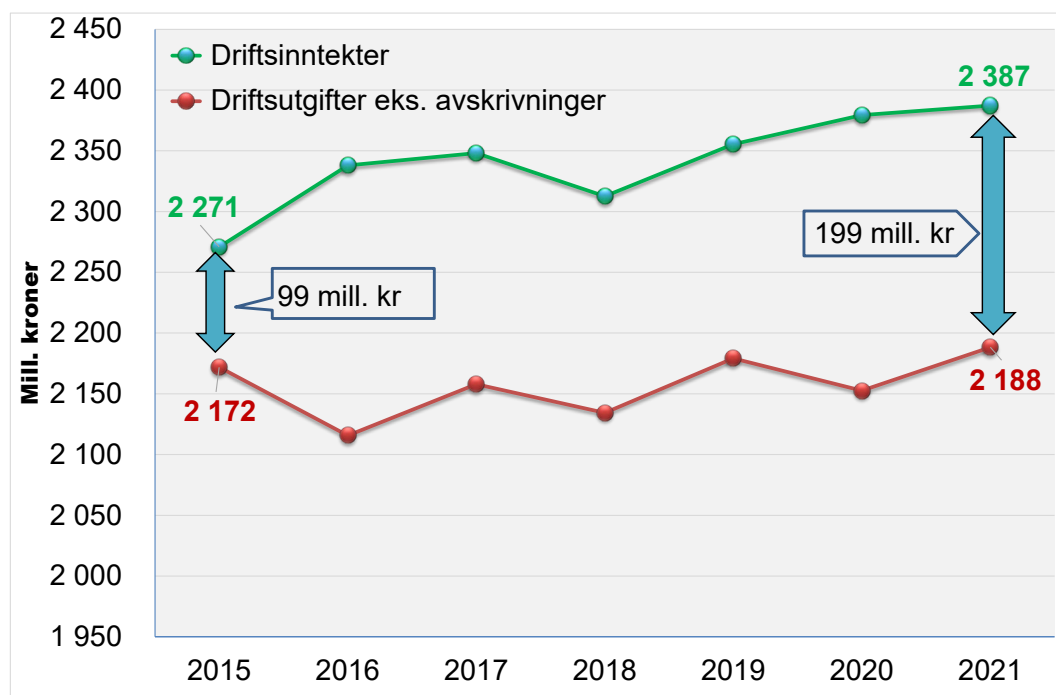
Måloppnåelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Omstillingsmål akkumulert	48	89	118	163	208	223	243	263	292
Avvik omstillingsmål (res. drift)	-12	-15	-10	26	8	5	-7	47	26
Akkumulert måloppnåelse	36	74	108	189	216	228	236	310	318

Omstillingsmålet i 2021 var på 28,5 mill. kr isolert sett og akkumulert i hele perioden på 292 mill. kr og resulterte i en måloppnåelse på 318 mill. kr, 26 mill. kr over målkravet. Dette viser at tjenesteproduksjonen har tilpasset seg reduserte driftsrammer og leverer over målkravet.

Økonomisk handlingsrom

Rana kommune har gjennom flere år tilpasset driftsnivået til reduserte driftsrammer. Tjenestene har evnet å omstille driften og levert positive resultater som har bidratt til økt handlingsrom.

Figur 9. Økonomisk handlingsrom i 2021 kroner

Behovsendringene knyttet til demografi er håndtert og det økte handlingsrommet er brukt til å bygge opp reserver på fond og som egenkapital til investeringer.

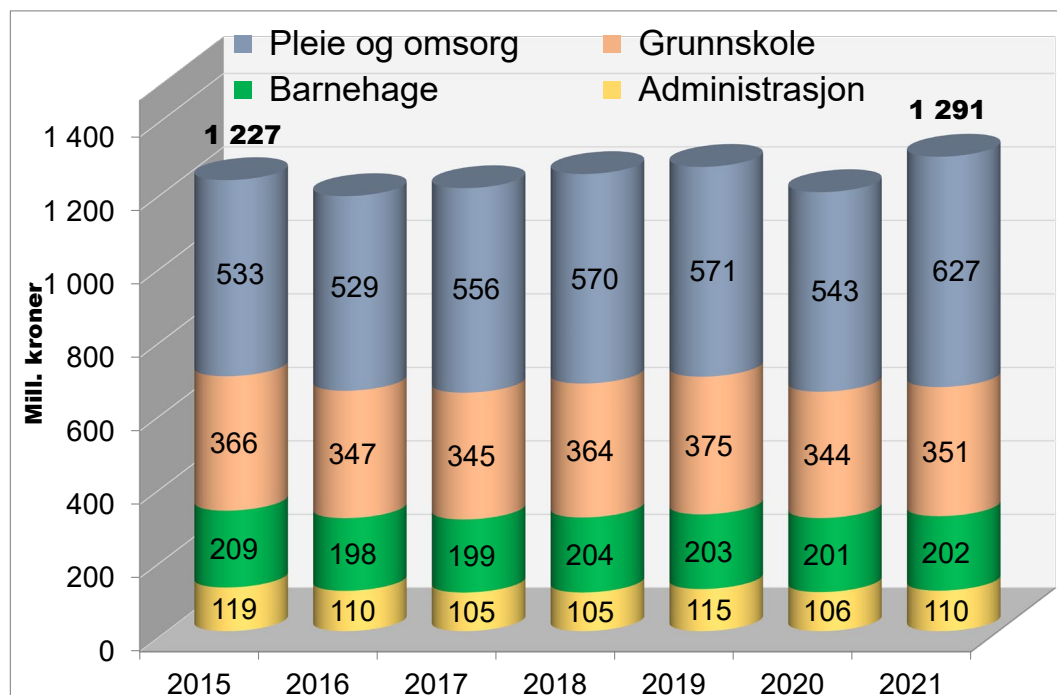
Figuren over viser kommunens driftsutgifter eksklusive avskrivninger og totale driftsinntekter. Differansen mellom disse, skal dekke netto finanskostnader og netto driftsresultat.

Handlingsrommet i 2021 var 199 mill. kr som var ca. 30 mill. kr lavere enn i 2020. Herav ble dette disponert til netto finansutgifter på 69,5 mill. kr og netto driftsresultat på 129,4 mill. kr. NDR ble benyttet til å styrke disposisjonsfondet med 143,4 mill. kr, mens 1,4 mill. kr ble overført som egenkapital til investeringer. Bundne driftsfond ble redusert med 15,4 mill. kr.

Prioriteringer og ressursbruk til tjenesteproduksjon

Ressursbruken til tjenestene har økt fra 1 615 mill. kr i 2015 til 1 685 mill. kr i 2021, når ressursbruken justeres for lønns- og prisvekst. Dette er en økning på 70 mill. kr tilsvarende 4,4 prosent. Det har imidlertid skjedd omprioriteringer i drifta og ressursbruken mellom de enkelte tjenestemånadene har endret seg. Flere eldre og færre barn og unge, samt håndtering av pandemien i 2020 og 2021 har ført til omprioriteringer av kommunens ressursbruk.

Figur 10. Netto driftsutgifter konsern, 2015-2021 – tjenester i 2021 kroner

Ressursbruken til pleie og omsorg har økt i perioden. Flere sykehjemsplasser er lagt ned, men samtidig er nye tilbud innenfor pleie- og omsorgssektoren tatt i bruk, slik at samlet sett har ressursbruken på området økt i perioden.

Ressursbruken til grunnskole er redusert i perioden, til tross for økte avskrivninger som følge av investeringer i nybygg. Dette viser at driftsutgiftene har gått betydelig ned, i hovedsak som følge av strukturendringer. Ressursbruken til barnehage er også redusert. Lavere ressursbruk på områdene må også sees i sammenheng med demografiske endringer, der vi har hatt en nedgang i antall elever i grunnskolen, færre barn i barnehagealder, samt flere eldre.

Ressursbruken til administrasjon, barnevern og sosialtjeneste har gått noe ned i perioden.

Ressursbruken til sosialtjeneste har gått kraftig ned de siste to årene. Lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp og introduksjonsordningen de siste årene er hovedårsakene til dette.

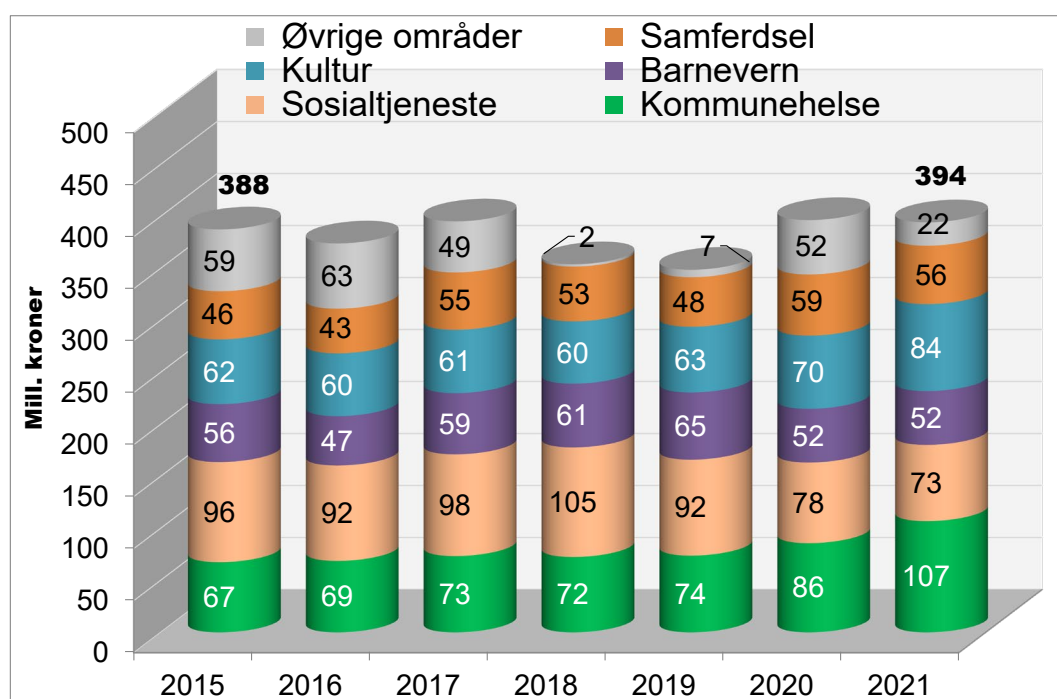
Ressursbruken til kommunehelse har vært stabil i perioden 2014-2019, men økte betydelig i 2020 og 2021, noe som i hovedsak kan knyttes til koronapandemien.

Ressursbruken til samferdsel har variert fra år til år, men har også økt de siste årene og var spesielt høy i 2020, som i hovedsak var knyttet til en utfordrende vinter og høye utgifter til vintervedlikehold. Ressursbruken i 2021 gikk noe ned.

Ressursbruken til kultur har økt i perioden, spesielt de to siste årene. Økningene i 2020 og 2021 er knyttet til økte tilskudd til idrettsanlegg.

Ressursbruken til øvrige områder har variert i perioden og er redusert fra 59 mill. kr i 2015 til 22 mill. kr i 2021. Innenfor øvrige områder ligger; vann og avløp, brann og redning, bolig, næring, kirke, finans og fellesutgifter som pensjon. Reduksjonen fra 2020 til 2021 er i hovedsak knyttet til høyere premieavvik og økt bruk av premiefond knyttet til pensjonsordningene.

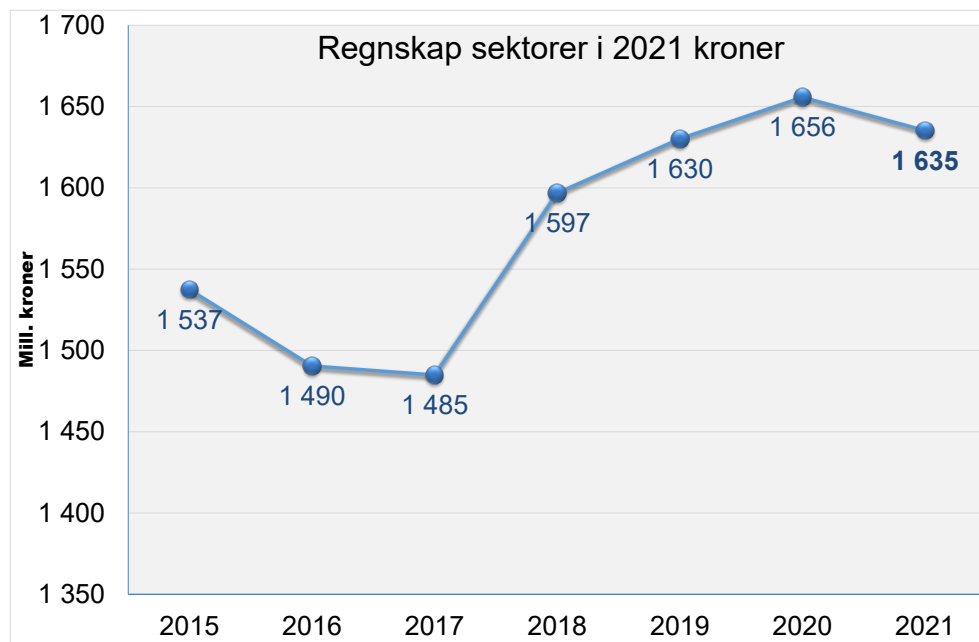
Figur 11. Netto driftsutgifter konsern, 2015-2021 tjenester i 2021 kroner

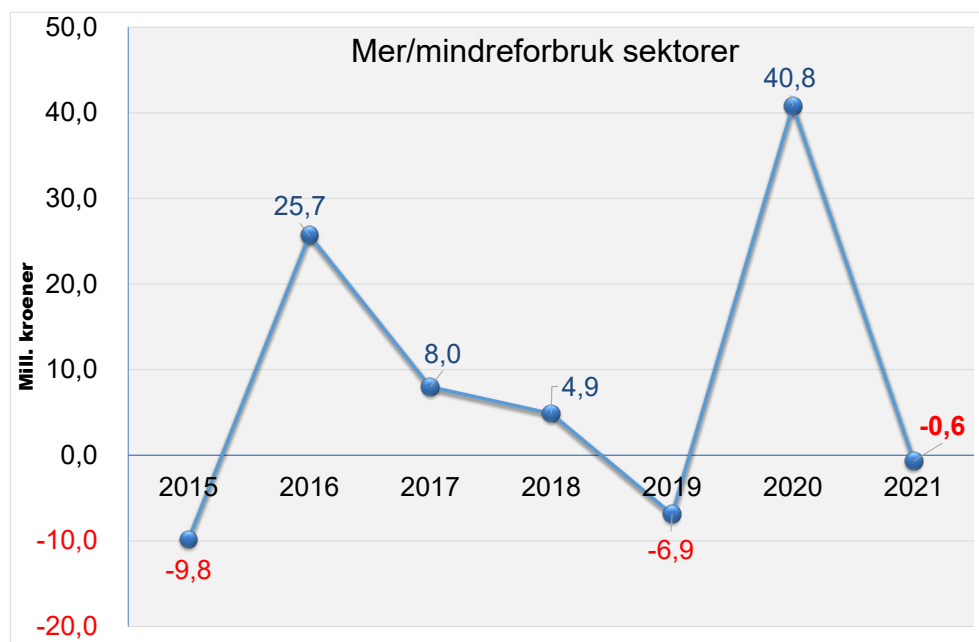
Driftsregnskap

Driftsregnskapet inkludert fellesområde drift, viser netto driftsutgifter på 1 635 mill. kr. Dette er en reduksjon på 21 mill. kr (1,2 prosent) når regnskapet 2020 prisjusteres til 2021 nivå.

Figur 12. Realendring driftsregnskap 2015-2021

Figur 13. Mer/mindre forbruk virksomheter 2015-2021

Når det korrigeres for overskuddsmidler som ble overført fra 2020 på 26,9 mill. kr, hadde drifta et merforbruk på 0,6 mill. kr i 2021. I 2020 hadde drifta et mindreforbruk på 40,8 mill. kr, når det ble

korrigert for overskuddsmidler fra 2019. Perioden 2016-2019 viste en negativ utvikling ved at sektorenes driftsrammer stadig ble mer presset.

Tabell 7. Regnskap sektorer

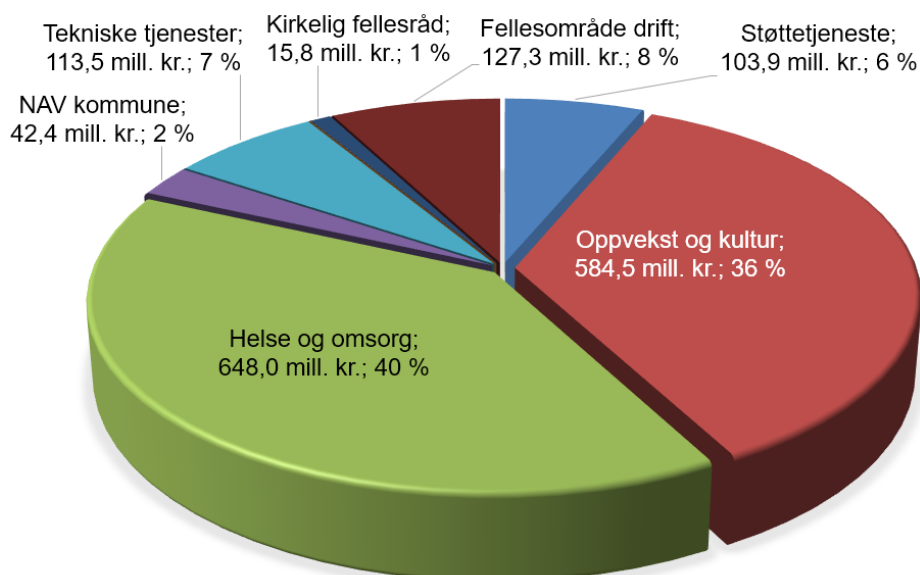
	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Forbruk i prosent	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i prosent
Støttetjeneste	103 946	120 321	86,4 %	16 375	108 778	-4,4 %
Oppvekst og kultur	584 467	585 119	99,9 %	652	587 799	-0,6 %
Helse og omsorg	647 972	638 539	101,5 %	-9 433	611 389	6,0 %
NAV kommune	42 386	51 127	82,9 %	8 741	46 008	-7,9 %
Tekniske tjenester	113 499	117 422	96,7 %	3 923	132 858	-14,6 %
Selvkostområder	-156	0		156	34	
Kirkelig fellesråd	15 785	15 785	100,0 %	0	15 613	1,1 %
Fellesområde drift	127 332	133 178	95,6 %	5 846	100 308	26,9 %
Sum sektorer	1 635 229	1 661 491	98,4 %	26 262	1 602 787	2,0 %

Negative tall i rødt viser merforbruk i forhold til regulert budsjett

Tjenesteproduksjonen leverer et positivt avvik på 26,3 mill. kr. Samtlige områder med unntak av helse og omsorg har en lavere ressursbruk enn regulert budsjett. Helse og omsorg fikk et merforbruk på 9,4 mill. kr i forhold til regulert budsjett 2021.

Samlet fikk sektorene overført 26,9 mill. kr av mindreforbruket eller overskuddet fra 2020. Beløpet er regulert inn i budsjetttrammene. Dersom vi korrigerer for dette, var forbruket 0,6 mill. kr høyere enn budsjettet. Økonomistyringen og budsjett disiplinen oppleves fortsatt som god. Samlet sett er drifta i balanse og tjenestene har tilpasset seg reduserte driftsrammer.

Figur 14. Andel driftsregnskap 2021

Det vises til kapitlet om organisasjon og medarbeidere for kommentarer om årsverk og sykefravær.

Koronapandemien har ført til en rekke endrede forutsetninger også i 2021. Kommunen har hatt økte kostnader og reduserte inntekter på enkelte driftsområder som følge av smitteverntiltak, men også reduserte utgifter på andre områder, som for eksempel reise- og kurs. Pandemien og økt fokus på smittevern, testing og vaksinasjon, har ført til lavere normal drift på andre områder. På noen områder er utviklingsarbeid satt på vent, noe som også kan forskyve kostnader frem i tid.

Over- og underskudd overføres

I Rana kommunes økonomireglement gjelder prinsippet om at over- eller underskudd på inntil tre prosent av sektorenes budsjetttramme som hovedregel overføres til senere år. Rådmannen saksbehandler resultatet etter fastsatte prinsipper og legger fram plan for anvendelse av overskudd og dekning av underskudd. Overskudd skal primært benyttes til tiltak som styrker den langsiktige driften. I kommunestyrets vedtak juni 2021 for disponering av overskuddet fra 2020 ble det sagt at for samtlige sektorer unntatt oppvekst og kultur, vil overskuddet gå til omorganiserings- og omstillingsprosesser.

Støttetjenesten

Overskuddet på 3,2 mill. kr ble brukt til samlokalisering av støttetjenesten, utbedring av serverpark, infrastruktur og anskaffelse av lisenser innenfor IKT-området. Arbeidet er en nødvendig forutsetning for å kunne levere gode ikt-tjenester slik at sektorene kan gjennomføre sine omorganiserings- og omstillingsprosesser på en best mulig måte.

Oppvekst og kultur

Overskuddet på 3,9 mill. kr fra 2020 er i sin helhet relatert til periodisert utgift skoleskyss og mottatt eksternt tilskudd innen barnevern, og ble brukt tilsvarende i 2021.

Helse og omsorg

Overskuddet på 11,2 mill. kr fra 2020 ble sin helhet brukt innen arbeidet med omorganisering- og omstillingsprosessene i avdelingene. Her nevnes spesielt etablering av Mellomvika som felles kontorsted for miljøterapeutisk avdeling, hjemmetjenesten, lokal medisinsk senter med legekontorer og parkeringsanlegg for elbiler til tjenestene.

NAV kommune

Overskuddet på 1,6 mill. kr fra 2020 ble brukt til kompetanseheving og delfinansiering av prosjekstillinger med mål om å redusere sosialhjelpsbehovet. Dette i henhold til den løpende omorganiserings- og omstillingsprosessen i avdelingen.

Tekniske tjenester

Overskuddet på 3,5 mill. kr fra 2020 har vært anvendt som buffer mot underfinansieringen av veibudsjettet, spesielt vinterdrift og økende beredskapskostnader til private leverandører.

Støttetjeneste

Regulert budsjett for 2021 utgjorde 120,3 mill. kr, mens regnskap for 2021 viser 103,9 mill. kr, et mindre forbruk på 16,4 mill. kr. I 2020 hadde sektoren et mindre forbruk på 9,5 mill. kr. Sektoren omfatter rådmann og støttetjenester med underliggende avdelinger (Økonomi, IKT, juridisk, HR og organisasjon). Foruten sektordriften disponeres budsjettet til fellesutgifter, kontingenter, tilskuddsordninger, samt politisk styring og kontroll.

Sektoren har håndtert rammereduksjoner på 1,6 mill. kr i 2021 og leverer et mindre forbruk fordelt med 10,1 mill. kr for rådmann og 6,3 mill. kr for støttetjenesten. Tilbakeført overskudd på 3,2 mill. kr fra 2020, stram drift samt lavere utgifter enn budsjettet innenfor politisk styring og lærlinger forklarer mindre forbruket innenfor støttetjenesten. For rådmannens del er forklaringen ubrukt reservert tilleggsbevilgning.

I 2021 har vi hatt fokus på kontinuerlig forbedring og utvikling av effektive og robuste tjenester. Utrulling av ny organisering og nye arbeidsformer er videreført. Samlokalisering på rådhuset har bidratt til effektivisering og økt kompetansedeling på tvers av fagområder. I tillegg oppnås en årlig arealeffektiviseringsgevinst på 1,4 mill. kr fra 2023.

I 2021 er det prioritert å oppdatere sentrale reglementer og strategier innenfor økonomi, anskaffelser og HR området, for å sikre rett profil og ønsket utvikling. Det er jobbet aktivt med plan og styringssystemet, internkontroll og bærekraftsmål. Vi har også bidratt til omdømmebygging gjennom deling av vår kunnskap og erfaring knyttet til økonomi, virksomhetsstyring og planarbeid i ulike fora.

Modernisering, kvalitetsforbedring og digitalisering av tjenester er satsingsområder. I 2021 ble ny tjenesteportal lansert. Arbeid med å etablere et fremtidsrettet, sterkt og sikkert kommunalt datanettverk er startet opp. Samtidig er vi i prosess med overgang til skyløsninger og etablering av nye digitale løsninger som vil effektivisere arbeidshverdagen. I 2021 ble det rettet ekstra fokus på informasjonssikkerhet og personvern. Dette prioriteres også høyt i 2022 som følge av endret trusselbilde.

Oppvekst og kultur

Regulert budsjett for 2020 utgjorde 585,1 mill. kr, mens regnskapet viser 584,5 mill. kr. Det gir et mindre forbruk på 0,6 mill. kr. I 2020 leverte sektoren et mindre forbruk på 3,2 mill. kr, som i sin helhet er tatt inn i 2021 resultatet. Rammereduksjonen i 2021 var på 10,8 mill. kr.

Kommunaldirektør, stab inkludert PPT, barn- og familieavdelingen og kultur leverte alle i pluss, mens skole og barnehage gikk med betydelig underskudd. Merforbruket i skole på 7,1 mill. kr er relativt jevnt fordelt på alle utgiftspostene i regnskapet. Oppsummert viser regnskapet et for høyt driftsnivå over hele linja, men at det er spesielt forbruket på variabel lønn, bruk av vikarer og kjøp av varer og tjenester fra andre som bidrar til merforbruket i regnskapet for 2021.

Barnehageavdelingen endte i ett merforbruk på 6,8 mill. kr. Hovedårsaken til dette skyldes at tilskuddet for styrket tilbud og redusert foreldrebetaling til private barnehager ble 8,2 mill. kr mer

enn budsjettet. De kommunale barnehagene leverte et merforbruk på 0,4 mill. kr. Barnehagesjefens område bidro med mindre forbruk på 1,8 mill. kr. Det er særlig utgiftene til styrket tilbud som går opp, til tross for lavere barnetall. Dette betyr at vi må ta grep. Tiltakene er å jobbe mer system-rettet fra PPT, og at vi ser på hvordan vi bruker veilederstillingen i barnehage/barn- og familieavdelingen. Et klart mål må være mer tilstedeværelse ute i barnehagene, både de kommunale og de private. Videre vil det gjøres en ekstra satsing på arbeidet med språkutvikling.

Barn- og familieavdelingen leverer et positivt resultat på 5,5 mill. kr. Resultatet skyldes i stor grad at flyktningetjenesten, helsestasjon og familietjenesten og administrasjon leverer positivt med til sammen 9,6 mill. kr i mindre forbruk. Barnevern leverer et merforbruk på 4,1 mill. kr.

Kulturavdelingen balanserte med ett lite mindreforbruk på 0,2 mill. kr. Under pandemien er det spesielt kinodriften som har opplevd den største økonomiske konsekvensen for driften. Kinoen er en del av en verdensomspennende bransje, og omsetningen har vært langt lavere enn i et normalår på grunn av fravær av publikumsfilmer samt store begrensninger i antall publikum på forestillingene. Kompensasjon for inntektsbortfall, vakanser i ledige stillinger samt lavere aktivitet i avdelingen som følge av pandemien, gjør at kulturavdelingen går i balanse.

Kommunaldirektør, stab inkludert PPT leverer ett mindre forbruk på 8,9 mill. kr. Her ligger prosjektmidler til «Tidlig inn Rana», som ikke er benyttet og er en generell buffer for å håndtere svingninger innenfor tjenesteområdene.

Engangsbevilgninger i form av ulike tilskudd, stillinger som er holdt vakante og vikarer som ikke er satt inn ved sykefravær, mindre reiseaktivitet bidrar til et bedre resultat, enn vi ville sett i et normalår uten pandemi.

Utviklingsarbeidet lider under langvarig pandemi, men vi er kommet i gang. Ansatte har gjort en stor innsats for å holde hjulene gående, og sektoren ser frem til å komme skikkelig i gang med arbeidet med forebygging og tidlig innsats.

Økonomien i både i skole, barnehage og barn- og familieavdelingen er presset, men det vil bli jobbet for å gjøre nødvendige justeringer innenfor oppvekst og kultur i 2022.

Helse og omsorg

Regulert budsjett for 2021 var 638,4 mill. kr, mens regnskapet viser 648,0 mill. kr, et merforbruk på 9,4 mill. kr i 2021. Til sammenligning var det i 2020 ett mindre forbruk på 9,8 mill. kr, som avdelingen har hatt som buffer i 2021. Rammereduksjonen i 2021 var på 10,7 mill. kr.

Hovedårsaker til det negative regnskapsresultatet er:

- stort press på tjenestene, 20 prosent økning i tildelte timer i hjemmetjenesten.
- rekrutteringsvansker, spesielt til stillinger for sykepleiere og leger, ga økt bruk av vikarbyrå. Bruk av legevikar ved legemangel svarer alene for ca. 6 mill. kr av merforbruket.

- lite omløp i sykehjemsplasser/få plasser til fordeling og mange utskrivningsklare i sykehuset, som resulterte i 8,2 mill. kr i betaling til helgelandssykehuset (økning fra 3,6 mill. kr i 2020), mellom 3 og 4 overbeleggplasser i sykehjem hele året.
- koronapandemi resulterte i fravær på grunn av sykdom, karantene, sykt barn, kohorter, vekselvis rødt, gult og grønt nivå i tjenestene. Forverret av rekrutteringsproblematikken resulterte dette i økt variabel lønn. Overtid nevnes spesielt innenfor institusjon- og hjemmetjenestene på til sammen 5 mill. kr.
- engangsutgifter til nødvendig infrastruktur (IKT-tilkobling og ladestasjoner blant annet) og utstyr ved flytting av hjemmetjenester, legetjenester, miljøterapeutiske tjenester og tildelingskontoret til Mellomvika, utgjør rundt 6 mill. kr.
- utskifting/innbytte av fossile leasingbiler (til el-biler) ca. 1,5 mill. kr.
- reduksjonstiltaket med omlegging av 10 sykehjemsplasser til 10 boligfelleskapsleiligheter har ikke vært realistisk å gjennomføre. Tiltaket skulle gi en besparelse på 3 mill. kr i 2021.
- uvanlig mye havari/utskifting av hvitevarer i sykehjem på grunn av alder og slitasje.

Ny finansieringsmodell for fastlegeordningen bidrar til bedre stabilitet, men kapasiteten i ordningen er fortsatt lav. Nye legelokaler i Mellomvika ble etablert i 2021 og gir mulighet for å øke med tre leger.

Omstillingsarbeidet innen organisering, tilpasning, synergier og tjenesteutvikling er videreført i 2021. Dette er et langsiktig arbeid for hele økonomiplanperioden. Velferdsteknologi er anskaffet, spesielt innenfor mestrings- og overvåkingsteknologi. Det har bidratt til å øke omsorgskapasiteten og bidratt til å redusere kostnader, både i forhold til personell og andre økonomiske drivere. Rana har også i 2021 deltatt i prosjekt Digitale Helgeland.

Pandemien har, som i fjor, vært godt håndtert. Avdelingen for legetjenester og samfunnsmedisin har fortsatt hatt, og har, en hovedrolle når det gjelder strategi, planlegging og hovedansvaret for gjennomføring av TISK-arbeidet. Noen av tjenestetiltakene i sektoren har vært nødvendig å nedskalere eller stoppe grunnet pandemien. Reiser og kursvirksomhet er redusert. Fokuset har vært å holde oppe kjernevirksomheten og verne om direkte pasientkontakt. Driften i avdelingene har vært preget av følgene med isolasjon ved smitte og karantenetid for ansatte ved mistanke om smitte og nærkontakt. Det har vært utfordrende å få bemanningskabalene til å gå opp. Det har resultert i økte lønns- og vikarbyråutgifter. Gjennom året med pandemi har avdelingen levert nødvendige helsetjenester til befolkningen. I 2021 ble testklinikk på Selfors, vaksinasjonsklinikk, koronatelefon og team for smittesporing videreført fra 2020. Kravet om grensestasjonstesting har også vært håndtert.

Regnskapsresultatet som avdelingen tar med seg til 2022 gir et utfordrende utgangspunkt for å møte økonomiplanens krav om leveranse og effektivisering. Der er ingen buffer, slik som med overskuddet de tidligere årene, og deler av demografitilførselen, som skulle vært avsatt til fremtidig sykehjemsdrift, er brukt. Driftsutfordringene er store og økende innen alle deler av tjenesten.

Spesielt nevnes veksten i den eldre befolkningen og rekrutteringsutfordringer i alle tjenester i tillegg til fastlegemangelen.

NAV kommune

Regulert budsjett for 2021 utgjorde 51,1 mill. kr, mens regnskap for 2021 viser 42,4 mill. kr, et mindre forbruk på 8,7 mill. kr i 2021. Regnskapet i 2020 ga et mindre forbruk på 8,4 mill. kr. Rammereduksjonen i 2021 var på 3,3 mill. kr.

Hovedårsaken til mindre forbruk skyldes fortsatt nedgang i antall brukere med behov for økonomisk sosialhjelp, samtidig som færre av disse har sosialhjelp som eneste inntektskilde. Det er nedgang i brukere i alle aldersgrupper. Nedgang av brukere skyldes flere forhold:

- i pandemien ble en rekke statlige ytelser forlenget, noe som dempet behovet for sosialhjelp. Normalt ville flere gått ut av ordningene og dermed hatt økt sosialhjelpsbehov
- det har også effekt at vi retter innsatsen mot prioriterte målgrupper som tettere oppfølging av ungdom og barnefamilier
- gjennom tilskudd via Statsforvalteren har vi hatt økte ressurser til tjenesten økonomisk rådgivning. Vi har gitt rask bistand og dempet sosialhjelpsbehov

I løpet av høsten 2021 har vi hatt økning i brukere uten fast bolig. Vi har inngått avtale med privat aktør for å sikre tak over hodet til disse. Vi har ikke tilgjengelig nok antall kommunale boliger. Dette er en bekymringsfull utvikling og vil fremover føre til økt press på økonomisk sosialhjelp.

Tekniske tjenester

Regulert budsjett i 2021 utgjorde 117,4 mill. kr, mens regnskap viste 113,5 mill. kr. Med andre ord et mindre forbruk på 3,9 mill. kr. I alle årene fra og med 2016 har tekniske tjenester bidratt med lavere forbruk enn budsjett. Rammereduksjonen i 2021 var på 3,5 mill. kr.

Tekniske tjenester har ansvaret for kommunens infrastruktur (bygg, veier, anlegg, park og idrett samt vann og avløp) og kommunale investeringer (prosjektstyring). Sektoren ivaretar også områder innen samfunnsplanlegging (arealplan, regulering, kart, byggesak, eiendom, miljø og landbruk), forebygging og beredskap (brann og redning).

Hovedutfordringer for tekniske tjenester er klimaendringer (økende ekstremvær), kapitalslit (økende vedlikeholdsetterslep), forventningsgap (økende innbyggerkrav) og samfunnsutvikler (økende breddeansvar). Freyr og vekstmobilisering øker utfordringsbildet (manglende kapasitet).

Høstflommen Sally i 2020 har påført kommunen betydelige kostnader også i 2021. Kommunen har måttet ta kostnadene ved opprustning av to bruer (Dunderfossen og Andfjellveien). Fortsatt er det uavklart fra NVE om ansvarsforhold, bygge- og deleforbud langs Ranelva.

De store løfteprosjektene i Rana har tatt betydelig kapasitet i tekniske tjenester også i 2021 – deriblant flyplass, Campus, studentboliger, dypvannskai og battericellefabrikk. Staten og fylkeskommunen er fortsatt fraværende når det gjelder E6 Mo i Rana og FV810 Bustneslia.

Moheiakvartalet – Nordlandstorg, Talvikpark og uteområde ved Rana ungdomsskole – er ferdigstilt. Opprusting av Jernbaneparken er iverksatt. Dialog med Bane NOR Eiendom om utvikling av sentrum er gjennomført.

Gruben barneskole ble ferdigstilt i 2021. Båsmo barneskole ferdigstilles i 2022. Ferdigstilling av Brennåsen boligfelt er terminert av kommunestyret. Moheia fritidspark – badet – er den største investeringsutfordringen de neste årene. Utsettelse vil påføre kommunen betydelige kostnader.

Det er jobbet systematisk med både digitalisering og brukerundersøkelser innenfor arealplan og byggesak i 2021. Kommunestyret vil få resultatene av dette arbeidet som sak i 2022. Det er gjennomført lederutvikling i tekniske tjenester i 2020 og 2021. Overordnet ROS-analyse er også utarbeidet.

Måloppnåelse 2021

Målene som sektorene rapporterer på, er fra vedtatt budsjett og økonomiplan 2021-2024.

Støttetjenesten, måloppnåelse:

<i>Mål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Status 2020</i>	<i>Mål 2021</i>	<i>Mål oppnådd</i>
Øke andel digitaliserte administrative arbeidsprosesser.	Endring overgang- digitale arbeidsprosesser.	2 per år	2 per år	ja
Økt andel innbyggere som kommuniserer digitalt med kommunen.	Andel innbyggere med digital postkasse. Antall brev SvarUt	43,7 prosent. 67 600	50 prosent. 90 000	nei, 45,2 prosent ja, 97 825
Økt andel digitale søknader - bostøtte Økt andel digitale søknader - startlån	Andel digitale søknader.	89,7 prosent 100 prosent	95 prosent 100 prosent	nei, 89,9 prosent Ja, 100 prosent
Overgang til elektronisk Faktura EHF	Andel EHF	98 prosent	100 prosent	nei, 98,17 prosent

Oppvekst og kultur, måloppnåelse:

<i>Mål</i>	<i>Status 2019</i>	<i>Måltall 2020</i>	<i>Måltall 2021</i>	<i>Mål oppnådd</i>
Økonomi				
Netto driftsbudsjett	594 119	585 191	558 478	648 000
Netto driftsbudsjett avvik i %	-1,5 %	0 %	0 %	Ja, 0 %
Medarbeidere- organisasjon				
Sykefravær	7,29 %	7 %	7 %	Nei, 9 %
Antall lederavtaler	100 %	100 %	100 %	Ja, 100 %
Gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %	100 %	Ja, 100 %
Bruk av kompetanse og kompetanseutvikling (KS 10-faktor)	4,2	+ 0,5 pp	4,3	
Mestringstro og indre motivasjon (KS 10-faktor)	4,4	+ 0,5 pp	4,5	
Skole				
Elevscore trivsel – 7. og 10. trinn, snitt siste 5 år	88/83 %	+ 1 pp	90/85	Delvis
Andelen som oppfyller norm for lærertetthet	100 %	100 %	100 %	
Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning på 1.-7. trinn	94,04 %	+ 1 pp	96 %	Delvis
Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning på 8.-10. trinn	72,92 %	+ 2 pp	77 %	Delvis
Antall elever som gis spesialundervisning på 8.-10. trinn.	10,5 %	< 8 %	< 7 %	Ja

Mål	Status 2019	Måltall 2020	Måltall 2021	Mål oppnådd
Grunnskolepoeng	40,48	+ 0,2 poeng	40,8	Delvis
NP 5. trinn: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste 4 år	27,67 %	- 1 pp	25 %	Ja
NP 8. trinn: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste 4 år	11,33 %	- 0,5 pp	10 %	Nei
NP 9. trinn: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste 4 år	5,88 %	- 0,5 pp	5 %	Nei
Andel som har fullført og bestått VG1 innen 5 år	72,35 %	+ 0,5 pp.		Nei
Barnehage				
Antall barn per årsverk i grunnbemanningen i kommunale barnehager	5,9	6	6	Ja, 6
Andel kommunale barnehager som oppfølger pedagognormen uten dispensasjoner	66,7 %	80 %	80 %	Ja
Andelen ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	44,9 %	+ 1 pp	47 %	Ja
Andel minoritetsspråklige barn som går i barnehage, siste år	79,75 %	+ 1 pp	82 %	Nei
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	92, 64 %	94 %	94 %	Ja
Kultur				
Besøk i folkebiblioteket per innbygger	4,59	+ 0,2	5	Delvis
Utlån alle medier per innbygger	2, 69	+ 0,2	3,1	Nei
Kinobesøk per innbygger	1,89	+ 0,2	2,3	Delvis
Andel av elevene som går på i kulturskolen	10,88 %	+ 2 pp	15 %	Nei
Antall timer per elev i kulturskolen	16,83	17	17	Delvis
Fritidsklubb – åpningstid, antall timer i året		> 450	> 450	Nei
Andel av kulturutgiftene som går til frivillige	17,49 %	=	=	Ja
Barne- og familieavdelingen				
Hjemmebesøk helsesøster etter fødsel innen 14 dager	100 %	100 %	100 %	
Hjemmebesøk jordmor hos de mest sårbare familiene etter fødsel	100 %	100 %	100 %	
Andel barn i barnevernet korrigert for behovet	4,78	4,5	4,0	
Andel undersøkelser med saksbehandlingstid under 3 måneder	28 %	50 %	75 %	
Andel undersøkelser med saksbehandlingstid under 3 måneder, snitt siste 4 år.	58,5 %	75 %	80 %	
Antall barn i institusjon	9	5	2	Ja, 0
Antall barn i fosterhjem	53	- 10	- 20	Nei, 58
Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	91,67 %	100 %	100 %	Delvis
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	17,9	20	22	
Antall deltakere over i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram	48,15 %	65 %	70 %	Delvis, 68,8%
Stab				
SLT: Gjennomførte klassebesøk i 5. og 8. trinn	100 %	100 %	100 %	
PPT: Saksbehandlingstid sakkyndig vurdering			> 3 mnd.	

Helse og omsorg, måloppnåelse:

<i>Mål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Mål 2021</i>	<i>Mål oppnådd</i>
Fastlegeordning- rekruttering og stabilisering	Red. i vikarutgifter. Halvårsrapporteringer til H/O-utvalget	Besatte faste stillinger	nei
Metodikken Housing First er sårbart grunnet få ressurser i PHST som er direkte knyttet til denne	Færre leietakere i kommunale boliger sliter med dårlig boevne	Implementer metodikken Housing First i hele PHST. Endret målsetting: Housing first som metodikk utvikles videre i seksjon for boligtjenester og krisesenter.	nei
FACT-samarbeidet med Helgelandssykehuset er i en sårbar fase på grunn av få ansatte i teamet	Høyere oppfyllelse av årsverk i FACT	RK bidrar med 3 årsverk i FACT i 2021	nei, 2 årsverk i 2021 + 1 midlertidig tilskudds-finansiert årsverk fra febr. 2022.
Metodikken Rask psykisk helse-hjelp, tidlig innsats reduserer lang-varige psyk helse-problemer	Antall deltakere i tiltaket	Fortløpende måle effekt av tiltaket, samt vurdere ressursanvendelsen i teamet	ja. NAPHA vil bl.a. bistå med fidelitymåling.
Botiltak for personer med rus-/psykiske helseproblemer	Framdrift i arbeidet i henhold til investeringsprogrammet	1. halvdel 2021 er planprosess, tomter, kontakt med Husbanken, igangsatt og tidslinje besluttet.	nei/ja. Forsinket. Sannsynlig byggestart høsten 2022.
Heltidskultur. Eget prosjekt sykehjemmene	Jfr. målsetting fra K-styret. Kvartalsvis rapport til K-styret	I henhold til K-vedtak	Lyses ut heltidsstillinger for sykepleiere, men fremdeles lyses det ut deltidstillinger for helsefagarbeidere. Siste rapportering til k-styret på heltid høst 2021, ny kartlegging på heltid rapporteres til k-styret våren 2022. Jobbes i gruppe med tillitsvalgt og hovedverneombud
Inntjening ved LMS	Økt inntjening	Regnskap brukerbetaling	nei
Samhandling: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter har økt i fra 2017	Egne tall	Reduksjon helst til 2016-nivå	nei
Andel korttidsplasser av totalt antall plasser er lavere enn ønsket	Score Kommunebarometer 2,98 (høyeste score er 6)	Flere plasser benyttes til korttid. Høyere score	nei
Rehabilitering: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år er lav i Rana	Score kommunebarometer: 1,6 (høyeste score er 6)	Flere plasser benyttes til rehabilitering. Bedre score/høyere opp på listen.	nei

Tidlig innsats	Få på plass pasientsentrert helsetjenesteteteam i samarbeid med sykehuset	Et aktivt team som en del av tidlig innsats	nei, men kommunen har alene etablert et innsatsteam. Målet opprettholdes
Ombygging av institusjonsomsorgen til hjemmebasert	Omgjøre 10 sykehjemsplasser til 10 enheter i boligfellesskap lettere demenssykdom	Klarert hvor, iverksette	nei, men sees på i forbindelse med ekstern gjennomgang av tjenestene
Storforshei omsorgsboliger	Bygging innen Husbankens frister (oppstart bygging innen 01.04.21 og ferdigstillelse innen 01.06.22)	Avklart prosjekt	nei, utsatt, grunnet for høye byggekostnader og frafall av søkere
Botilbud MTA, Toranesgaten (Kløverbakken)	Byggestart. Samarbeid teknisk, H/O og Husbanken.	Bygging/ferdigstillelse i 2022	nei, utsatt, grunnet for høye byggekostnader, ny gjennomgang og anbudsrunde i 2022

NAV kommune, måloppnåelse:

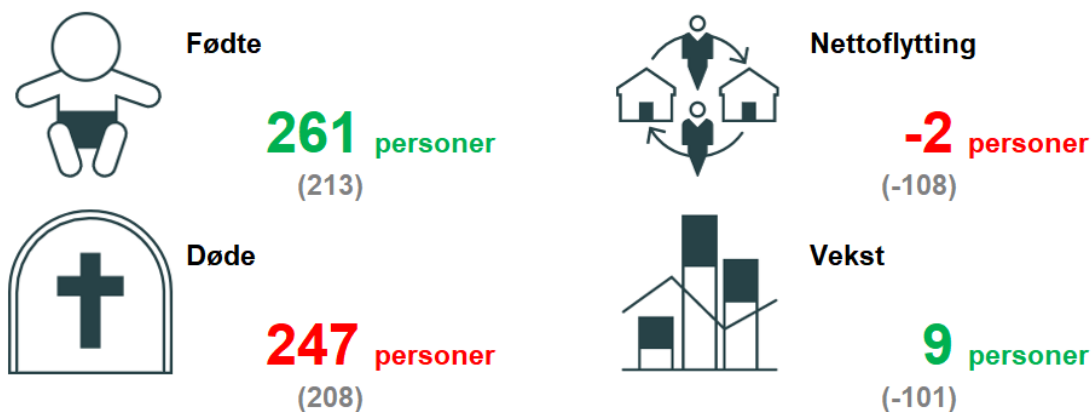
Mål	Indikator	Mål 2021	Mål oppnådd
Redusere antall brukere med behov for økonomisk sosialhjelp herunder fokus barnefamilier	KOSTRA	Redusere antall brukere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	74 færre brukere totalt, 28 av disse hadde barn. Unge i aldersgruppen 18-30 er redusert med 42
Beholde kompetente og motiverte medarbeidere	Lav turnover og gode søkere til stillinger	Beholde kompetente medarbeidere og rekruttere riktig kompetanse	Ja
Øke andel brukere med overgang til arbeid, utdanning eller arbeidsrettet aktivitet	KOSTRA / intern rapportering	Øke oppfølging av unge under 30 år med mål om økt deltakelse i skole, arbeid eller arbeidsrettede tiltak	Ja

Tekniske tjenester, måloppnåelse

Mål	Resultat (Evaluering 2021)	Mål oppnådd
Økonomi: Kostnadseffektiv drift	Regnskap = Tiltak = 0 avvik (Resultat 2021: + 3,9 mill. kr.)	Ja
Org: Redusert sykefravær	Tilstedeværelse = Tiltak > 95 % (Resultat 2021: 92,4 %)	Nei
Org: Ledersamtaler og lederavtaler	Begge tiltak = 100 % (Resultat 2021: 100 %)	Ja
Tjenester: Samfunnsutviklerrolle *	Diverse tiltak (Resultat 2021: Viktige delmål nådd)	Ja
• Støtte nyskaping	• Flyplass – Sykehus – Campus – Studentboliger – Dypvannskai – Batterifabrikk – FV810 Bustneslia – E6 Mo i Rana – Vekstmobilisering	Ja
• Videreføre byutvikling	• Moheiakvartal – Havmannakse – Bane NOR – Byplan	Ja
• Utvikle kommunen	• Luftkvalitet – Vannkvalitet – Miljøfyrtårn – Plastreduksjon – Fjernvarme – Klimatiltak	Ja
• Sikre infrastruktur	Næringstomter – Boligtomter – Bygginvesteringer – Infrastrukturinvesteringer – Vedlikeholdsetterslep – Veiplaner – VA-planer – Anleggsplaner	Ja
• Styrke folkehelse	• Fritidspark – Fritidsanlegg – GS-veier – Turløyper – Skiløyper – Uteområder	Ja
Bydrift		
Tjenester: Framtidsretta og bærekraftig kommunal infrastruktur	Regularitet VA/veg-timer = 99 % (Resultat 2021: 99,8 %)	Ja
Areal og miljø		
Tjenester: Saksbehandling med faglig kvalitet	Adm. og politiske vedtak basert på adm's innstilling, skal i minimum 90 % av klagesakene stadfestes av Statsforvalter (Resultat 2021: 100 %)	Ja
Prosjekt		
Tjenester: Økonomi og investeringsplan prosjektleveranser	Innen tid og/eller kostnad = 100 % (Resultat 2021: 95 %)	Nei

Demografi, sysselsetting og utdanning

Etter to år med befolkningsnedgang i kommunen, har vi i løpet av 2021 en befolkningsvekst i kommunen på ni personer. Befolkningsveksten kommer som følge av et positivt fødselsoverskudd, mens nettoflyttingen er negativ. Figuren under viser antall fødte, døde, nettoflytting inkludert innvandring og utvandring og samlet befolkningsvekst i løpet av 2021. Tall for 2020 i parentes.

Kilde: Statistisk sentralbyrå. For 4. kvartal og hele året er folketilveksten regnet som folkemengde ved utgangen av året minus folkemengde ved inngangen av året/utgangen av 4. kvartal. For første halvår og de tre første kvartalene er folketilveksten summen av fødselsoverskuddet og nettoinnvandringen. Fødselsoverskudd pluss nettoflytting, avviker dermed i forhold til samlet vekst.

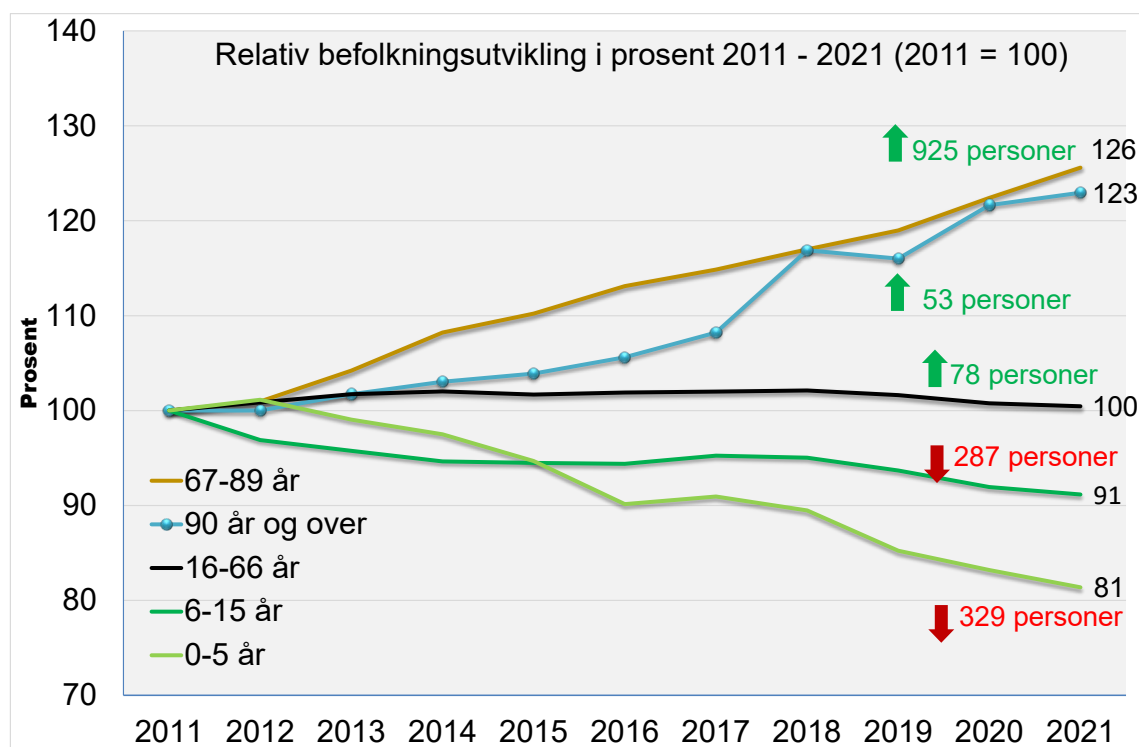
Med 261 fødte og 247 døde, har vi et positivt fødselsoverskudd i Rana kommune i 2021. I årene 2016 – 2020 har det vært lave fødselstall i kommunen og vi må tilbake til 2015 for å finne fødselstall på nivå med 2021. Netto innenlandsk flytting er fortsatt negativ, men samlet nettoflytting motvirkes i stor grad ved at innvandringen til kommunen er høyere enn utvandringen.

Tabell 8. Endringer i befolkningssammensetningen 2020-2021

Alder	2020	2021	Endring		Progn. ØkPI	Awik progn.
0-5 år	1 470	1 438	-32	-2,2 %	1 453	-15
6-15 år	2 987	2 962	-25	-0,8 %	2 989	-27
16-66 år	16 920	16 868	-52	-0,3 %	16 924	-56
67-79 år	3 326	3 399	73	2,2 %	3 412	-13
80-89 år	1 099	1 141	42	3,8 %	1 133	8
90 +	281	284	3	1,1 %	280	4
Sum	26 083	26 092	9	0,0 %	26 191	-99

Den samme trenden fortsetter, ved at det stadig blir færre barn og unge i kommunen, mens antall personer i alderen 67 år og over øker. Totalt ble aldersgruppen 0-15 år redusert med 57 personer. Antall personer i aldersgruppen 16-66 år ble redusert med 52 personer, mens aldersgruppen 67 år og over økte med 118 personer.

Figur 15. Befolkningsutvikling i prosent 2011 - 2021

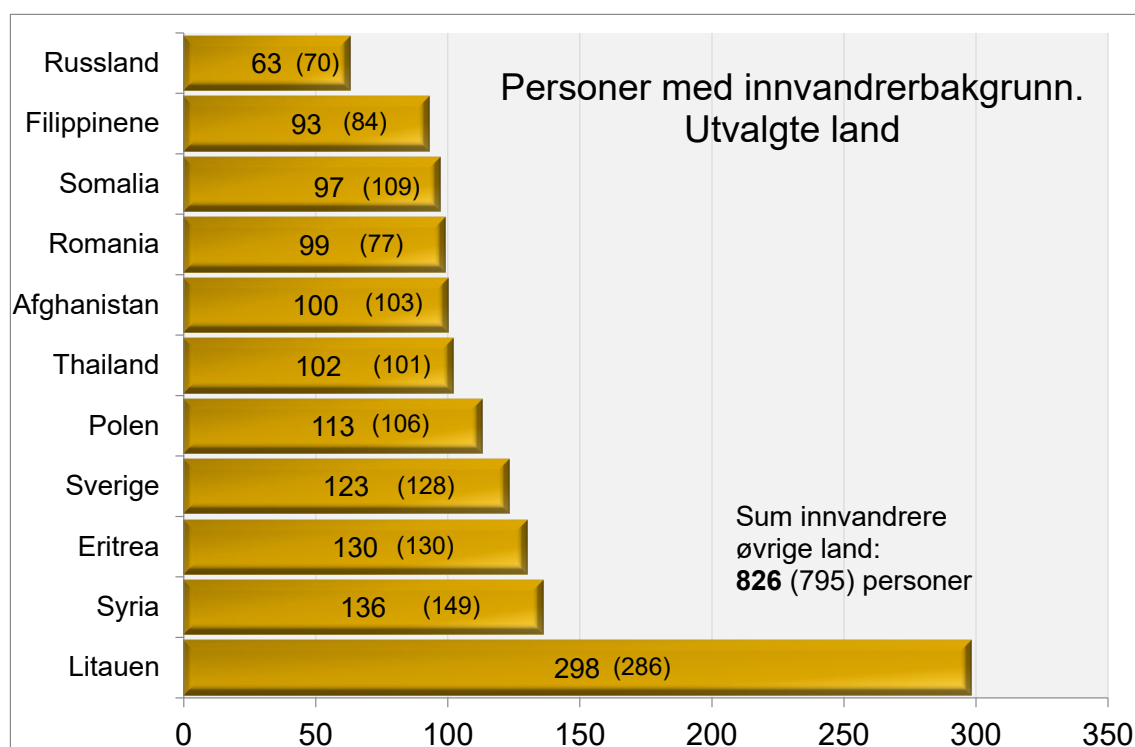
De siste ti årene har antall innbyggere i kommunen økt fra 25 652 innbyggere i 2011 til 26 092 innbyggere per 31.12.2021, en befolkningsvekst på 440 personer. Befolkningsveksten har i hovedsak skjedd i aldersgruppene 67 år og over. Denne aldersgruppen har økt med 978 personer i perioden. Aldersgruppen 16-66 år har økt med 78 personer, mens aldersgruppen 0-15 år har blitt redusert med 616 personer.

Personer med innvandrerbakgrunn

Andel innbyggere med innvandrerbakgrunn i Rana har økt fra 8,2 prosent til 8,4 prosent. 2 180 personer med innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var bosatt i kommunen per 31.12.2021. Dette er en økning på 42 personer i forhold til 2020.

På landsbasis var det ved utgangen av 2021 registrert 1 025 175 personer som er innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Dette er 27 233 flere enn året før og utgjør 18,9 prosent av befolkningen, en økning fra 18,5 prosent i 2020.

Figur 16. Personer med innvandrerbakgrunn i Rana kommune 2021 (2020), utvalgte land

Figuren over viser antall personer med innvandrerbakgrunn fra utvalgte land som bor i kommunen og enten har innvandret selv eller er barn av innvandrerforeldre, tall for 2020 i parentes.

Det er flest personer med innvandrerbakgrunn fra Litauen, med totalt 298 personer, en økning på 12 personer fra 2020.

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter landbakgrunn (verdensdel): 2021 (2020)

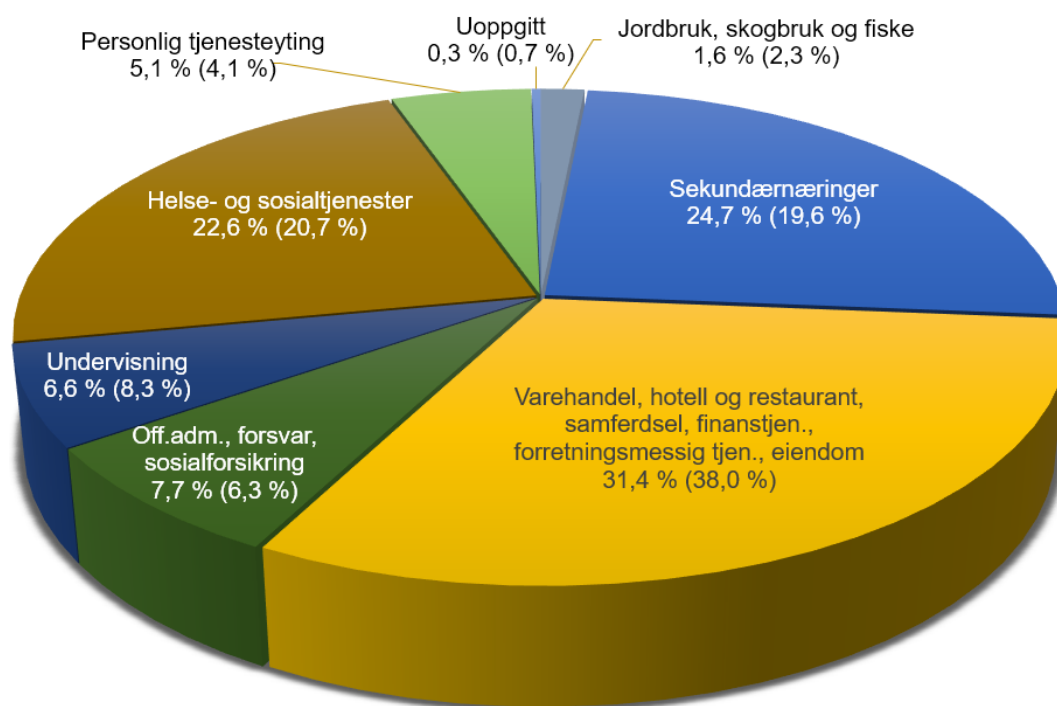
- 52 prosent (52) har bakgrunn fra Europa (unntatt Tyrkia).
- 28 prosent (28) har bakgrunn fra Asia, inkludert Tyrkia.
- 17 prosent (18) har bakgrunn prosent fra Afrika.
- 2 prosent (2) har bakgrunn fra Amerika.

Arbeid og utdanningsnivå

I 2021 var 13 204 personer bosatt i Rana sysselsatte, en økning på 332 personer fra 2020. Dette tilsvarer 68,0 prosent av befolkningen i alderen 15-74 år og er en økning fra 66,1 prosent i 2020.

På landsbasis var 68,1 prosent av befolkningen i alderen 15-74 år sysselsatte i 2021, en økning fra 66,4 prosent i 2020.

Figur 17. Sysselsatte 15-74 år etter bosted Rana og næring 2021 (landet i parentes)

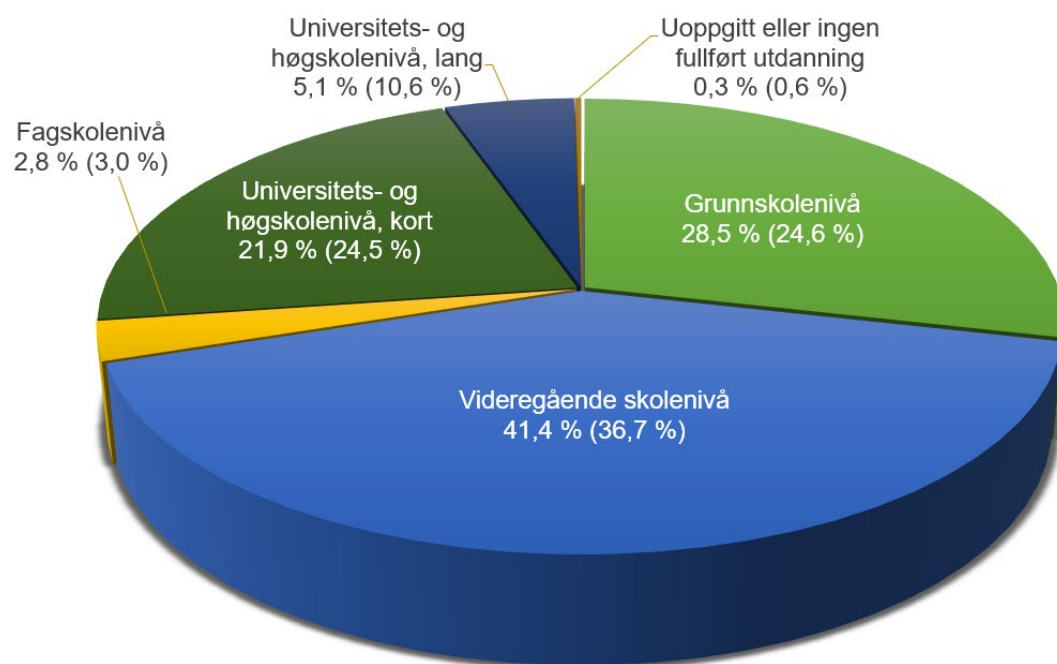

Figuren ovenfor viser sysselsatte etter næring for personer bosatt i Rana i alderen 15-74 år. Tall for landet i parentes.

Rana har en større andel sysselsatte innen sekundærnæringer, offentlig administrasjon, helse- og sosialtjenester og personlig tjenesteyting sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Rana har en lavere andel ansatte innenfor varehandel, hotell og restaurant, samferdsel finanstjenester med videre, undervisning og jordbruk, skogbruk og fiske enn landsgjennomsnittet.

Figur 18. Høyeste fullførte utdanningsnivå for personer 16 år og over 2020 (landet i parentes)

Andel av befolkningen i Rana med høyere utdanning er lavere enn landsgjennomsnittet. 6 187 innbyggere over 16 år i Rana kommune hadde utdanning på grunnskolenivå i 2020 (6 383 personer i 2019). Andel av befolkningen med lang utdanning på universitets- og høghskolenivå ¹er under halvparten av landsgjennomsnittet, samtidig har Rana en høyere andel innbyggere med videregående skolenivå i forhold til landet. Både i Rana og i landet økte andel personer med utdanning på universitets- og høghskolenivå fra 2019 til 2020.

¹ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Styring og kontroll – etisk standard

Kommuneloven stiller krav om rapportering om internkontroll. Det skal redegjøres for iverksatte og planlagte tiltak for å sikre betryggende kontroll og etisk standard i virksomheten. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktivitet og risikoforhold.

I Rana kommune er internkontroll en del av den ordinære virksomhetsstyringen. Dette omfatter helhetlig styring av kommunen, fra vedtatte politiske planer, strategier og saker, til rådmannens interne iverksetting. Årlig oppdragsbrev fra rådmannen med tilhørende lederavtale og resultatkrav, gir overordnede føringer for virksomhetsstyringen. Rådmannen delegerer videre sin myndighet i linja gjennom signert delegasjon og kommunens lederplattform setter ramme for utøvelse av ledelse.

Kommunens styringssystem omfatter vedtatte styringsdokumenter, kommunens kvalitetssystem og håndbøker som skal sikre oppnåelse av fastsatte målsetninger, effektiv og hensiktsmessig drift, etterlevelse av gjeldende lover og regler, og pålitelig intern og ekstern rapportering. Det er etablert rutiner og årshjul med frister for rapportering internt og fra rådmann til politisk nivå.

Etisk standard hos medarbeidere og folkevalgte er et viktig fundament for god internkontroll og for forebygging av korrupsjon og misligheter. Etiske retningslinjer skal gjennomgås årlig og det tilrettelegges for refleksjon over verdigrunnlag og etiske dilemma.

De siste årene har det vært jobbet systematisk med å lukke avvik etter forvaltningsrevisjoner innen ulike fag -og tjenesteområder. Rådmannen rapporterer løpende om oppfølging og status til kontrollutvalget (KU).

I 2021 har kommunestyret behandlet følgende forvaltningsrevisjons- og tilsynssaker:

Saksnummer	Sak
K. sak 20/21	Oppfølgingsrapport fra kontrollutvalg iverksettelse av vedtak K.sak 33/18. «Tilpasset opplæring og tidlig innsats».
K. sak 21/21	Oppfølgingsrapport fra kontrollutvalg iverksettelse av vedtak K.sak 70/17. «Selskapskontroll av eierstyring generelt og Stakobygget AS spesielt».
K. sak 61/21	Forvaltningsrevisjonsrapport «Barneverntjenesten».
K. sak 73/21	Statsforvalteren -tilsyn barnehageloven.

I 2021 har rådmannen blant annet iverksatt følgende tiltak for å sikre betryggende kontroll:

- Deltatt i KS nettverket internkontroll.
- Sikret gjennomgående fokus i organisasjonen på informasjonssikkerhet og personvern. Herunder dokumentasjonskrav knyttet til personvernforordningen (GDPR).
- Systematisk bruk av kvalitetsmeldinger for kontinuerlig forbedring.
- Videreutviklet sammenheng mellom styrende dokument og styringsindikatorer.

- Gjennomført løpende oppdatering av sentrale rutiner, prosedyrer og reglement.
- Løpende dialog med revisor for å styrke og forbedre internkontroll på sentrale områder.
- Gjennomført forbedringstiltak i tjenestene etter oppfølging av uønskede hendelser, funn ved interne revisjoner, stikkprøver, forvaltningsrevisjoner og tilsyn.
- Årlig rullering – intern gjennomgang av etisk regelverk/refleksjon.
- Videreført medlemskap i Transparency International Norge (antikorrupsjon).

Nøkkeltall kvalitetsportalen 2021:

- 1 692 Gyldige dokumenter.
- 451 under utforming.
- 8 767 leste dokumenter.
- 814 dokumentrevisjoner.
- 995 unike brukere.
- 1 930 Kvalitetsmeldinger. Derav 1 180 avvik.

En kvalitetsmelding vurderes som avvik dersom det er brudd på lov og forskrift, regelverk, interne prosedyrer og brudd på avtale.

Det planlegges følgende tiltak i 2022:

- Deltakelse i KS nettverket internkontroll (avsluttes i 2022).
- Videre utrulling av nye moduler i kvalitetsstyringssystemet.
- Implementere risikobasert styring på alle nivå.
- Gjennomføre systematisk opplæring.
- Sikre ledelsesforankring og kultur for kontinuerlig forbedring.

I K. sak 72/21 vedtok kommunestyret å gjennomføre anskaffelse av avtale om revisjonstjenester med virkning fra 1.7.2022.

Vedtaksoppfølging

Tabellene viser en oversikt over alle politiske vedtak med status fra formannskapet og kommunestyret i 2021.

Formannskapet avviklet ni møter i 2021, hvorav fire av møtene ble gjennomført som fjernmøter via Teams på grunn av koronapandemien.

Det ble behandlet 188 politiske saker i 2021 i formannskapet, ni referatsaker og fem spørsmål. I 2020 ble det behandlet 132 politiske saker.

Formannskapet 2021

Sektor	Iverksatt	Under arbeid	Totalt
Støttetjeneste	139	0	139
Oppvekst og kultur	10	0	10
Helse og omsorg	6	0	6
Tekniske tjenester	32	0	32
Rana Byggdrift KF	1	0	1
Sum	188	0	188

Kommunestyret 2021

Sektor	Iverksatt	Under arbeid	Totalt
Støttetjeneste	52	0	52
Oppvekst og kultur	19	0	19
Helse og omsorg	6	0	6
Tekniske tjenester	37	1	38
Andre *)	11	0	11
Sum	125	1	126

*) Rana Byggdrift KF, Mo i Rana Havn KF og Kontrollutvalget

Kommunestyret gjennomførte åtte møter i 2021. Tre av disse ble gjennomført som fjernmøter via Teams på grunn av koronapandemien

Kommunestyret behandlet 126 politiske saker i 2021 (138 saker i 2020). Kommunestyret har i tillegg behandlet 17 referatsaker og 38 spørsmål/interpellasjoner.

Saker som ikke er iverksatt

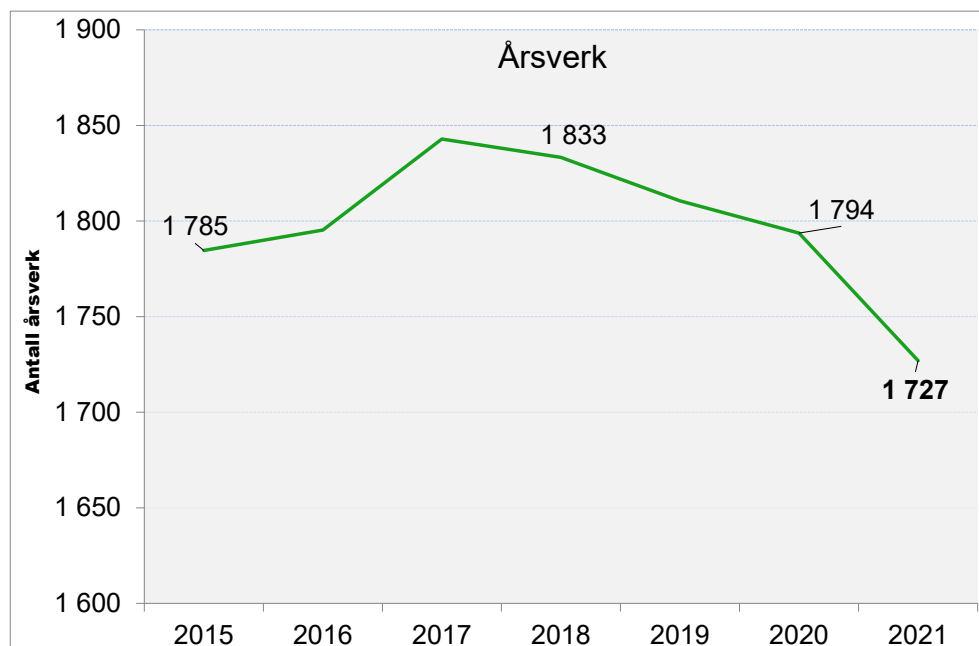
K.sak 113/21 - Oversendelsesforslag fra utvalg for miljø, plan og ressurs til kommunestyret: Revidering av retningslinjer for behandling av søknad om bruk av snøscooter i Rana kommune, er ikke iverksatt på grunn av kapasitetsutfordringer.

Organisasjon og medarbeidere

Rana kommune kan i 2021 vise til et solid regnskapsresultat. Kommunens ansatte leverer gode tjenester og bidrar til at det er godt å leve og bo i Rana. Per 31.12.2021 var det 2 124 ansatte i kommunen fordelt på 1 727 årsverk. Dette er 66,7 færre årsverk enn ved utgangen av 2020.

Utvikling i antall årsverk i perioden 2014 - 2021 vises i grafen nedenfor.

Figur 19. Utvikling årsverk 2015 -2021

Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem. Måling pr. dato kan gi tilfeldige variasjoner knyttet til permisjoner, sykefravær mv.

Etableringen av Rana Bygghrift KF som eget foretak fra og med 2021 utgjør isolert sett at 70 årsverk er overført fra Rana kommune til foretaket.

Trenden fra 2017 med nedgang i antall årsverk er videreført i 2021. Sektor for oppvekst og kultur har hatt størst nedgang i bemanning det siste året. Dette er en styrt utvikling som følge av reduserte barnetall. Sektor for helse og omsorg er det eneste området med økning i antall årsverk. Sektoren har hatt en jevn vekst i perioden 2014 til 2021. Dette skyldes tilpasning av tjenestetilbud som følge av demografisk utvikling.

Tabell 9. Avdelingsvis årsverksutvikling

Sektor	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring fra i fjor
Støttetjeneste	68,5	66,4	70,1	71,3	73,3	64,1	63,4	-0,7
Oppvekst og kultur	750,4	754,5	756,8	743,1	708,7	693,8	676,8	-17,0
Helse og omsorg	738,6	756,2	780,7	782,6	788,5	801,2	831,4	30,2
NAV kommune	17,0	18,8	21,8	21,8	23,4	21,5	18,0	-3,5
Tekniske tjenester	210,2	201,9	212,9	214,4	216,7	213,1	137,4	-75,7
Sum årsverk	1 784,6	1 797,8	1 842,3	1 833,2	1 810,6	1 793,7	1 727,0	-66,7

Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem 31.12. Måling per dato kan gi tilfeldige variasjoner.

Etableringen av Rana Byggdrift KF som eget foretak fra og med 2021 utgjør isolert sett at 70 årsverk er overført fra Rana kommune til foretaket.

Flere jobber heltid

Stadig flere jobber heltid i kommunen. Andel ansatte med heltidsstillinger har økt jevnt de siste årene, og økte fra 63,3 prosent i 2020 til 64,5 prosent i 2021, en endring på 1,2 prosentpoeng. 61,3 prosent av de kvinnelige ansatte jobber heltid, mot 59,6 prosent i 2020. Dette er en økning på 1,7 prosentpoeng fra 2020. 75,3 prosent av de mannlige ansatte i Rana kommune jobber heltid.

Tabell 10. Fordeling fast og midlertidig heltid/deltid

	Ansatte 2020		Ansatte 2021		
Heltid	1 345	63,3 %	1 326	64,5 %	 Deltid kvinner: 38,7 prosent
Deltid	779	36,7 %	731	35,5 %	 Deltid menn: 24,7 prosent
Totalt	2 124	100 %	2 057	100 %	

Tabellen viser målinger pr. dato, og vil påvirkes av tilfeldige variasjoner for eksempel knyttet til sykefravær, permisjoner og bruk av ekstrahjelp og vikarer.

Omfang av deltidsarbeid er ulikt mellom kjønn, aldersgrupper, utdanningsnivå og sektorer. I Rana kommune er det først og fremst kvinner som jobber deltid (38,7 prosent). Samtidig er 77,6 prosent av de ansatte i kommunen kvinner.

84,6 prosent av de ansatte i Rana kommune har fast stilling, mens 15,4 prosent er midlertidig ansatt.

Stillingsstørrelser

Stillingsstørrelsene i kommunal sektor øker gradvis. Økningen er drevet av at kvinners gjennomsnittlige stillingsstørrelse øker. Ved utgangen av 2021 var gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Rana kommune 84,6 prosent.

Lave stillingsstørrelser og mye deltid er uheldig for kvaliteten på tjenesten og gjør det vanskelig å rekruttere tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Rekrutteringsbehovet vil reduseres vesentlig om stillingsstørrelsene øker. Utvikling av heltidskultur er viktig for omsorgstjenestenes evne til å løse oppgavene fremover. Systematisk arbeidet med heltidskultur og rekruttering har derfor hatt høy prioritet også i 2021.

Tabell 11. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse Rana kommune.

	2019	2020	2021	
Kvinner	83,0	83,2	82,7	 82,7
Menn	89,9	88,5	88,0	 88,0
Alle	84,5	84,4	84,7	 84,7

Alderssammensetning

Gjennomsnittsalderen blant ansatte i Rana kommune har vært relativt stabil over tid, samtidig er det bevegelse mellom de ulike aldersgruppene. 8,3 prosent av de ansatte er 62 år eller eldre mot 8,7 prosent i 2020. Andelen ansatte i aldersgruppen 20-39 år har økt fra 32 prosent i 2020 til 34,1 prosent i 2021. Samlet sett er antall ansatte redusert med 67 personer fra 2020 til 2021. Størst nedgang i antall ansatte er registrert i aldersgruppen 40-61 år. Den eldste aldersgruppen fra 62 år og oppover er 14 færre ansatte enn i fjor. Det registreres positiv tilvekst i den yngste del av arbeidsstokken (aldersgruppen 20-39 år) med 21 ansatte.

Tabell 12. Alderssammensetning

Aldersgruppe	2020		2021	
	Antall ansatte	Andel i prosent	Antall ansatte	Andel i prosent
Under 20 år	4	0,2 %	7	0,3 %
20 - 39 år	680	32,0 %	701	34,1 %
40 - 61 år	1 256	59,1 %	1 177	57,2 %
62 - 64 år	108	5,1 %	110	5,3 %
65 år og over	76	3,6 %	62	3,0 %
	2 124	100 %	2 057	100 %

Samlet har gjennomsnittsalderen for ansatte i Rana kommune gått ned fra 46,7 år til 45 år fra 2020 til 2021. Snittalderen går ned både for menn og kvinner. Støttetjenesten og tekniske tjenester har høyest gjennomsnittsalder, mens sektor for helse og omsorg har lavest snittalder med 43,1 år.

Tabell 13. Gjennomsnittsalder fordeling

Sektor	2020			2021		
	Snitt	Kvinner	Menn	Snitt	Kvinner	Menn
Støttetjeneste	51,5	52,2	50,7	50,9	52,3	49,3
Oppvekst og kultur	46,0	46,2	45,4	46,4	46,4	46,1
Helse og omsorg	43,8	43,8	44,1	43,3	43,1	44,1
NAV kommune	46,5	46,3	51,0	48,3	47,6	55,8
Tekniske tjenester	49,1	47,4	50,5	47,8	45,5	49,1
Rana kommune	45,5	45,1	46,7	45,0	44,7	46,2

Økende avgangsalder

Rana kommune har som mål å være en attraktiv arbeidsgiver for medarbeidere i alle livsfaser. Kommunen benytter seniorpolitiske tiltak for å beholde godt kvalifiserte ansatte. I Rana kommune har gjennomsnittlig avgangsalder blant de som går av med pensjon økt i perioden, fra 60,9 år i 2009 til 64,6 år i 2021. I 2019 var gjennomsnittlig avgangsalder 63,5 år. Personer som tar ut avtalefestet pensjon (AFP) og som delvis er i jobb, er ikke med i oversikten.

Pensjonsytelser

Kommunen har også i 2021 hatt to leverandører av tjenestepensjon. Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere og Kommunal Landspensjonskasse (KLP) for øvrige ansatte.

Av de 102 ansatte som gikk ut med ulike ordninger i 2021, sluttet 72 personer i kommunen, mens 30 personer har delvis sluttet og går i reduserte stillinger. Dette er tilsvarende som i 2020, da 111 gikk ut med disse ordningene.

Ansatte som er sluttet helt eller delvis i kommunen med AFP, alderspensjon og uførestønad

Ytelse	2018			2019			2020			2021		
	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn
Hel AFP	18	16	2	23	17	6	27	18	9	33	24	9
Delvis AFP	2	2	0	6	4	2	2	1	1	4	4	0
Hel alderspensjon	20	17	3	23	18	5	21	15	6	14	9	5
Delvis alderspensjon	3	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Hel uførepensjon	26	23	3	32	30	2	34	31	3	25	25	0
Delvis uførepensjon	20	19	1	19	19	0	27	22	5	26	25	1
Sum	89	80	9	104	89	15	111	87	24	102	87	15

Likestilling og lønn

Rana kommune er en kvinneorientert arbeidsplass og kjønnsfordelingen har vært stabil over tid. Kun 22,4 prosent av de ansatte i kommunen er menn. Helse og omsorg har en kvinneandel på 83,4 prosent, tett fulgt av NAV kommune og oppvekst og kultur med en kvinneandel på henholdsvis 84,2 og 79,3 prosent. Sektor for tekniske tjenester har høyere andel menn (62,8 prosent) enn kvinner.

Tabell 14. Kjønnsfordeling avdelingsvis 2021

Sektor	Totalt	Antall		Andel i prosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Støttetjeneste	66	35	31	53,0 %	47,0 %
Oppvekst og kultur	747	592	155	79,3 %	20,7 %
Helse og omsorg	1 077	898	179	83,4 %	16,6 %
NAV kommune	19	16	3	84,2 %	15,8 %
Tekniske tjenester	148	55	93	37,2 %	62,8 %
Rana kommune	2 057	1 596	461	77,6 %	22,4 %

Likestilling mellom kjønnene er et mål innenfor yrkesgruppene som kommunen sysselsetter. Likestilling skal vurderes ved alle kunngjøringer og tilsetninger. Ansatte og ledere skal aktivt fremme likestilling mellom kjønnene.

Det søkes balanse mellom kjønnene i leder- og mellomledersjiktet. I 2021 var kvinneandelen i Rådmannens ledergruppe – SLG (toppledernivå) 60 prosent.

Kjønnsfordeling i kommunestyret

Kommunestyret har samlet 37 medlemmer, herav 15 kvinner og 22 menn.

Lønn

I 2021 omfatter de lokale forhandlingene alle kapitler i hovedtariffavtalen (HTA). Totalt er det beregnet en samlet lønnsvekst fra 2020 til 2021 på 2,82 prosent for alle kapitler og alle grupper.

I kommunal sektor tjener kvinner i gjennomsnitt noe mindre enn menn. Ulik lønnsnivå skyldes i hovedsak ulik stillingsplassering og utdanning. I kommunesektoren utgjør kvinners lønn 94,0 prosent av menns lønn når vi ser på månedsfortjeneste (grunnlønn, faste og variable tillegg). Månedslønna for kvinner har økt med 4,3 prosent siste år mens menn har hatt en økning på 3,8 prosent. Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn har dermed blitt noe mindre.

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i Rana kommune i 2021 var 46 053 kr, en økning på 4,4 prosent fra 2020. Menn har både høyere grunnlønn og månedsfortjeneste enn kvinner. Fra 2020 til 2021 ble kvinners grunnlønn økt med 4,1 prosent i Rana, mens grunnlønna til menn økte med 4,0 prosent.

Tabell 15. Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger i Rana kommune

Kjønn	Måned- fortjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring måneds- fortjeneste	Endring i grunnlønn
Kvinner	45 343	41 965	4,3 %	4,1 %
Menn	48 212	43 891	3,8 %	4,0 %
Kvinner og menn	46 053	42 442	4,2 %	4,1 %

Kilde: KS-PAI registeret

Arbeidsgiverstrategi 2018-2024

I 2018 vedtok Kommunestyret arbeidsgiverstrategi for perioden 2018 - 2024 (k.sak 54/18). Fire satsingsområder med strategier er prioritert.

- Godt lederskap.
- Myndiggjorte medarbeidere med rett kompetanse
- Mangfold og inkludering
- Innovasjon og utvikling.

Handlingsplan følges opp som del av ordinær virksomhetsstyring og rulleres årlig ved behandling av budsjett og økonomiplan.

Ledelse og medarbeiderskap

God ledelse på alle nivå og myndiggjorte medarbeidere er nøkkelen til suksess. Rana kommune har satset på å styrke kommunalt lederskap. Lederstruktur og ansvarlinjer er tydeliggjort gjennom administrativ organisering. Det er etablert «lederpakke» med lederavtale for kommunale ledere.

Organisasjonsprosessen som startet i 2017 er videreført i 2021 med god involvering i hovedsak innenfor sektor for helse og omsorg, sektor for oppvekst og kultur og støttetjenesten.

Organisasjonsjusteringene skal bidra til å utvikle en bærekraftig og fremtidsrettet organisasjon som sikrer økt helhetstenking og brukerfokus. I 2021 ble også KF byggdrift etablert.

Rana kommune benytter seg av 10-faktor, en forskningsbasert medarbeiderundersøkelse.

Utviklingsverktøyet er et ledd i kommunens strategiske arbeidsgiverpolitikk og bygger på nasjonal og internasjonal forskning som fremmer kontinuerlig utvikling av engasjement, kunnskapsdeling, kultur og god ledelse.

Samarbeid med tillitsvalgte

For å sikre god samhandling og dialog med arbeidstakerrepresentanter er det etablert faste møtearenaer på alle nivå i organisasjonen. I 2021 har rådmannen hatt faste månedlige samarbeidsmøter med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Tilsvarende møteaktivitet er gjennomført på sektor/avdelingsnivå.

Kompetanse – læring - innovasjon

«Vi i kommunen»

Et godt tjenestetilbud krever kompetanse og stiller krav til omstilling og innovasjon. Rana kommune ivaretar oppgaver innenfor kompetanseplanlegging og kompetanseutvikling i egen driftsorganisasjon. Det jobbes kontinuerlig med utvikling og løpende vedlikehold av faglig kompetanse blant ansatte. Økt digitalisering stiller nye krav til kompetanse og måter å jobbe på for våre ansatte og ledere.

Kommunen - døråpner til yrkeslivet

Kommunen er en viktig praksisarena og døråpner til yrkeslivet. Også i 2021 har Rana kommune hatt mange inne på ulike ordninger. Satsingen på lærlinger er videreført og ved årsskiftet var det registrert 47 lærlinger i Rana kommune. Målet er to lærlinger per 1000 innbyggere innen 2022.

Rekruttering

Kommunesektoren er i rask endring, med nye oppgaver og krav til kompetanse. Gode medarbeidere utgjør en betydelig ressurs for oss, og vi er avhengig av riktige ansettelser for å lykkes. I arbeidslivet opplever vi sterk konkurranse, høy endringstakt og økt globalisering. Det er viktigere enn noen gang å ansette og beholde de dyktige medarbeiderne, som bidrar til at Rana kommune når sine mål. I 2021 er det registrert 503 tilsettingssaker/rekrutteringsløp.

Rana kommune jobber aktivt på ulike arenaer for å markedsføre kommunen som en attraktiv arbeidsplass. Kommunen har rekrutteringspatrulje og er aktiv deltaker på ulike møteplasser – eksempelvis sommerjobbmesse og karrieredager. Rana kommune er også partner i Heile Helgeland som er et samarbeidsprosjekt med helhetlig tilnærming til rekruttering. Bak satsningen står en rekke engasjerte bedrifter, offentlige virksomheter og kommuner

I 2021 ble Rana kommune med i et nettverk av bedrifter og offentlige virksomheter i Rana. Hensikten med nettverket er å bidra til hverandre med rekruttering og omdømmebygging.

Helse, miljø og sikkerhet

Rana kommune jobber systematisk med helse, miljø og sikkerhet. Koronapandemien førte til at møtet våren 2021 måtte avlyses. Det ble derfor avholdt tre møter i det overordnede

arbeidsmiljøutvalget AMU, som er en lovpålagt fora der administrasjon og arbeidstakersiden (hovedtillitsvalgte og hovedverneombud) deltar. I 2021 har arbeidsgiversiden hatt lederfunksjon. Det er gjennomført planmessig opplæring av verneombud og ledere.

Rana kommune har implementert det systematiske HMS arbeidet i kvalitetssystemet, Kvalitetsportalen.

Rana kommune har avtale med Friskgården AS som leverandør av bedriftshelsetjeneste i 2021.

Sykefravær

I 2021 økte sykefraværet til 10,3 prosent. Medisinske opplysninger fra legemeldt fravær blir ikke oppgitt til arbeidsgiver. Vi kan derfor anta at en stor andel av sykefraværet kan knyttes til den pågående pandemien.

Rana kommune måler sykefravær ved hjelp av en annen metode enn KS/PAI. Tallene vil derfor ikke være direkte sammenlignbare med sentrale registre.

Tabell 16. Sykefravær pr. sektor

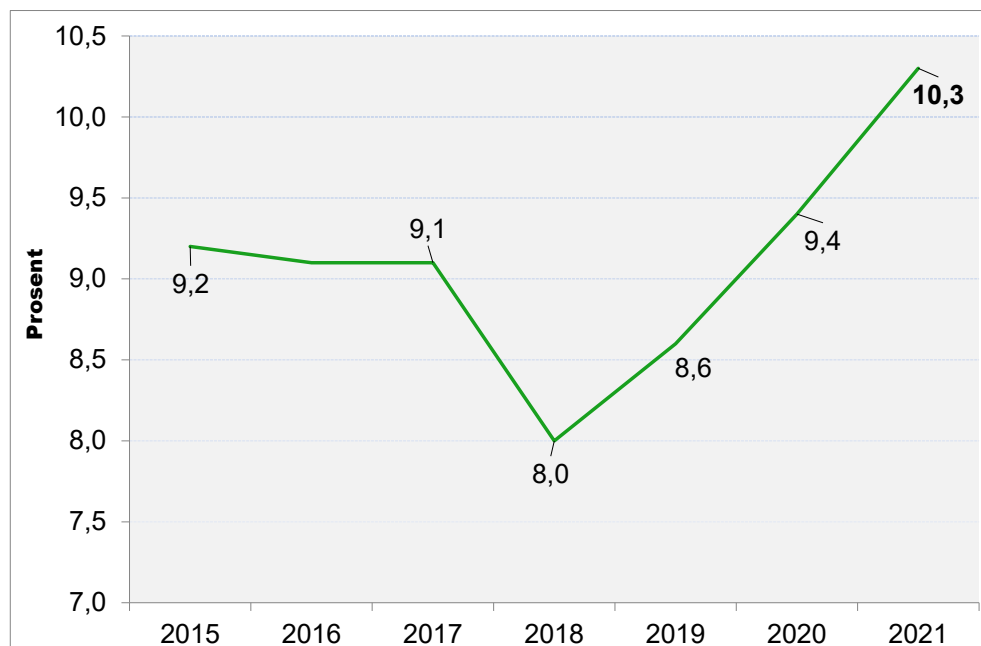
Sektor	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring fra i fjor
Støttetjeneste	4,0	5,3	5,9	4,9	5,1	5,8	5,2	-0,6
Oppvekst og kultur	8,3	8,9	8,9	6,9	8,1	9,7	10,3	0,6
Helse og omsorg	10,8	10,5	10,6	9,2	10,2	10,7	11,3	0,6
NAV kommune	6,5	4,7	4,5	10,7	11,4	6,3	5,9	-0,4
Tekniske tjenester	7,0	6,7	6,6	6,7	5,9	4,7	7,6	2,9
Sum sykefravær	9,2	9,1	9,1	8,0	8,6	9,4	10,3	0,9

*) Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem.

Selv om det jobbes godt med nærvær i alle ledd er det fortsatt store variasjoner i sykefravær mellom tjenesteområder og innenfor enheter i tjenesteområdene.

Nav kommune og støttetjenesten tjenester har redusert sykefraværet fra 2020 til 2021 til tross for korona. Helse og omsorg har hatt en økning i sykefraværet med 0,6 prosentpoeng. Oppvekst og kultur hadde økning i sykefravær i 2021 med 0,6 prosentpoeng.

Figur 20. Utvikling sykefravær

Basert på uttrekk fra kommunens lønns- og personalsystem.

Årsaken til sykefravær er sammensatt. Tradisjonelt sett er sykefraværet høyest i helse- og omsorgssektoren og i skole-/barnehage. Høy kvinneandel, høy gjennomsnittsalder og vekst i antall ansatte i sektorer hvor fraværet er høyt trekker i retning av økt sykefravær. Nasjonale anslag viser at det i fremtiden vil være behov for økte tjenester innenfor de store tjenesteområdene helse og omsorg og oppvekst. Sykefraværsutviklingen innenfor disse områdene er helt avgjørende for utviklingen totalt i Rana kommune.

Det er et uttalt lederansvar å sette gode måltall og iverksette nødvendige tiltak som skal bidra til reduksjon i sykefraværet. Samtidig er det viktig å påpeke at ansatte også har rettigheter, plikter og ansvar for å bidra til å finne gode løsninger og bidra til helsefremmede arbeidsplasser. I et utfordrende arbeidsår preget av Koronapandemi er det systematiske og metodiske arbeidet videreført så langt som mulig innenfor det handlingsrommet vi har hatt.

Samfunnssikkerhet og beredskap 2021

Rana kommune har mange beredskapsplikter. Vi er myndighet innenfor vårt geografiske område, vi er tjenesteleverandør og virksomhetseier, og vi er pådriver for andre beredskapsaktører. Vi skal ha et system for helhetlig samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, som skal være integrert i vårt arbeid etter plan- og bygningsloven. I 2022 revideres helhetlig risiko- og sårbarhetsanalysen for Rana kommune

Krisehendelser

- Smittesituasjonen coronaviruset SARS-Cov-2, som forårsaker sykdommen Covid-19.
- Høststorm «Frank» 21.1.2021. Ingen alvorlige hendelser.

Beredskapsaktiviteter

- Informasjonsmøte med befolkningen etter værhendelsen «Sally».
- Deltakelse i Statsforvalteren i Nordlands diskusjonsøvelse «Øvelse Nordland 2021». Scenario var et dataangrep mot kommunens IKT systemer med sammenfallende hendelse som bygget på pandemisituasjonen. Kommunen øvde kriseledelsen.
- Gjennomføring av Stortings- og sametingsvalget 2021 med fokus på sikkerhet.
- Ny forbedret beredskapsinformasjon på kommunenes nye hjemmeside.
- Deltatt på kurs i krisekommunikasjon, proaktiv kriseledelse og helhetlig ROS.
- Gjennomføring av Beredskapsdagen 2021 «Alltid beredt». Dette er Rana kommunes årlige fagdag for beredskapsarbeid, der vi skal styrke samarbeid, kompetanseheving, og stimulere relevante aktører til å jobbe med beredskap. Fagdagen ble gjennomført for 5. gang.
- Tok i bruk «digital tvilling» for å simulere beredskapshendelser etter stormflo og flom.
- Opprettelse og drift av teststasjoner på Ytteren, Selfors, Umbukta og vaksinasjonsklinikk i Kongsvegen
- Drift av karantenehotellordning på Helgeland.
- Anskaffelse av digitalt befolkningsvarslingssystem.
- Utarbeidelse av kontinuitetsplaner for hele kommunen.
- Signerte revidert samarbeidsavtale med Rana Røde kors for å sikre forutsigbarhet og god samhandling i beredskapsarbeidet.
- Markering av «Egenberedskapsuka» i samarbeid med Sivilforsvaret og Rana Røde kors.
- Beredskapsnettverk består av deltakere fra de ulike kommunale sektorene. Nettverket avholder jevnlig møter og kompetanseheving med beredskapsrelaterte tema.

Planstatus i forhold til Planstrategi 2020-2023

Planstrategi 2020-2023 gir føringer for at kommunen skal videreutvikle plansystemet som effektivt styringsverktøy for bærekraftig samfunns- og tjenesteutvikling. Forenkling, helhet, sammenheng mellom planer og mer aktiv innbyggerinvolvering er stikkord denne planperioden. Korte planer med tydelige prioriteringer og klart språk vektlegges. Implementering og bruk av bærekraftsmål- og indikatorer i plansystem og virksomhetsstyring skal legge grunnlag for samskaping og nye måter å løse fellesskapets oppgaver på.

I januar 2021 ble det publisert en ny versjon av Kommuneplan 2017-2027. Et nytt kapittel om FNs bærekraftsmål forklarer hvilke bærekraftsmål og innsatsområder som er viktigst i Rana frem mot 2030. Bærekraftig omstilling og iverksetting av bærekraftsmål nr. 17 «Samarbeid for å nå målene» er synliggjort med eget område i kommuneplanens handlingsdel.

Planstrategi 2020-2023 viser også hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere. I en tid der endringer skjer raskt, er det utfordrende å se både plansystem og planoppgaver i et 4-årsperspektiv.

I 2021 ble trafiksikkerhetsplan og ny boligstrategi utarbeidet og vedtatt, og det ble gjennomført en medvirkningsprosess til rullering av Kommunedelplan byutvikling i regi av Rana Utvikling. I 2021 ble en del planer faset ut, da relevante satsingsområder og strategier er implementert i andre plan- og styringsdokumenter. For eksempel er Kommunedelplan klima og energi faset ut, og ny versjon av klimabudsjett med tiltak er integrert i kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan. Tabellen under viser oversikt, og status for gjeldende og nye planer i forhold til Planstrategi 2020-2023.

PLANDOKUMENT

Kommuneplaner	
Økonomiplan/budsjett 2022-2025	
Kommuneplan 2017-2027 – samfunnsdel med arealstrategier	
Kommuneplanens arealdel 2016-2028	
Kommuneplanens arealdel, sone Mo og omegn 2013-2023	
Kommunedelplaner	
Kommunedelplan byutvikling	Under arbeid
Kommunedelplan for naturmangfold	Vedtatt 2020
Temaplaner	
Temaplan næringsutvikling for Rana kommune	Vedtatt 2018
Boligstrategi Rana kommune 2022-2025	Vedtatt 2021
Kommunedelplan for kulturminner, bygninger og andre anlegg	Under arbeid – endrer status til temaplan
Klimabudsjett integrert i økonomiplan	Vedtatt 2021
Tiltaksplan bedre luftkvalitet	Rulleres årlig
Strategi oppvekst	Under arbeid
Strategi kultur	Ny - 2022
Frivilligstrategi 2023-2026	Under arbeid
Temaplan idrett og fysisk aktivitet 2021-2030	Vedtatt 2020
Strategi samskaping og medvirkning	Ny - 2022
Innovasjonsstrategi	Ny - 2022
Alkoholpolitisk handlingsplan – bevillingspolitikk 2020-2024	Vedtatt 2020
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2017-2020	Vedtatt 2017
Handlingsplan for rus- og kriminalitetsforebygging	Vedtatt 2017
Trafikksikkerhetsplan 2020-2023	Vedtatt 2021
Hovedplan vann 2019-2030	Vedtatt 2019
Hovedplan avløp og vannmiljø 2017-2030	Vedtatt 2017
Hovedplan veg 2019-2030	Vedtatt 2020
Miljø- og næringstiltak i landbruket 2020-2021	
Hjorteviltplan (samarbeid med Hemnes)	
Beitebruksplan	
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) 2018-2021	Under revisjon
Beredskapsplanverk 2019-2022	Revideres 2022
Anskaffelsesstrategi 2021-2024	Vedtatt 2021
Strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan	
Arbeidsgiverstrategi 2018-2024	Vedtatt 2018
HMS planverk	
Arkivplan	
Digitaliseringsstrategi	

Bærekraftig omstilling

Bærekraftsmålene som nytt rammeverk for planlegging og tjenesteutvikling bidrar til innovasjon og nye måter å løse samfunnsutfordringer på. Rana samarbeider med det nasjonale Bærekraftsnettverket om bærekraftig omstilling, som i 2021 ble fulgt opp med eget satsingsområde i kommuneplanens handlingsdel. Bærekraftig omstilling tar utgangspunkt i bærekraftsmål nr. 17 «Samarbeid for å nå målene» og vedtatt retning mot K3.0. Rana kommune samarbeider med Bærekraftsnettverket på følgende områder;

- Plansystem som styringsverktøy for å nå bærekraftsmålene
- Strukturer og arenaer for innovasjon og samskaping
- Bærekraftig organisasjons- og ledelsesutvikling

Iverksetting av kommuneplanen sikres først og fremst gjennom den røde tråden i plansystemet, og har tradisjonelt vært rettet mot kommunale ressurser, virkemidler og den kommunale handlingsdelen. Bærekraftig omstilling og overgangen til en mer samskapende kommune innebærer at iverksetting av kommuneplanen i økende grad vil rettes mot ressursmobilisering og samskaping på tjenestenivå.

Sommeren 2021 ble det ansatt en trainee gjennom Kandidat Helgeland, som er knyttet til arbeidet med å utvikle digital tvilling som verktøy i plan- og utviklingsprosesser. Formålet med digital tvilling er å visualisere og simulere bærekraftsutfordringer- og løsninger. I 2021 har digital tvilling blant

annet blitt brukt til å visualisere flomsoner, havnivåstigning, svevestøv, utslipp, næringsarealer og geografiske levekårsforskjeller i kommunen, samt simuleringer av trafikk/ mobilitet.

Rana, Bodø og Narvik kommuner har i 2021 samarbeidet tett om etablering av bærekraftslaber i de tre byene. Det tre kommunene har sammen søkt om og fått skjønnsmidler og regionale utviklingsmidler til bærekraftig omstilling og etablering av bærekraftslaber. I Rana ble det i 2021 etablert styringsgruppe for etablering av bærekraftslab. Det skjer mye i Rana nå, og i 2021 har det vært viktig å bruke tiden på å vurdere muligheter for samarbeid og samlokalisering, slik at vår modell ikke kommer i konkurranse med andre lignende initiativ.

I 2021 ble det gjennomført en pilot på bærekraftig ledelse i regi av det nasjonale Bærekrafts-nettverket. Rana ønsker å delta i 2022 dersom ledelsesprogrammet videreføres for medlemskommunene i nettverket.

Folkehelse og sosial bærekraft

Rana kommune jobber planstyrt, kunnskapsbasert og systematisk for fremme sosial bærekraft og folkehelse. I det lovpålagte oversiktsdokumentet fra 2019 har kommunen pekt ut fire folkehelseutfordringer som prioriteres denne planperioden:

1. Sosial ulikhet
2. Frafall i videregående opplæring
3. Psykiske problemer, ensomhet og utenforskap
4. Samarbeid på tvers

Kommuneplan 2017-2027 gir føringer for å skape en sosialt bærekraftig samfunnsutvikling, sikre sosial utjevning og god folkehelse. Iverksetting og oppfølging av kommuneplanen sikres via økonomiplan/budsjett og virksomhetsplaner, og nå i større grad gjennom samskaping med andre ressurser. I arbeidet med økonomiplan og årsberetning ivaretas følge-med-ansvaret på folkehelse og sosial bærekraft.

Samarbeidsavtalen med Nordland fylkeskommune om folkehelsearbeidet, som ble inngått i 2018 utgikk i 2021. Koronasituasjonen har også i 2021 begrenset mulighetene for å gjennomføre konkrete folkehelse tiltak forankret i samarbeidsavtalen. En del tiltak er likevel gjennomført, blant annet en del aktiviteter ved Mo Aktivitetshus og det årlige arrangementet Flere farger. Noen av tiltakene i samarbeidsavtalen er implementert i driften, for eksempel helsefremmende barnehager og skoler.

Reformen «Leve hele livet», med formål om at eldrebefolkningen skal mestre livet lenger og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom har fem satsingsområder, både innenfor helse- og omsorgstjenester i kommunen, og i et samfunnsperspektiv. De fem områdene er forankret i ulike plandokumenter, blant annet i Perspektivanalysen, økonomiplan/budsjett, virksomhetsplan Helse- og omsorg, og i ny Boligstrategi 2022-2025. I arbeidet med ny Frivilligstrategi vil dette være et viktig perspektiv.

Folkehelseprofilen for 2022 <https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/> viser at kommunen har forbedringspotensial på områdene utdanningsnivå, barn av enslige forsørgere, andel uføre, skoletrivsel 10. trinn, gjennomføring i videregående opplæring, valgdeltakelse, deltakelse i fritidsorganisasjon, unge ensomme, skjermtid, røyking kvinner og muskel- og skjelettplager.

Vinteren 2022 ble det gjennomført en ny Ungdata-undersøkelse. Det er fjerde gangen Rana gjennomfører ungdata. Kommunen har imidlertid ikke god nok kunnskap om eldrebefolkningens helse og trivsel. Ved neste revidering av dokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer» er det viktig å implementere relevante indikatorer på eldrebefolkningen.

FOLKEHELSEPROFIL 2022

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▭ De ti beste kommunene i landet

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler, les mer om [mulige årsaker](#)

Det systematiske og kunnskapsbaserte arbeidet med sosial bærekraft og folkehelse må i årene som kommer ha særskilt fokus på rask befolkningsvekst og tilflytting fra utlandet. Kommunen må vurdere om nye samfunns/bærekraftsutfordringer kan oppstå eller forsterkes i denne vekstfasen. Videre må vi vurdere hvilke bærekraftsindikatorer som er viktige å overvåke på lang sikt.

Status klimabudsjettet

Bakgrunn

Klimabudsjettet er kommunens styringsdokument for klima- og energiplanlegging. I 2021 lå klimagassbudsjettet for første gang som eget vedlegg til årsbudsjettet. Det viser utslippstatus, historikk, framskrivninger, tiltak som er gjennomført og ikke minst tiltak som skal gjennomføres for at kommunen skal nå sine klimamål.

Klimabudsjettet fyller kravene i statlige planretningslinjer for klima og energiplanlegging.

Politisk forankring

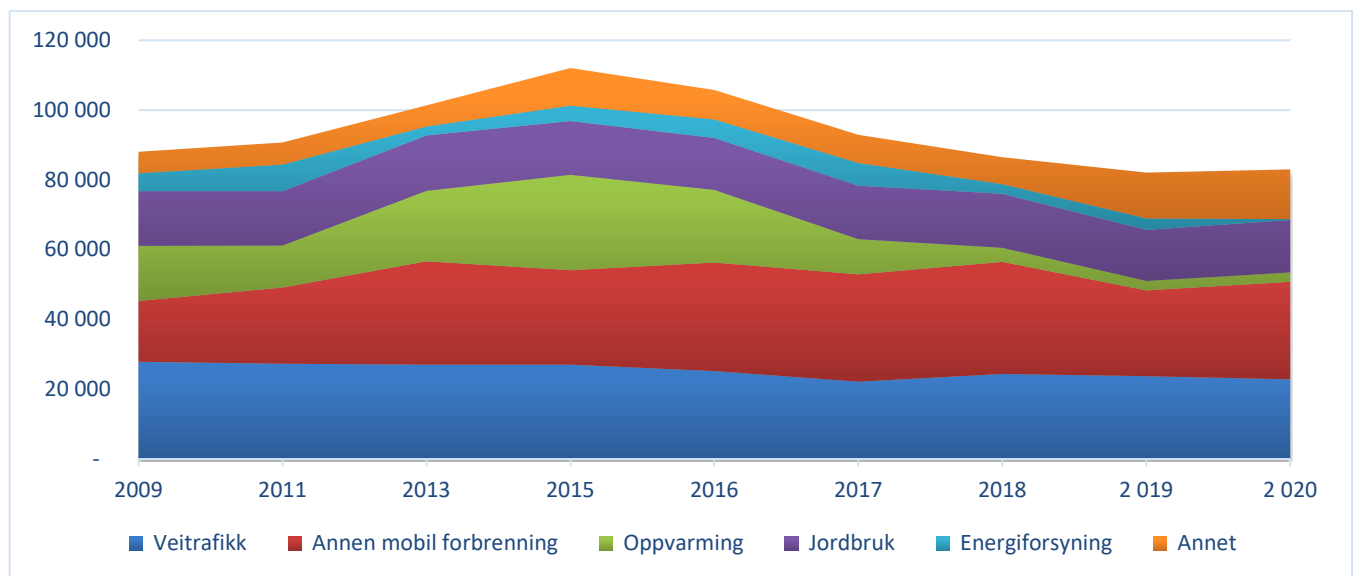
Kommuneplan 2017-2027 peker ut en tydelig retning mot grønn omstilling. Kommunens klimamål er å redusere klimagassutslippene med:

- 40 prosent innen 2030
- 90 prosent innen 2050

De største utslippene i kommunen fra ikke-kvotepliktige kilder er fra veitrafikk og annen mobil forbrenning. Figuren under viser utviklingen i Rana siden referanseåret 2009.

Sektoren *Annet* består av utslipp fra sjøfart, luftfart, avfall og avløp.

Figur 21. Utslipp av klimagasser i Rana utenom industrien. Tall i tonn CO₂e. Kilde: Miljødirektoratet.

Tiltak

Annen mobil forbrenning

Dette er den største kilden til utslipp i kommunen innenfor ikke-kvotepliktig sektor og omfatter utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper som traktorer,

anleggsmaskiner og snøscootere. Økt anleggsvirksomhet i kommunen har gitt økte utslipp på bygge- og anleggsplasser.

- Kommunen har de senere årene bidratt til reduserte utslipp fra anleggsmaskiner med reduserte utslipp på anleggsplass ved bygging av nye Gruben og Båsmo skoler.

Veitrafikk

Denne sektoren omfatter utslipp fra personbiler, varebiler, busser og tungtransport og har store potensialer for utslippsreduksjon.

- Utslipp fra denne sektoren går gradvis ned, noe som skyldes overgang til el- og hybridbiler, også i kommunens tjeneste.

Energiforsyning

Denne sektoren omfatter klimagassutslipp fra utslippskildene avfallsforbrenning, fjernvarme unntatt avfallsforbrenning, elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning.

- For Rana er det ingen direkte ikke-kvotepliktige klimagassutslipp i denne sektoren, men utfasing av fossile kilder i Mo Fjernvarme bidro til minimalt med lokale utslipp i 2020.

Sjøfart

Denne sektoren omfatter klimagassutslipp fra all sjøfart i kommunen, det vil si at utslipp fra både innenriks, utenriks og gjennomfartstrafikk er inkludert.

- Et viktig tiltak i kommunen er etablering av landstrøm ved Rana Industriterminal i 2018.

Avfall og avløp

Denne sektoren omfatter klimagassutslipp fra utslippskildene biologisk behandling av avfall og utslipp fra avløp. Utslipp fra avfallsdeponi vil publiseres i denne sektoren når det foreligger bedre datagrunnlag.

Andre tiltak

- Karbonlagring i bygg ved bruk av massivtre
- Ombruk/resirkulering av bygningsmasse i riving av kommunale bygg
- Utbytting av alle gatelys til LED
- Byutvikling med vekt på grønnstrukturer og urbanisering
- Utleie av elsykler for å initiere økt bruk
- Utvikling av gang- og sykkelveinett, f.eks ny vei i Brennåsen
- Etablering av kommunalt klimafond

Miljøstatus Rana

Miljøstatus Rana er en utdyping av vedtatte styringsindikatorer innenfor satsningsområdene **grønn omstilling** og **vekstkraft og attraktivitet** i kommuneplanen. Her presenteres kommunens miljøregnskap ved bruk av smileys som viser utvikling, både på kort og lang sikt.

	Det kortsiktige målet er oppnådd eller overgått
	Det kortsiktige målet er ikke oppnådd, men årets resultat er bedre enn eller likt det foregående års verdi
	Det kortsiktige målet er ikke oppnådd og årets resultat er dårligere enn det foregående

Referanseverdiene er startåret for å følge indikatorens utvikling. Kortsiktige mål viser hva Rana kommune har «budsjettet» med for det aktuelle året. Det langsiktige målet er et vedtatt mål som kan ligge langt fram i tid.

Luftkvalitet

Det gjøres stadig tiltak for å forbedre luftkvaliteten lokalt. Kommunen har et godt samarbeid med andre aktører om forbedring av luftkvaliteten og samarbeidet ser ut til å gi resultater. Luftforurensningen er i ferd med å stabilisere seg på et lavt nivå, til glede for kommunen innbyggere (rød smiley skyldes en overskridelse mer).

Tabell 17. Overskridelser av grenseverdi PM10, antall ggr.

	Referanseverdi jf. forskrift	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2022
	30	11	8	9	reduksjon	7

Avfall

Vi bruker nå EUs materialgjenvinningsmål for husholdningsavfall på 55 prosent innen 2025. Gjenvinningsgraden viser hvor mye av avfallet som går til ombruk og materialgjenvinning, og dermed hvor flinke vi er til å sortere ut det viktigste avfallet. Husholdningenes totale mengder til materialgjenvinning har gått noe ned siden 2020. Innenfor dette økte levert mengde glass- og metall og hageavfall, mens mengde plastemballasje, papir og metall ble redusert.

Tabell 18. Andel av husholdningsavfallet som går til ombruk og materialgjenvinning, i prosent.

	Referanseverdi	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2025
	42	42	46	45	økning	55

Utslipp av klimagasser utenom industri

Kommunen har hatt en svak økning i klimautslipp fra ikke-kvotepliktig sektor fra 2019 til 2020. Økningen skyldes økte utslipp fra sektoren annen mobil forbrenning som omfatter utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere.

Tabell 19. Utslipp av klimagasser utenom industri, CO₂-ekv, i 1 000 t.

	Referanseverdi 2009	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2030
	100	87	82	83	reduksjon	60

Miljøfyrtårnsertifiseringer

Næringslivet er en viktig samarbeidspart i arbeidet for å bli en lavutslippskommune. En viktig del av dette er å få flest mulig bedrifter miljøsertifisert. Kommunen er på god vei mot det langsiktige målet på 50 sertifiserte bedrifter.

Tabell 20. Antall miljøfyrtårnsertifiserte bedrifter

	Referanseverdi 2011	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2022
	11	31	38	43	Økning	50

Energiforbruk kommunale bygg

Rana kommune har stor bygningsmasse fordelt på skoler, sykehjem, administrasjon mv. Ny skole på Gruben og Båsmo erstatter gamle bygg og vil kunne gi bedre resultat framover.

Tabell 21. Energiforbruk i kommunale bygg, kWh/m²

	Referanseverdi 2009	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2022
	215	187	181	203	Reduksjon	185

Vannkvalitet

Ranfjorden

Gjennom flere år har det skjedd reduksjoner i utslipp av PAH- forbindelser til sjø fra industribedriftene. Det er statistisk signifikante nedadgående trender for PAH-forbindelser i blåskjell fra de tre undersøkte stasjonene i Indre Ranfjorden. Det er også signifikant nedadgående trender for konsentrasjon av tungmetaller i blåskjell. Overvåkning i 2021 viser at blåskjellstasjonen

nord for Toraneskaia klassifiseres som «ikke god» på grunn av overskridelse av grenseverdi for det prioriterte stoffet benzo(a)pyren. De to andre blåskjellstasjonene var i «god» kjemisk tilstand.

Tabell 22. Kjemisk tilstand i fjorden basert på nivå av utvalgte miljøgifter i blåskjell.

	Referanseverdi 2016	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Kortsiktig mål	Langsiktig mål 2033
	Ikke god	Ikke god	Ikke god	Ikke god	Forbedring	God

«God» = alle stasjoner oppnår god kjemisk tilstand. «Ikke god» = en av flere stasjoner oppnår ikke god kjemisk tilstand.

Det gjøres også undersøkelser i sedimenter og bløtbunnsfauna i fjorden hvor det har vært en negativ utvikling over tid. Artsmangfoldet og tilstanden har blitt redusert på flere stasjoner og utstrekningen av påvirket areal har økt.

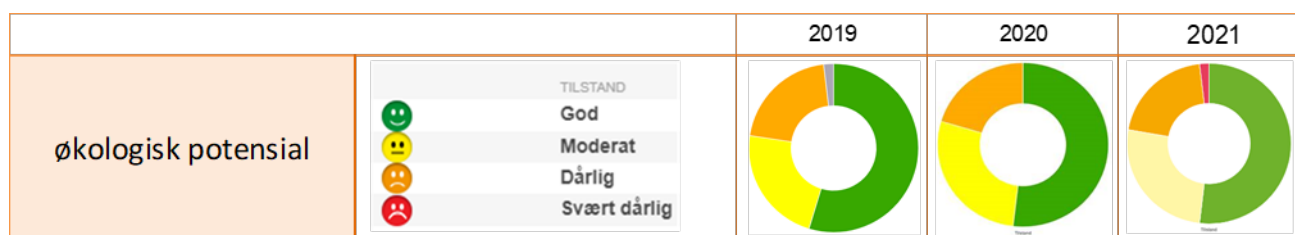
Ranfjorden har kostholdsråd for skjell siden 2005. Kommunens mål er å få dette fjernet.

Vannkvalitet i alt vann

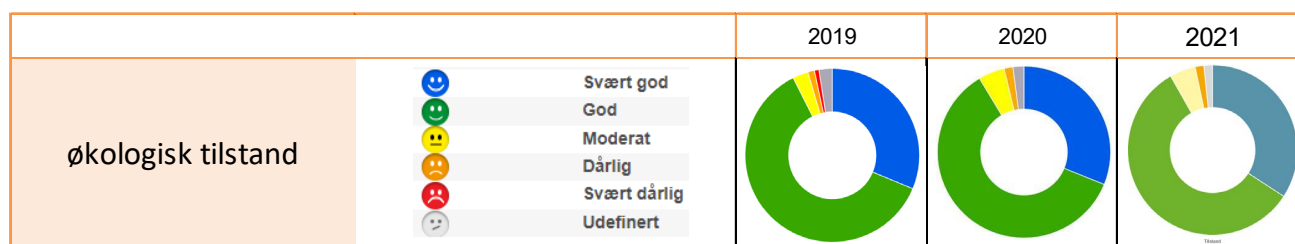
Hovedformålet med vannforskriften er å sikre god tilstand i alt naturlig vann og i vann som er sterkt påvirket av for eksempel kraftutbygging eller kaivirkosomhet (modifiserte vannforekomster).

I kommunen har vi en rekke modifiserte vannforekomster som ikke lenger har en naturlig tilstand. De har likevel et potensiale for å oppnå så god som mulig tilstand.

Tabell 23. Økologisk potensiale i sterkt modifiserte vannforekomster.

Tabell 24. Økologisk tilstand i naturlig vann

Annet

Naturmangfoldet

	I 2021 ble det satt inn flere tiltak for å fjerne svartelistede arter
	I 2021 fortsatte arbeidet med naturmangfoldsplanen
	I 2020 ble grensene for nasjonalparken endret og arealet økt med 85 km ²
	I 2021 fikk Rana kommune fornyet status som nasjonalparkkommune

Miljøfartsgrense

Miljøfartsgrensen langs E6 i Svortdalen er videreført i 2021 og strekningen er utvidet til Tverråneset. Samarbeidet med Statens Vegvesen har fungert godt.

	Grense på 40 km/h i perioder hvor det er fare for dårlig luftkvalitet.
---	--

Miljøvernprisen 2021

Rana kommunes miljøvernpris ble tildelt Heymat AS for sin innovative satsning på gjenbruk og bærekraftige løsninger på et høyt internasjonalt nivå.

Årsregnskap

Rana kommunes årsregnskap

Årsregnskapet til Rana kommune utarbeides i tråd med kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. (heretter forskriften), bokføringsloven, kommunale regnskapsstandarder og god kommunal regnskapsskikk.

Kommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a) Regnskap for kommunekassen
- b) Regnskap for hvert kommunalt foretak
- c) Regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift.
- d) Samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet(konsernet)

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap. Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet.

Årsregnskapene skal også bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.

Noteopplysninger følger som vedlegg til dette dokument.

Kommunens økonomireglement regulerer rekkefølgen på strykninger der rekkefølgen ikke er bestemt i lov eller forskrift.

Enhetene som inngår i konsernet, er Rana kommune, Mo i Rana Havn KF og Rana Byggdrift KF. Særregnskapene utarbeides som egne regnskaper.

Rana kommunes årsregnskap er avsluttet med et regnskapsmessig mindre-forbruk før strykninger på kr. 79,5 mill. kr. Strykninger av bruk av disposisjonsfond på kr. 58,2 mill. kr. er utført i henhold til regnskapsforskriftens paragraf 4-3. Mindre-forbruk etter strykninger utgjør kr. 21,3 mill. kr. Beløpet er avsatt til disposisjonsfond i henhold til forskriften.

Investeringsregnskapet er avsluttet med et udisponert beløp før strykninger på 37,9 mill. kr. Strykning av bruk av lån på 35,4 mill. kr er utført i henhold til regnskapsforskriftens § 4-6. Udisponert beløp etter strykning på 2,5 mill. kr. er avsatt til ubundne investeringsfond.

Hovedoversikter

Nedenfor følger obligatoriske oppstillinger i form av økonomiske oversikter etter §§ 5.4 - 5.6 og §5.8 - 5.9 i forskriften.

Økonomisk oversikt drift viser kommunens og konsernets offisielle resultatrapport. Rapporten er satt opp etter forskriften § 5.6 og er lik for alle kommuner.

Brutto driftsresultat er forskjellen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. I utgifts begrepet inngår avskrivninger, som utgjør en utgift for kommunene.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat korrigert for avskrivninger og netto finansutgifter.

Bevilgningsoversikt drift spesifiserer inntekter, finansinntekter og finansutgifter og anvendelsen av disse.

Bevilgningsoversikt investering er utarbeidet etter forskriften § 5.5 og viser alle inntekter og utgifter for investeringsregnskaper.

Kommunens og konsernets balanse, som viser bokført verdi av eiendeler, gjeld og egenkapital per 01.01 og 31.12 i regnskapsåret.

Alle tall i hovedoversiktene er oppgitt i hele tusen.

Økonomisk oversikt drift Rana kommune

Etter § 5-6 i forskriften

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	822 886	794 507	782 000	834 770
2 Inntekts- og formuesskatt	784 675	776 900	719 200	686 577
3 Eiendomsskatt	89 793	90 060	80 060	82 285
4 Andre skatteinntekter	43 017	42 500	42 500	42 698
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	62 976	63 553	43 299	60 016
6 Overføringer og tilskudd fra andre	300 611	261 135	208 159	285 998
7 Brukerbetalinger	74 679	75 950	72 265	69 815
8 Salgs- og leieinntekter	208 514	187 927	250 225	241 200
9 Sum driftsinntekter	2 387 152	2 292 532	2 197 708	2 303 358
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	1 161 129	1 168 371	1 163 119	1 154 444
11 Sosiale utgifter	201 283	206 947	217 676	202 184
12 Kjøp av varer og tjenester	550 683	493 051	542 227	562 491
13 Overføringer og tilskudd til andre	275 190	291 183	149 047	164 716
14 Avskrivninger	4 104 970	103 183	70 528	103 230
15 Sum driftsutgifter	2 293 255	2 262 735	2 142 597	2 187 066
16 Brutto driftsresultat	93 898	29 797	55 111	116 292
Finansinntekter	0	0	0	0
17 Renteinntekter	20 262	18 667	13 620	23 185
18 Utbytter	13 410	13 361	10 000	27 049
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	236	0	0	0
20 Renteutgifter	28 014	33 497	33 497	43 981
21 Avdrag på lån	10 75 401	75 100	75 100	69 656
22 Netto finansutgifter	-69 507	-76 569	-84 977	-63 403
23 Motpost avskrivninger	4 104 970	103 183	70 507	103 230
24 Netto driftsresultat	129 361	56 411	40 641	156 119
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-1 402	-1 402	-800	-11 572
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13, 14 15 399	7 963	4 536	-7 224
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13 -143 358	-62 972	-44 377	-158 222
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	13 0	0	0	20 899
28 Dekning av tidligere års merforbruk	13 0	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-129 361	-56 411	-40 641	-156 119
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Økonomisk oversikt konsern

Økonomisk oversikt - drift konsern		Regnskap 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd		822 886	834 770
2 Inntekts- og formuesskatt		784 675	686 577
3 Eiendomsskatt		89 793	82 285
4 Andre skatteinntekter		43 017	42 698
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		62 976	60 016
6 Overføringer og tilskudd fra andre		313 803	286 656
7 Brukerbetalinger		77 119	72 141
8 Salgs- og leieinntekter		258 172	258 177
9 Sum driftsinntekter		2 452 442	2 323 320
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter		1 202 791	1 163 391
11 Sosiale utgifter		209 629	204 262
12 Kjøp av varer og tjenester		611 408	568 699
13 Overføringer og tilskudd til andre		219 835	164 716
14 Avskrivninger	4	109 208	107 764
15 Sum driftsutgifter		2 354 813	2 208 833
16 Brutto driftsresultat		97 628	114 487
Finansinntekter			
17 Renteinntekter		20 413	23 310
18 Utbytter		13 410	27 049
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		236	0
20 Renteutgifter		29 013	45 307
21 Avdrag på lån	10	77 851	72 106
22 Netto finansutgifter		-72 805	-67 055
23 Motpost avskrivninger	4	109 208	107 764
24 Netto driftsresultat		134 031	155 197
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering		-1 931	-11 572
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13, 14	15 399	-7 224
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13	-147 499	-156 810
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	13	0	20 899
28 Dekning av tidligere års merforbruk	13	0	-490
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-134 031	-155 197
30 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)		0	0

Bevilgningsoversikt drift Rana kommune

Etter § 5-4 i forskriften

Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)	Note	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020
1 Rammetilskudd		822 886	794 507	782 000	834 770
2 Inntekts- og formueskatt		784 675	776 900	719 200	686 577
3 Eiendomsskatt		89 793	90 060	80 060	82 285
4 Andre generelle driftsinntekter		105 993	106 053	85 799	102 713
5 Sum generelle driftsinntekter		1 803 348	1 767 520	1 667 059	1 706 345
6 Sum bevilgninger drift, netto		1 604 480	1 634 540	1 541 420	1 486 823
7 Avskrivninger	4	104 970	103 183	70 528	103 230
8 Sum netto driftsutgifter		1 709 450	1 737 723	1 611 948	1 590 053
9 Brutto driftsresultat		93 898	29 797	55 111	116 292
10 Renteinntekter		20 262	18 667	13 620	23 185
11 Utbytter		13 410	13 361	10 000	27 049
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		236	0	0	0
13 Renteutgifter		28 014	33 497	33 497	43 981
14 Avdrag på lån	10	75 401	75 100	75 100	69 656
15 Netto finansutgifter		-69 507	-76 569	-84 977	-63 403
16 Motpost avskrivninger	4	104 970	103 183	70 507	103 230
17 Netto driftsresultat		129 361	56 411	40 641	156 119
Disponering eller dekning av netto driftsresultat		0	0	0	0
18 Overføring til investering		-1 402	-1 402	-800	-11 572
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13, 14	15 399	7 963	4 536	-7 224
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13	-143 358	-62 972	-44 377	-137 322
21 Dekning av tidligere års merforbruk	13	0	0	0	0
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-129 361	-56 411	-40 641	-156 119
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Nettobeløp bevilgninger til drift etter § 5-4 tilsvarende beløpet på post 6.

Sektor	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020
10 Støttetjeneste	99 569	105 868	99 494	104 156
19 Rådmannen	5 028	15 985	12 455	5 747
20 Oppvekst og kultur	592 915	595 150	573 071	596 351
30 Helse og omsorg	647 988	639 679	596 114	611 855
35 NAV kommune	42 843	51 127	49 376	44 011
60 Tekniske tjenester	126 389	126 534	104 533	134 244
64 Selvkostområde Vann og Avløp	-25 728	-27 491	-27 457	-23 792
65 Selvkostområde Feiing	-212	-16	-60	0
71 Kirkelig fellesråd	15 785	15 785	15 785	15 613
80 Fellesområde drift	138 574	142 427	144 850	98 420
93 Finans	-38 671	-30 508	-26 741	-99 783
Sum bevilgninger drift	1 604 480	1 634 540	1 541 420	1 486 823

Bevilgningsoversikt investeringer Rana kommune

Etter § 5-5 i forskriften

<i>Bevilgningsoversikt - investeringer (regnskap)</i>	<i>Note</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regulert budsjett</i>	<i>Opprinnelig budsjett</i>	<i>Regnskap 2020</i>
1 Investeringer i varige driftsmidler	4	429 484	448 139	496 250	287 368
2 Tilskudd til andres investeringer		18 901	24 800	422 700	7 928
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	5 244	6 400	6 400	16 001
4 Utlån av egne midler	6	8 500	8 500	0	8 500
5 Avdrag på lån	10	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter		462 129	487 839	925 350	319 797
7 Kompensasjon for merverdiavgift		70 111	75 373	82 850	45 430
8 Tilskudd fra andre		17 130	25 230	25 230	7 986
9 Salg av varige driftsmidler		21 621	4 500	2 000	7 230
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		21 531	21 530	0	2 831
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	9	6 040	10 968	10 968	11 335
13 Bruk av lån	9	366 480	398 266	388 520	236 616
14 Sum investeringsinntekter		502 914	535 867	509 568	311 428
15 Videreutlån		111 736	125 400	70 000	80 002
16 Bruk av lån til videreutlån		66 336	70 000	70 000	79 228
17 Avdrag på lån til videreutlån		16 821	24 000	24 000	14 567
18 Mottatte avdrag på videreutlån		77 920	32 000	32 000	46 975
19 Netto utgifter videreutlån		-15 699	47 400	-8 000	-31 634
20 Overføring fra drift		1 402	1 380	800	11 572
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne inv.fond	13	-62 768	-9 428	-12 928	-38 135
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet inv.fond	13	4 882	7 420	419 910	3 298
23 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-56 484	-628	407 782	-23 265
25 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)		0	0	0	0

Økonomisk oversikt balanse Rana kommune

Etter § 5-8 i forskriften

	Oversikt - balanse	Note	01.01.2021	01.01.2021	31.12.2021	31.12.2021
EIENDELER						
A. Anleggsmidler	4		6 941 091	7 065 385	7 239 161	7 402 411
I. Varige driftsmidler			2 835 061	2 934 553	3 140 967	3 236 559
1. Faste eiendommer og anlegg	4		2 787 121	2 842 170	3 086 372	3 140 177
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4		47 940	92 383	54 595	96 382
II. Finansielle anleggsmidler			889 489	889 783	930 647	930 738
1. Aksjer og andeler	5		177 333	177 626	182 577	183 007
2. Obligasjoner			0	0	0	0
3. Utlån	6		712 156	712 156	748 070	748 070
III. Immaterielle eiendeler			0	0	0	0
IV. Pensjonsmidler	11		3 216 541	3 241 049	3 167 547	3 234 774
B. Omløpsmidler			1 499 203	1 508 602	1 691 876	1 720 376
I. Bankinnskudd og kontanter			1 138 541	1 143 018	1 306 721	1 323 603
II. Finansielle omløpsmidler			0	0	0	0
1. Aksjer og andeler			0	0	0	0
2. Obligasjoner			0	0	0	0
3. Sertifikater			0	0	0	0
4. Derivater			0	0	0	0
III. Kortsiktige fordringer	18		360 662	365 584	385 155	396 773
1. Kundefordringer	18		30 703	35 427	40 505	45 782
2. Andre kortsiktige fordringer	18		153 511	153 511	167 161	172 665
3. Premieavvik	11		176 448	176 647	177 489	178 326
Sum eiendeler			8 440 294	8 573 987	8 931 037	9 122 787
EGENKAPITAL OG GJELD				0		0
C. Egenkapital			2 319 320	2 354 824	2 619 269	2 651 751
I. Egenkapital drift			701 826	712 670	829 784	844 771
1. Disposisjonsfond	13		569 678	580 522	713 035	728 021
2. Bundne driftsfond	13, 14		132 148	132 148	116 749	116 749
3. Merforbruk i driftsregnskapet			0	0	0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet			0	0	0	0
II. Egenkapital investering			425 418	425 064	483 304	479 545
1. Ubundet investeringsfond	13		230 880	231 141	225 998	226 259
2. Bundne investeringsfond	13		194 538	194 798	257 306	257 566
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet			0	-875	0	-4 280
III. Annen egenkapital			1 192 076	1 217 089	1 306 181	1 327 435
1. Kapitalkonto	2		1 199 200	1 228 476	1 313 305	1 335 433
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift			0	0	0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering			-7 124	-7 999	-7 124	-7 999
D. Langsiktig gjeld	9		5 827 064	5 921 670	6 008 214	6 148 992
I. Lån			2 745 396	2 816 034	3 081 723	3 149 911
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9		1 858 096	1 928 734	2 194 423	2 194 423
2. Obligasjonslån	9		887 300	887 300	887 300	887 300
3. Sertifikatlån			0	0	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	11		3 081 669	3 105 636	2 926 491	2 999 081

	Note	Rana kommune 01.01.2021	Konsern 01.01.2021	Rana kommune 31.12.2021	Konsern 31.12.2021
E. Kortsiktig gjeld		293 909	297 494	303 554	322 044
I. Kortsiktig gjeld		293 909	297 494	303 554	322 044
1. Leverandørgjeld		71 684	75 268	72 799	75 672
2. Likviditetslån		0	0	0	0
3. Derivater		0	0	0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		222 225	222 226	230 755	241 510
5. Premieavvik		0	0	0	4 862
Sum egenkapital og gjeld		8 440 294	8 573 987	8 931 037	9 122 787
F. Memoriakonti		0	0	0	0
I. Ubrukte lånemidler		124 211	124 211	121 395	121 395
II. Andre memoriakonti		-23 984	-23 984	-25 481	-25 481
III. Motkonto for memoriakontiene		-100 227	-100 227	-95 914	-95 914

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Se § 5-9 i forskriften

<i>Drift</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regulert budsjett</i>
1. Netto driftsresultat	129 361	56 411
2. Avsetninger til bundne driftsfond	-26 397	-18 173
3. Bruk av bundne driftsfond	41 796	26 136
4. Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-1 402	-1 402
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-122 047	-122 047
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	58 200	59 075
7. Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0	
8. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	79 511	0
12. Strykning av bruk av disposisjonsfond	-58 200	0
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	21 311	0
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	-21 311	0
18. Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0

<i>Investering</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regulert budsjett</i>
1. Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	-376 332	-467 638
2. Avsetninger til bundne investeringsfond	-82 076	-42 928
3. Bruk av bundne investeringsfond	19 307	33 500
4. Budsjettert bruk av lån	468 266	468 266
5. Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	1 402	1 380
6. Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-30 020	-30 020
7. Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	37 440	37 440
8. Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	37 988	0
11. Strykning av bruk av lån	-35 450	
14. Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	2 538	-
15. Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	-2 538	-
16. Fremført til inndecking i senere år (udekket beløp).	-0	-

Avdelingsregnskap

Kommunestyret vedtar bevilgninger på avdelingsnivå – regnskapet vises derfor også på avdelingsnivå i denne oversikten.

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Sektor: 10 Støttetjeneste				
100 Brukerbetalinger	0	-26	-25	0
110 Salgs- og leieinntekter	-653	-626	-2 446	-749
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	-40	-206	-1 141
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-17 407	-17 814	-12 299	-17 700
200 Lønnsutgifter	52 473	54 933	51 110	54 109
205 Sosiale utgifter	15 770	17 062	16 016	17 354
210 Kjøp av varer og tjenester	32 390	34 918	38 987	38 284
220 Overføringer og tilskudd til andre	16 995	17 421	8 151	12 857
250 Renteinntekter	-1 079	-617	-570	-1 062
270 Renteutgifter	59	0	0	21
330 Bruk av disposisjonsfond	0	0	-750	-376
340 Bruk av bundne fond	-453	0	0	0
370 Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	764
390 Overføring til investeringsregnskapet	822	0	0	800
Sum sektor:10 Støttetjeneste	98 918	105 211	97 968	103 163
Sektor: 19 Rådmannen				
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-347	-549	-449	-467
200 Lønnsutgifter	3 107	7 708	4 065	3 281
205 Sosiale utgifter	676	985	1 060	826
210 Kjøp av varer og tjenester	1 340	7 194	7 330	1 746
220 Overføringer og tilskudd til andre	252	647	449	361
270 Renteutgifter	0	0	0	0
330 Bruk av disposisjonsfond	0	-875	-875	0
340 Bruk av bundne fond	0	0	0	-132
Sum sektor:19 Rådmannen	5 028	15 110	11 580	5 615
Sektor: 20 Oppvekst og kultur				
100 Brukerbetalinger	-23 964	-25 522	-25 365	-21 508
110 Salgs- og leieinntekter	-9 880	-11 267	-15 407	-7 772
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-9 781	-9 931	-13 573	-10 888
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-78 924	-64 653	-58 865	-70 876
200 Lønnsutgifter	420 812	414 482	400 232	417 379
205 Sosiale utgifter	71 410	70 321	70 008	80 134
210 Kjøp av varer og tjenester	191 477	185 107	185 090	179 452
220 Overføringer og tilskudd til andre	21 984	26 682	17 378	19 543
250 Renteinntekter	-10	0	0	-12
270 Renteutgifter	2	0	0	5
340 Bruk av bundne fond	-5 919	-100	-660	-769
370 Avsetning til bundne driftsfond	7 259	0	0	3 111
Sum sektor:20 Oppvekst og kultur	584 467	585 119	558 838	587 799

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Sektor: 30 Helse og omsorg				
100 Brukerbetalinger	-50 715	-50 395	-46 868	-48 250
110 Salgs- og leieinntekter	-7 982	-8 253	-6 931	-7 592
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	-1 140	-1 095	-1 200
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-161 458	-144 925	-100 422	-147 262
200 Lønnsutgifter	583 110	585 856	536 167	550 002
205 Sosiale utgifter	116 591	115 753	108 753	124 133
210 Kjøp av varer og tjenester	152 275	128 763	97 094	127 896
220 Overføringer og tilskudd til andre	16 167	12 880	8 321	12 927
250 Renteinntekter	-16	0	0	-20
270 Renteutgifter	4	0	0	14
340 Bruk av bundne fond	-3 431	0	0	-3 352
370 Avsetning til bundne driftsfond	3 427	0	0	4 092
Sum sektor:30 Helse og omsorg	647 972	638 539	595 019	611 389
Sektor: 35 NAV kommune				
100 Brukerbetalinger	0	0	0	-58
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-2 138	-484	-2 820	-5 256
200 Lønnsutgifter	13 544	15 393	14 506	14 592
205 Sosiale utgifter	2 418	2 207	2 341	2 863
210 Kjøp av varer og tjenester	3 173	4 273	4 664	3 074
220 Overføringer og tilskudd til andre	25 845	29 738	30 685	28 796
340 Bruk av bundne fond	-457	0	0	-101
370 Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	2 098
Sum sektor:35 NAV kommune	42 386	51 127	49 376	46 008
Sektor: 60 Tekniske tjenester				
100 Brukerbetalinger	0	-7	-7	-0
110 Salgs- og leieinntekter	-26 386	-29 083	-34 564	-26 572
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-6 747	-5 286	-150	-4 516
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-21 833	-16 401	-15 077	-20 490
200 Lønnsutgifter	69 745	70 916	65 049	66 200
205 Sosiale utgifter	14 634	14 906	14 051	15 580
210 Kjøp av varer og tjenester	64 668	60 825	57 251	71 378
220 Overføringer og tilskudd til andre	25 561	25 378	17 830	28 149
270 Renteutgifter	2	0	0	12
340 Bruk av bundne fond	-6 395	-4 776	-200	-4 733
370 Avsetning til bundne driftsfond	250	128	125	7 851
390 Overføring til investeringsregnskapet	0	822	800	0
Sum sektor:60 Tekniske tjenester	113 499	117 422	105 108	132 858
Sektor: 64 Selvkostområde Vann og Avløp				
110 Salgs- og leieinntekter	-75 684	-74 941	-74 907	-69 763
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-1 041	-141	-141	-387
200 Lønnsutgifter	14 238	13 699	13 699	13 909
205 Sosiale utgifter	2 684	2 988	2 988	3 007
210 Kjøp av varer og tjenester	33 872	30 504	30 504	29 425
220 Overføringer og tilskudd til andre	203	400	400	17
230 Avskrivninger	20 530	20 328	20 173	19 592
270 Renteutgifter	10 887	7 189	7 189	7 419
340 Bruk av bundne fond	-5 845	-121	0	-3 186
370 Avsetning til bundne driftsfond	0	95	95	0
Sum sektor:64 Selvkostområde Vann og Avløp	-156	0	0	34

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Sektor: 65 Selvkostområde Feiing				
110 Salgs- og leieinntekter	-4 080	-4 705	-4 705	-4 463
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-288	-21	0	-122
200 Lønnsutgifter	2 884	2 882	2 869	2 879
205 Sosiale utgifter	592	723	734	673
210 Kjøp av varer og tjenester	648	1 085	1 022	1 033
220 Overføringer og tilskudd til andre	31	20	20	0
230 Avskrivninger	123	120	120	123
270 Renteutgifter	29	20	20	20
340 Bruk av bundne fond	0	-124	-80	-143
370 Avsetning til bundne driftsfond	60	0	0	0
Sum sektor:65 Selvkostområde Feiing	0	0	0	0
Sektor: 71 Kirkelig fellesråd				
110 Salgs- og leieinntekter	-472	0	0	0
220 Overføringer og tilskudd til andre	16 257	15 785	15 785	15 613
Sum sektor:71 Kirkelig fellesråd	15 785	15 785	15 785	15 613
Sektor: 80 Fellesområde drift				
110 Salgs- og leieinntekter	-25 513	0	-55 769	-52 808
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-15 618	-13 800	-15 739	-17 480
200 Lønnsutgifter	3 376	225	77 462	34 273
205 Sosiale utgifter	753	0	9 723	8 895
210 Kjøp av varer og tjenester	60 880	30 778	115 453	104 714
220 Overføringer og tilskudd til andre	114 695	125 224	13 720	20 825
270 Renteutgifter	6	0	0	9
340 Bruk av bundne fond	-11 249	-11 249	-10 000	-335
370 Avsetning til bundne driftsfond	0	2 000	0	2 214
Sum sektor:80 Fellesområde drift	127 332	133 178	134 850	100 308
Sektor: 93 Finans				
110 Salgs- og leieinntekter	-57 866	-59 052	-55 496	-71 481
130 Rammetilskudd	-822 886	-794 507	-782 000	-834 770
140 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-46 449	-47 156	-28 275	-42 270
150 Overføringer og tilskudd fra andre	-1 556	-2 347	-2 347	-5 958
160 Inntekts- og formuesskatt	-784 675	-776 900	-719 200	-686 577
170 Eiendomsskatt	-89 793	-90 060	-80 060	-82 285
180 Andre skatteinntekter	-43 017	-42 500	-42 500	-42 698
200 Lønnsutgifter	-2 161	2 277	-2 040	-2 180
205 Sosiale utgifter	-24 245	-17 998	-7 998	-51 280
210 Kjøp av varer og tjenester	9 959	9 604	4 832	5 491
220 Overføringer og tilskudd til andre	37 199	37 008	36 308	25 626
230 Avskrivninger	84 317	82 735	50 235	83 515
250 Renteinntekter	-19 394	-18 050	-13 050	-22 091
260 Utbytter	-13 410	-13 361	-10 000	-27 049
270 Renteutgifter	17 025	26 288	26 288	36 480
280 Avdrag	75 401	75 100	75 100	69 656
300 Mot post avskrivninger		-103 183	-70 507	-103 230
320 Bruk av tidligere års mindreforbruk		0	0	-20 899
330 Bruk av disposisjonsfond	-104 970	-58 200	-8 960	-31 250
340 Bruk av bundne fond	-8 047	-9 766	-9 766	-17 479
360 Avsetning til disposisjonsfond	143 358	122 047	54 962	133 227
370 Avsetning til bundne driftsfond	15 401	15 950	15 950	17 323
390 Overføring til investeringsregnskapet	580	580	0	10 772
396 Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	56 620
Sum sektor: 93 Finans	-1 635 229	-1 661 491	-1 568 524	-1 602 787

Detaljert investeringsregnskap

	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regulert budsjett</i>	<i>Opprinnelig budsjett</i>	<i>Regnskap 2020</i>
BYA18003 Skolekjøkken Lyngheim skole	0	0	0	142
BYA19003 Nytt kjøkken Mo allaktivitetshus	0	0	0	189
BYA19005 Kjøp av Torggata 2 (Trygdegåden)	6 313	5 300	0	425
BYA19007 Renovering Gammelveien 7	0	0	0	75
BYA20002 Oppgradering kjølerom Hagforsgården	0	0	0	297
BYA20003 Kjøp av andel i Selfors omsorgsbolig	0	0	0	1 623
BYA20004 Kjøp av andel - Vasaveien 4D	0	0	0	602
BYA20006 Innkjøring Ytteren barneskole	0	0	0	1 087
BYA20007 Renovering Toranesgata 21	2 093	1 900	0	872
BYA20008 MTA Toranesgata 69 - byggetrinn 2	0	0	0	117
BYA21001 Ombygging rådhuset	911	725	0	0
BYA21002 Forprosjekt nytt undervisningsbasseng	0	1 000	1 000	0
BYA21004 Kjøp Heggveien 7	769	0	0	0
DAK04023 Hovedplan vannforsyning	829	32 700	42 700	1 047
DAK04024 Utbedring avløp	918	22 300	38 300	1 028
IKT20001 Ny tjenesteportal	789	900	0	0
IKT20002 Oppgradering internt nettverk	0	0	0	2 723
IKT20003 Utbygging redundant nettverk	0	500	500	1 344
IKT21001 Utbygging nettverk mellomvika	856	860	0	0
IKT21002 Nettverk Rana skolen	2 628	2 000	0	0
KUL19001 Prosjekt meråpent bibliotek	413	450	0	446
KUL20001 Nye prosjektorer kino	1 987	3 000	0	0
MBY11002 Ny flyplass	3 980	1 000	400 000	4 848
MBY12006 Vannledning Langneset - Åga	62	0	0	14 103
MBY12016 Tilleggsbevilgning egenandel trafikksikkerhetstiltak	0	3 750	3 750	0
MBY12021 Krokiliftbil Park og idrett	0	0	0	10
MBY13002 P 17 Rehab VA Gruben sør	0	0	0	23
MBY13005 Lekeplass Hallveien	0	0	0	2
MBY13008 Vannledning Steinbekkhaugen	0	0	0	779
MBY14007 P19 Rehab va Svenskveien - Revelheigata	0	0	0	5
MBY14008 P20 Rehab va Møllerveien - Damveien	0	0	0	69
MBY14009 P21 Rehab va Heiryggen - Holmenveien	0	0	0	193
MBY15007 P22 Gruben-Lilleåsen og Løgstørveien	0	0	0	2 592
MBY15008 P23 Sentrum/Vika	0	0	0	73
MBY15009 P24 Ytteren-Slettbakken og Sankthansveien	0	0	0	3
MBY15010 P25 Ytteren-Ytterenveien	0	0	0	16
MBY15011 P26 Åga-Markaveien og Kveldsolgata	0	0	0	46
MBY16005 Fortau Toranesgata	3 736	5 000	0	7 394
MBY17002 Sjøfronten del 2	0	0	0	1 071
MBY17008 Kommunale veier	0	4 000	4 000	9
MBY17010 P23.2 Ole Tobias Olsens gate og R.Amundsens vei.	0	0	0	11
MBY17011 Rørinnspeksjon	0	0	0	485
MBY17021 Gang- og sykkelvei Brennåsen del 2	26 345	18 750	21 250	8 532
MBY18001 Klokkehagen elvepark - rehabilitering/oppgradering	0	0	0	288
MBY18002 Grøntpark Nordlandsveien-Talvikparken-skoleplass	1 248	2 000	0	23 108
MBY18004 Busstopp	209	210	0	0
MBY18012 Gruben sentrum - E12 (Storsandalsveien)	1 276	2 000	0	5 342

	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020
MBY18013 P23.3 Rehab VA Ivar Heltzens gate	0	0	0	9
MBY18016 Avløpsløsning sentrum sør	285	0	0	58
MBY19001 P27 Rehab VA Møllerveien del 1 og 3	579	0	0	3 074
MBY19002 P27 Rehab VA Møllerveien del 2	0	0	0	2
MBY19003 P28 Rehab VA Tjærahågen og Sankthansveien	0	0	0	3 416
MBY19004 P30 Høydebasseng Skillevollen	4 331	0	0	97
MBY19005 Eksternt overvann Talvikparken	0	0	0	2 660
MBY19006 Kunstgress Sagbakken stadion	0	0	0	1 280
MBY19007 Miljøgate Lars Meyers gate og Nordlandsveien	7 748	6 500	3 500	0
MBY19010 Ombygging Storforshei avløpsrenseanlegg	290	0	0	935
MBY19012 Trimpark Moskjæran	0	0	0	165
MBY19016 Rehab VA Skellefteåvn, Lilleåsen øst og Vasaveien	14 743	0	0	3 584
MBY19019 Reservevannforsyning Mo vannverk	949	0	0	1 663
MBY19022 Kjøp av YA71609 VW Tra lang 150 TDI 4M/DSG	0	0	0	39
MBY19023 Kjøp av YA71409 VW Tra lang 150 TDI 4M/DSG	0	0	0	60
MBY20001 Ombygging vannrenseanlegg Moheia bad	0	0	0	1 214
MBY20002 Kjøp hjullaster L90H 2019-modell	0	0	0	875
MBY20003 Kjøp VW Transporter BE22951	0	0	0	294
MBY20005 Havmannaksen og jernbaneparken	2 342	3 000	39 500	4
MBY20007 Utsifting lysarmaturer i gågata	0	0	0	2 105
MBY20008 Kjøp av VW Transporter YA71625	0	0	0	464
MBY20009 Kjøp av ny kantklipper	0	0	0	376
MBY20012 Rehab VA Skogveien	231	0	0	0
MBY20015 Ny vei Yttrabekken	430	0	0	440
MBY20016 Ny vei Røvassdalen	2 342	0	0	1 915
MBY20018 Rehab. VA Petter Dass gt./Thomas Von Westens gt.	0	0	0	492
MBY20020 Ny kantklipper 2020	0	0	0	143
MBY20021 Ny hjullaster 2020	0	0	0	1 862
MBY20022 Sneffjellå bru	0	0	0	627
MBY20023 Kjøp av John Deere 1580	0	0	0	622
MBY20024 Kjøp av VW Transporter Dokka 2014 TV94193	0	0	0	251
MBY21001 Fortau Skolegata	658	0	0	0
MBY21002 Fortau Selforsveien	185	0	0	0
MBY21003 Rehab. VA Lemoen-Kvernkroken	10 365	0	0	0
MBY21004 Rehab. VA Hasselbomsvei	7 766	0	0	0
MBY21005 Kjøp av hjullaster L70H 2019-modell	1 749	0	0	0
MBY21006 Kjøp av Mercedes Benz Acros 2018 mod. YF14628	1 621	0	0	0
MBY21007 Ny Andfjell bru	1 525	0	0	0
MBY21008 Heetweed ugressfjerner	317	0	0	0
MBY21009 Oppgradering Dunderforsen bru - Stupforsmoen	116	0	0	0
MBY21010 Kjøp av VW Transporter YA72556 VA	472	0	0	0
PRO17001 Oppgradering/utbedring Ranahallen	208	210	0	10 867
PRO17002 Rana ungdomsskole avd. Moheia - renovering/oppgr	0	0	0	3 757
PRO17003 Gruben barneskole - nybygg	130 565	130 000	135 000	113 874
PRO17004 Båsmo barneskole - nybygg	160 172	163 000	120 000	31 658
PRO17005 Legevakt - Selfors gamle sykehjem	0	0	0	3 162
PRO18001 Rana ungdomsskole avd. Mo u - renovering/oppgrad	0	0	0	570
PRO19001 Brannstasjonen - ventilasjon	0	0	0	2 594
PRO19002 Selfors barneskole - skolekjøkken	0	0	0	41
PRO19003 Omsorgsboliger Storforshei	0	0	10 000	0

	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020
PRO19004 Selfors barneskole - ny gymsal	1 810	1 500	28 000	0
PRO20001 Nytt luftaggregat Moheia bad	1 225	1 500	0	11 646
PRO20002 Utskarpen skole - nytt tak ventilasjon	0	0	0	529
PRO21001 Krisesenter Tjærahågen	4 687	5 300	3 500	0
PRO21002 Kløverbakken 2 - bofellesskap	248	500	15 000	0
PRO21003 Ny gymsal Båsmo barneskole	1 487	3 800	5 000	0
PRO21004 Oppgradering Ytteren bosenter	1 433	1 800	12 000	0
PRO21005 Bygging av 4 småhus	0	0	2 250	0
PRO21007 Boligfelt Brennåsen	0	1 300	0	0
RKF11001 Investeringsstilskudd Rana kirkelige fellesråd	18 800	18 800	17 700	6 830
RKF21001 Tilskudd til kjølerom, stellerom, syningsrom og garasj	0	5 000	5 000	0
TEK04004 Kjøp av tomtgrunn	7 721	8 000	1 000	719
TEK04042 Tomtesalg	11 141	2 000	2 000	4 813
TEK20001 Ny tankbil - brann	5 609	5 584	0	1 600
ØKO04500 Tilfluktsromfondet	7	0	0	9
ØKO04540 Ansvarlige lån	19 600	6 490	6 490	6 664
ØKO04902 Formidlingslån	140 782	142 000	132 000	141 544
ØKO05001 Lån til Stakobygget	19 928	4 928	4 928	4 928
ØKO10002 Kjøp av aksjer og andeler	0	0	0	10 000
ØKO15002 Egenkapitalinnkudd pensjonsordning	5 244	6 400	6 400	6 001
ØKO15004 Ramme mindre investeringer lånefinansiert	0	3 000	5 000	0
ØKO16999 Salg av fast eiendom	4 164	0	0	1 850
ØKO17002 Ramme småinvesteringer < 1 mill. kr	0	5 000	5 000	0
ØKO17003 Utlån Eldres Borettslag	367	0	0	367
ØKO20001 Finansiering investeringer 2020	0	0	0	2 198
ØKO20003 Forskuttering spillemidler Fageråsbakkene	8 500	8 500	0	8 500
ØKO21001 Finansiering investeringer 2021	1 817	21 530	0	0
ØKO21002 Forskuttering spillemidler Gruben Allaktivitetshus	45 400	45 400	0	0
Brutto utgifter og avsetninger	705 319	710 187	1 070 768	485 346

Inntekter/finansiering av investeringer

	Regnskap 2021	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2020
36500 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER OG TJENESTE	-10	0	0	-447
36600 SALG AV DRIFTSMIDLER,UTENFOR MVA-LOVEN	-1 321	0	0	-150
36700 SALG AV FAST EIENDOM	-20 290	-4 500	-2 000	-6 634
37000 STATSTILSKUDD	0	-6 380	-6 380	-2 253
37290 REFUNDERT MVA	-70 111	-75 373	-82 850	-45 430
37300 FYLKESTILSKUDD	0	-2 400	-2 400	-2 500
37700 REFUSJON FRA PRIVATE	-406	-16 000	-16 000	-575
38100 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	-11 668	0	0	-1 306
38300 OVERFØRINGER FRA FYLKESKOMMUNER	-2 500	0	0	-1 352
39000 RENTEINNTEKTER	-2 556	-450	-450	-2 831
39050 UTBYTTE PÅ AKSJER,ANDELER O.L.	-21 531	-21 530	0	0
39100 BRUK AV LÅNEMIDLER	-309 460	-341 246	-292 100	-280 164
39110 BRUK AV SELVFINANSIERENDE LÅN	-57 020	-57 020	-96 420	-35 682
39120 BRUK AV LÅN TIL VIDEREUTLÅN	-66 336	-70 000	-70 000	0
39200 MOTTATTE AVDRAG PÅ LÅN	-6 040	-10 968	-10 968	-10 723
39220 MOTTATTE AVDRAG PÅ VIDEREUTLÅN	-77 920	-32 000	-32 000	-47 587
39400 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	-37 440	-37 440	-428 400	-10 845
39403 BRUK AV TOMTEFOND	0	0	0	-7 702
39500 BRUK AV BUNDNE INVESTERINGSFOND	-19 307	-33 500	-30 000	-17 593
39700 OVERFØRINGER FRA DRIFTSREGNSKAPET	-1 402	-1 380	-800	-11 572
Investeringsinntekter og finansiering av invest	-705 319	-710 187	-1 070 768	-485 346

Noter

Regnskapsprinsipper	87
Note 1 Endring i arbeidskapital	89
Note 2 Kapitalkonto.....	90
Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp	91
Note 4 Varige driftsmidler	91
Note 5 Aksjer og andeler	92
Note 6 Utlån	93
Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	94
Note 8 Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser.....	94
Note 9 Lån.....	95
Note 10 Avdrag på lån.....	97
Note 11 Pensjon	97
Note 12 Garantier gitt av kommune	100
Note 13 Bruk og avsetning fond.....	100
Note 14 Selvkost.....	102
Note 15 Salg av aksjer	104
Note 16 Ytelse til ledende personer	104
Note 17 Godtgjørelse til revisor	105
Note 18 Fordringer	105
Note 19 Andre vesentlige forpliktelser	105
Note 20 Interkommunalt samarbeid og andre samarbeid	106
Note 21 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner.....	108
Note 22 Kommunale foretak.....	109

Regnskapsprinsipper

Regnskapet til Rana kommune utarbeides i tråd med regnskapsprinsipper som fremkommer av kommuneloven § 14, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner (regnskapsforskriften), samt god kommunal regnskapsskikk.

Som det fremkommer av kommuneloven § 14-6, er all tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet i drift- eller investeringsregnskapet. Det skal ikke forekomme regnskapsføring av tilgang og bruk av midler som bare føres i balanseregnskapet.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er regnskapsført brutto, det vil si at det ikke er gjort fradrag for tilhørende inntekter til utgiftene og omvendt (bruttoprinsippet).

Videre er de tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke.

(anordningsprinsippet). For utgifter og inntekter som enkeltvis ikke kan fastsettes eksakt for tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp (beste estimat). Justering i henhold til eksakt beløp foretas påfølgende år. Den delen av lånene som er brukt til å finansiere utgifter i regnskapsåret, føres investeringsregnskapet. Den delen av et lån som ikke er brukt, registreres på memoriakonto for ubrukte lånemidler, jmfør regnskapsforskriften § 2-6.

Klassifiserings og vurderingsregler for anleggsmidler, omløpsmidler og gjeld

I tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner § 3-1, er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen i balanseregnskapet. Eiendeler som ikke oppfyller kravet til varig eie eller bruk, klassifiseres som omløpsmidler. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost og omløpsmidler til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Laveste verdis prinsipp fravikes i tilfeller hvor det er i tråd med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring.

Anleggsmidler med begrenset levetid, avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperioden er i tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner § 3-4. Avskrivning starter senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk. Ved verdifall som ikke er forbigående, nedskrives anleggsmiddelet til virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi.

Lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første eller andre ledd, § 14-16, § 14-17 første ledd eller kirkeloven § 15 sjette ledd, klassifiseres i balanseregnskapet som langsiktig gjeld. Annen gjeld er kortsiktig. Langsiktig gjeld vurderes til opptakskost, og oppskrives ved varig økning i forpliktelsen i henhold til § 3-2 i forskriften. Kortsiktig gjeld vurderes til høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Dette fravikes i tilfeller hvor det er i tråd med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Hvor kortsiktig gjeld vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler, vurderes det til virkelig verdi.

Tap på fordringer

Kundefordringer vurderes til pålydende verdi med fradrag for mulige tap. Det foretas årlig en gjennomgang av kundemassen og konstaterte tap skal utgiftsføres. I tillegg foretas en konkret

gjennomgang av kundemassen for å kunne foreta en avsetning på kunder hvor risikoen for tap foreligger.

Merverdiavgift

For de relevante tjenestoområder benyttes regler i tråd med merverdiavgiftsloven (vann og avløp, feiertjeneste, parkering, kantinedrift og kino). For øvrige områder kreves momskompensasjon.

Selvkostberegninger

Selvkost er fastsatt i tråd med kommuneloven § 15-1 og Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften).

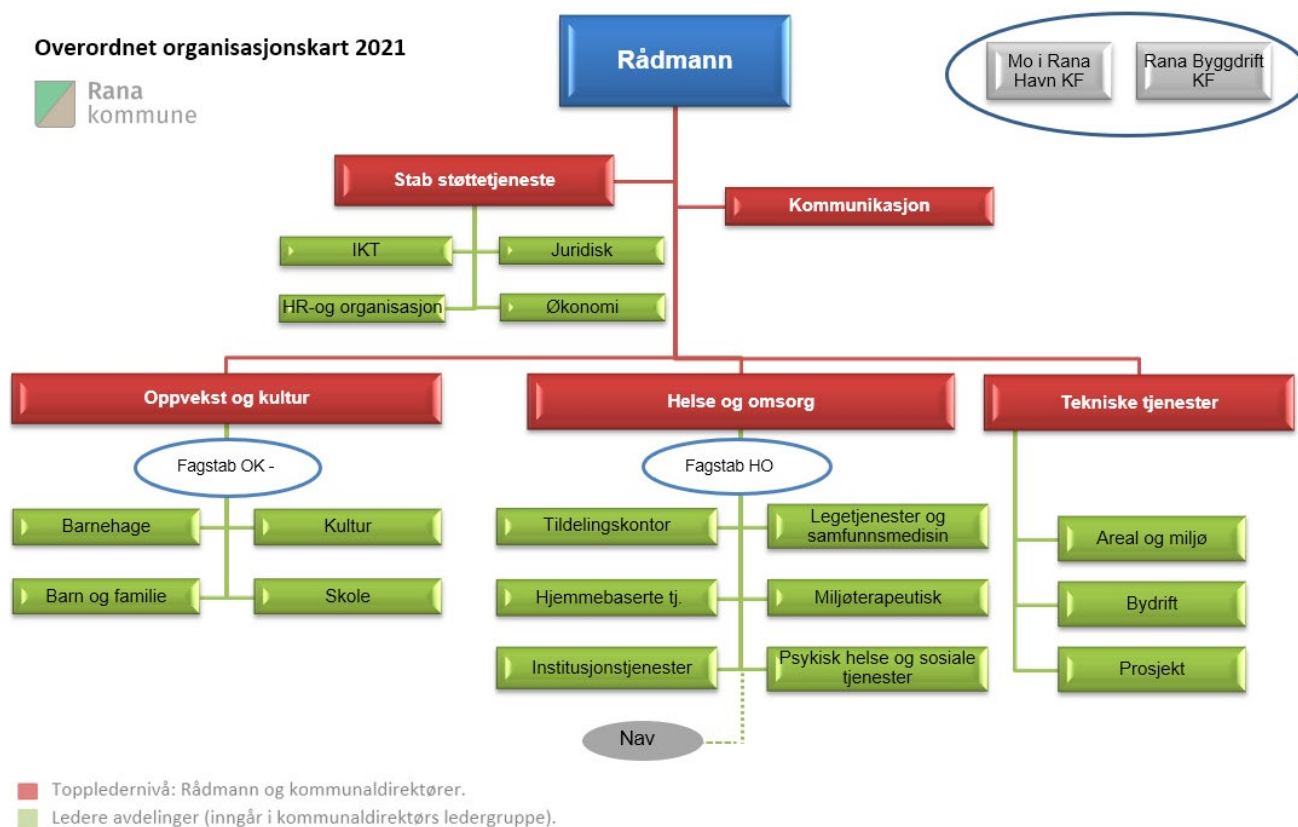
Pensjoner

Pensjoner føres i tråd med regnskapsforskriften § 3-5 om regnskapsføring av pensjon.

Organiseringen av kommunens virksomhet

Av figuren nedenfor fremgår det hvordan kommunens virksomhet er organisert.

Overordnet organisasjonskart 2021

Kommunen har organisert havnevesenet som et kommunalt foretak (Mo i Rana Havn KF). Fra og med 1.1.2021 ble byggdrift skilt ut som eget foretak, Rana Byggdrift KF. Renovasjon er organisert i et interkommunalt selskap - Helgeland avfallsforedling (HAF). Kommunen deltar i interkommunale samarbeid innen pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), krisesenter, regionalt kontor for kompetanseheving (RKK), legevakt og oljevern. Deler av kommunens tjenester er organisert gjennom samarbeid med Rana kommunale boligstiftelse og Eldres borettslag.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen til kommunen viser hvor likvid kommunen er. Videre uttrykker endringen i arbeidskapital utviklingen i kommunen sin betalingsevne. Utgangspunktet er balanseregnskapet og endringen av arbeidskapitalen som består av omløpsmidler minus kortsiktig gjeld i regnskapsperioden, korrigert for ubrukte lånemidler i tilsvarende periode. Tilsvarende finner man endringen av arbeidskapitalen ved å se på anskaffelses og anvendelse av midler i drift- og investeringsregnskap.

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Omløpsmidler	1 691 876	1 499 202	192 674
Kortsiktig gjeld	303 554	293 909	9 645
Arbeidskapital	1 388 322	1 205 293	183 029

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2021
Netto driftsresultat	129 361
Netto utgifter/inntekter i investering	-56 484
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-2 816
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	183 029
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0

Endring i arbeidskapital konsern

BALANSEN	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Omløpsmidler	1 720 376	1 508 602	211 774
Kortsiktig gjeld	322 044	301 077	20 967
Arbeidskapital	1 398 332	1 207 524	190 808

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2021
Netto driftsresultat	134 031
Netto utgifter/inntekter i investering	-59 593
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-2 816
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	190 808
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0

Note 2 Kapitalkonto

Kapitalkontoen beskriver hvor mye kommunen har brukt av sin egenkapital til å finansiere anleggsmidler. Dette fremkommer som differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld justert for ubrukte lånemidler. Kapitalkontoen fremgår av balansepostene 2599000 - 2599025.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Anleggsmidler	7 239 161	6 903 192	335 969
Langsiktig gjeld	6 008 214	5 827 064	181 150
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	120 257	123 073	-2 816
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			
Sum	1 351 204	1 199 200	152 004

Mo i Rana, dato: 31.03.2022

Robert Pettersen

Rådmann

Linn Carina Utsi

Økonomisjef

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Konsern 2021
Beholdning pr 1.1	7 124	7 124	7 999
Brukt i løpet året			
Avsatt			
Endring			
Beholdning pr 31.12	7 124	7 124	7 999

I 2008 ble det foretatt flere endringer på bakgrunnen av brev fra KRD av 15.7.2007 og 20.12.2007 om endret regnskapsførsel av likviditetsreserven som skulle sees i sammenheng med GKRS nr. 5 *Endringer i regnskapsprinsipper*. Kommunen overførte endringer i regnskapsprinsipper tidligere år samt mottatt topp-finansiering ressurskrevende brukere 2008 til ny konto 2581001 Endring regnskapsprinsipper drift i 2008.

Note 4 Varige driftsmidler

Det er i 2021 ved gjennomgang av anleggsmidler nedskrevet restverdi på biler, maskiner, bygninger og tomter knyttet til salg og utrangering.

Note anleggsmidler 2021	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	TOTALT
	Edb-utstyr Kontormaskiner	Person-vare og Lastebiler	Parkerings plasser	Boliger, skoler barneh, idrettsanl	Forretningsbygg Lagerbygg	Tomter	
Avskrivnings prosent	20,0 %	10,0 %	5,0 %	2,5 %	2,0 %	0,0 %	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.2021	36 026	67 182	3 420	3 074 993	525 163	79 879	3 786 663
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	-50 570	-40 662	0	-91 232
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 1.1.2021	-25 392	-29 876	-3 325	-635 367	-166 410	0	-860 370
Bokført verdi 1.1.2021	10 634	37 306	95	2 389 056	318 091	79 879	2 835 061
Tilgang i året	6 672	9 768	0	386 656	14 772	16 701	434 570
Avgang i året	0	-88	0	-17	-7 620	-104	-7 828
Delsalg i året	0	0	0	-182	0	-199	-382
Årets ordinære avskrivninger	-3 310	-5 081	0	-73 871	-22 707	0	-104 970
Årets nedskrivninger	0	-1 305	-95	-5 951	-8 132	0	-15 484
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.2021	13 996	40 600	0	2 695 691	294 404	96 277	3 140 967

GRUPPE 1 = Edb-utstyr og kontormaskiner - 5 år

GRUPPE 2 = Kjøretøy, maskiner, verktøy, inventar - 10 år

GRUPPE 3 = Parkeringsplasser og trafikklys - 20 år

GRUPPE 4 = Boliger, skoler, barnehg. idr.hus, tekn. anl., veier - 40 år

GRUPPE 5 = Forretningsbygg, Lagerbygg, Kirker og Brannstasjoner - 50 år

GRUPPE 6 = Fast eiendom og anlegg

Varige driftsmidler konsern

Note anleggsmidler 2021, konsern	Gruppe 1 Edb-utstyr Kontormaskiner	Gruppe 2 Person-vare og Lastebiler	Gruppe 3 Parkerings plasser	Gruppe 4 Boliger, skoler barneh, idrettsanl	Gruppe 5 Forretningsbygg Lagerbygg	Gruppe 6 Tomter og ikke avskr.b.	Gruppe 7 Båter	TOTALT
Avskrivnings prosent	20,0 %	10,0 %	5,0 %	2,5 %	2,0 %	0,0 %	2,0 %	
Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.2021	36 026	121 796	3 420	3 074 993	613 718	86 786	21 636	3 958 375
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	0	0	0	-50 570	-45 002	0	0	-95 572
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 1.1.2021	-25 392	-64 221	-3 325	-635 367	-198 556	0	-1 014	-927 876
Bokført verdi 1.1.2021	10 634	57 575	95	2 389 056	370 160	86 786	20 622	2 934 928
Tilgang i året	6 672	9 911	0	386 656	15 003	16 701	0	434 942
Avgang i året	0	-88	0	-17	-7 620	-104	-69	-7 898
Delsalg i året	0	0	0	-182	0	-199	0	-382
Årets ordinære avskrivninger	-3 310	-7 258	0	-73 871	-24 297	0	-473	-109 208
Årets nedskrivninger	0	-1 305	-95	-5 951	-8 132	0	0	-15 484
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.2021	13 996	58 835	0	2 695 691	345 113	103 184	20 080	3 236 899

GRUPPE 1 = Edb-utstyr og kontormaskiner - 5 år

GRUPPE 2 = Kjøretøy, maskiner, verktøy, inventar - 10 år

GRUPPE 3 = Parkeringsplasser og trafikklys - 20 år

GRUPPE 4 = Boliger, skoler, barnehg. idr.hus, tekn. anl., veier - 40 år

GRUPPE 5 = Forretningsbygg, Lagerbygg, Kirker og Brannstasjoner - 50 år

GRUPPE 6 = Fast eiendom og anlegg

Note 5 Aksjer og andeler

Finansielle anleggsmidler

Selskapets navn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12
KINOALLIANSEN AS	4,0 %				5
MOMENT RANA AS	91,7 %				93
ÅARJELHSAEMIEN TEATER AS	15,0 %				17
DRIV KARRIERE AS	54,5 %				1 347
HELGELAND REISELIV AS	11,2 %				200
FREYR BATTERY S.A.	1,0 %				10 000
NORDLAND TEATER AS	40,0 %				100
STAKOBYGGET AS	100,0 %				2 284
HELGELAND INVEST AS	8,6 %				1 375
HELGELAND INDUSTRIUTVIKLING AS	8,6 %				0
RANA UTVIKLINGSSKAP AS	60,6 %				497
KOMMUNEKRAFT AS	0,3 %				1
KUNNSKAPSPARKEN HELGELAND AS	4,8 %				500
HELGELANDSKRAFT AS	26,8 %				80 640
SJONFJELLET VINDPARK HOLDING AS	3,0 %				0
EGENKAPITALINNSKUDD KLP					84 131
SUM ANDELER					56
SUM INNSKUDD BOLIGER					1 328
Sum					182 574

Egenkapitalinnskudd KLP regnes som anleggsmidler i henhold til regnskapsforskriftens § 8 og skal etter gjeldende regler føres til anskaffelseskost i balansen, det vil si med det beløp som faktisk er innbetalt i løpet av de årene det har vært innbetalt egenkapitalinnskudd. Det innbetalte beløp kan avvike fra beregnet egenkapital etter KLP sine vedtekter.

Egenkapitalinnskuddet KLP har økt med 5,2 mill. kr. Det er ingen øvrige vesentlige endringer i aksjer og andeler i løpet av 2021.

Aksjer og andeler konsern

Selskapets navn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12
KINOALLIANSEN AS	4,0 %				5
MOMENT RANA AS	91,7 %				93
ÅARJELHSAEMIEN TEATER AS	15,0 %				17
DRIV KARRIERE AS	54,5 %				1 347
HELGELAND REISELIV AS	11,2 %				200
FREYR BATTERY S.A.	1,0 %				10 000
NORDLAND TEATER AS	40,0 %				100
STAKOBYGGET AS	100,0 %				2 284
HELGELAND INVEST AS	8,6 %				1 375
HELGELAND INDUSTRIUTVIKLING AS	8,6 %				0
RANA UTVIKLINGSSKAP AS	60,6 %				497
KOMMUNEKRAFT AS	0,3 %				1
KUNNSKAPSPARKEN HELGELAND AS	4,8 %				500
HELGELANDSKRAFT AS	26,8 %				80 640
SJONFJELLET VINDPARK HOLDING AS	3,0 %				0
EGENKAPITALINNSKUDD KLP					84 560
SUM ANDELER					56
SUM INNSKUDD BOLIGER					1 328
Sum					183 003

Egenkapitalinnskuddet KLP i konsern har økt med 5,3 mill. kr.

Note 6 Utlån

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Stakobygget AS	191 976	-	191 976	
Moment AS	6 050	6 050	-	
GIL Eiendom AS	45 400	-	45 400	
Fageråsbakkene AS	17 000	17 000	-	
Helgeland Kraft AS	30 201	30 201	-	
Eldres Borettslag	37 533		37 533	
Landbruksfondet	3 398	3 398	-	
Sosiale utlån	3 662	3 662	-	
Formidlingslån	412 849	-	412 849	
Sum	748 070	60 312	687 758	-

Utlån konsern

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Stakobygget AS	191 976	-	191 976	
Moment AS	6 050	6 050	-	
GIL Eiendom AS	45 400	-	45 400	
Fageråsbakkene AS	17 000	17 000	-	
Helgeland Kraft AS	30 201	30 201	-	
Eldres Borettslag	37 533		37 533	
Landbruksfondet	3 398	3 398	-	
Sosiale utlån	3 662	3 662	-	
Formidlingslån	412 849	-	412 849	
Sum	748 070	60 312	687 758	-

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Rana kommune har ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

Note 8 Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Rentebytteavtaler

Produkt (gjeld)	Sikring	Formål	Motpart	Lånebeløp	Rente	Utløp
Danske 1535	Rentebytteavtale	Forutsigbare rente	Danske Bank	150 000	0,903	19.06.2030
Danske BRKDF	Rentebytteavtale	Forutsigbare rente	Danske Bank	100 000	1,297	18.06.2031
Danske-2664_7266	Rentebytteavtale	Forutsigbare rente	Danske Bank	100 000	1,727	18.12.2024
DnB 4155	Rentebytteavtale	Forutsigbare rente	DnB	100 000	1,385	21.06.2028
Totalt				450 000		

Rana kommunen har fire rentebytteavtaler - tre i Danske Bank og en i DNB, totalt 450 mill. kr.

Risiko som sikres

Renterisiko, variasjon i renteutgifter knyttet til låneporteføljen.

Type sikring

Kontantsstrømsikring. Det vil si etablering av sikringer med tanke på å redusere variasjon i kontantstrøm knyttet til renteutgifter på lån. Når renteutgifter på underliggende (fysiske) lån øker/faller, vil dette bli nøytralisert med tilsvarende endring i kontantstrøm på sikringsinstrumentet.

Sikringsobjekt

Samlet gjeldsportefølje av flytende investeringslån. Innlånene er etablert med flytende rente basert på 3 mnd. nibor og renteregulering hver tredje måned på IMM-dato.

Sikringsinstrument

Samlet portefølje av rentesikringer.

Rentesikringer er gjort i bolker, for eksempel 100 millioner kroner. Det betales en fast avtalt rente, for et avtalt volum og for en avtalt periode. Som flytende rente mottas 3 mnd. nibor. Alle rentesikringer er etablert med formål å holdes til forfall.

Formålet med sikringen

Formålet med sikringen er forutsigbare og faste betalbare rentekostnader for sikret del av låneporteføljen. Sikringen samsvarer med rentesikringsstrategi nedfelt i Finansreglementet. Andel rentesikret, og løpetid på rentesikringen er innenfor rammer gitt i finansreglementet.

Sikringseffektivitet

Sikringseffektiviteten vurderes som meget høy. Den flytende renten i rentebytteavtalene reguleres på samme tidspunkt som underliggende portefølje av lån. Regulering skjer den tredje onsdagen i månedene mars, juni, september og desember. Selve rentefastsettelsen skjer to dager tidligere, nøyaktig kl. 12, både for bytteavtalene og de underliggende lån. Rente blir følgelig helt lik på både rentebytteavtalene og lån.

Rentebytteavtalenes hovedstol korresponderer med en andel av nibor-basert gjeld som er antatt å være til stede i hele bytteavtalenes løpetid.

Rentebytteavtale (også kalt renteswap)

En rentebytteavtale er en kontrakt mellom to parter (for eksempel en bank og kommunen) om bytte av rente. En slik avtale innebærer bytte av fast rente mot flytende/kort rente (for eksempel 3 mnd. nibor). Kommunen benytter rentebytteavtaler for å få en ønsket struktur med andel fast-/flytende rente i sin låneportefølje. Det utveksles ingen hovedstol i en rentebytteavtale, men kun rentedifferansen (mellom fast- og flytende rente) for det avtalte volum. Nåverdien av rentebytteavtalen er null ved inngåelse. Senere vil verdien av den svinge i takt med utviklingen for markedsrenten for den avtalte perioden. Ved utløpet av perioden vil nåverdien igjen være null.

Note 9 Lån

Eksterne lån	<i>Bokført verdi 31.12</i>	<i>Løpetid</i>	<i>Rentefot</i>	<i>Refinansering*</i>
Lån til egne investeringer	2 207 464	3,95	1,165**	350 000
Lån til andres investeringer***	78 217	3,95	1,165**	-
Lån til innfrielse av kausjoner	0	-	-	-
Lån til videre utlån	796 042	4,2	1,384	-
Finansielle leieavtaler	0	-	-	-

*) Lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram.

**) inkludert sikring

***) estimert verdi lån kirke

Eksterne lån inkludert konsern

Eksterne lån	<i>Bokført verdi</i>	<i>Løpetid</i>	<i>Rentefot</i>	<i>Refinansering*</i>
Lån til egne investeringer	2 275 630	3,95	1,165**	350 000
Lån til andres investeringer***	78 217	3,95	1,165**	-
Lån til innfrielse av kausjoner	0	-	-	-
Lån til videre utlån	796 042	4,2	1,384	-
Finansielle leieavtaler	0	-	-	-

*) Lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram.

**) inkludert sikring

***) estimert verdi lån kirke

De fleste lånene er etablert med flytende rente basert på 3 mnd. nibor, med et tillegg for en kredittmargin (ikke Husbanken). Ved gjennomføringen av låneopptaket i 2021 ble det valgt å forespørre om grønt lån knyttet til investeringer i nye skolebygg på 300 mill. kr. Ved gjennomføring av låneopptaket ble lån i Kommunalbanken valgt med flytende rente pluss margin på 0,12 prosent. Resterende del av låneopptaket til investeringer, 50 mill. kr ble lagt ut som et tre mnd.-sertifikat med forfall i desember 2021. Sertifikatets rente i perioden var 0,314 prosent, og forfall i desember 2021 inngikk som en del av årets ordinære avdrag i 2021.

Mo i Rana Havn KF og Rana Byggdrift KF har ikke gjennomført opptak av lån i 2021.

Fastrente andelen i porteføljen reguleres via rentebytteavtaler, jf. note 8, som gir en andel fast rente pr. 31.12.2021 i låneporteføljen inkludert Mo i Rana Havn KF på 24,8 prosent. Lånene i

porteføljen har lang løpetid og 59 prosent av lånevolumet har forfall etter 2025.

Refinansieringsrisikoen vurderes å være lav. Gjennomsnittlig porteføljerente var per 31.12.2021 - 1,07 prosent.

Andel fastrente inkludert rentebytteavtaler

<i>Lånegiver</i>	<i>Restgjeld</i>	<i>Andel</i>
Fastrente		
Husbanken	181 196	5,8 %
Verdipapirmarkedet	146 800	4,7 %
Kommunalbanken (Mo i Rana Havn KF)	4 330	0,1 %
Rentebytteavtaler		
Danske Bank	350 000	11,1 %
DnB	100 000	3,2 %
Sum fastrente inkludert rentebytteavtaler	782 326	24,8 %

Oversikt over samlet gjeld konsern og lånegivere

<i>Lånegiver</i>	<i>Restgjeld</i>
Fastrente	
Husbanken	181 196
Verdipapirmarkedet	146 800
Kommunalbanken (Mo i Rana Havn KF)	4 330
Flytende rente	
Husbanken	368 446
Verdipapirmarkedet	740 500
Kommunalbanken	1 644 758
Kommunalbanken (Mo i Rana Havn KF)	53 358
KLP (Mo i Rana Havn KF)	10 500
Sum gjeld konsern	3 149 889

<i>Lånegivere</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>Andel</i>
Obligasjonslån	887 300	28,2 %
Kommunalbanken	1 702 446	54,0 %
Husbanken	549 642	17,4 %
KLP	10 500	0,3 %
Sum	3 149 889	100,0 %

Av den totale lånegjelden er ca. 588 mill. kr knyttet til vann- og avløpsområdet og ca. 270 mill. kr til omsorgsboliger og bofellesskap. Det er videre tatt opp lån fra Husbanken på til sammen 549,6 mill. kr for videreutlån i ordningen med startlån, etableringslån og grunnlån. Kommunen tok i 2012 opp et lån på 246,4 mill. kr for videreutlån til det heleide aksjeselskapet Stakobygget AS, for finansiering av utbyggingen av Campus Helgeland.

Ubrukte lånemidler utgjør til sammen 81,4 mill. kr. Det ble betalt 77,9 mill. kr i ordinære avdrag i 2021, belastet driftsregnskapet, og 16,8 mill. kr i avdrag på lån til videreutlån belastet i investeringsregnskapet.

Note 10 Avdrag på lån

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	<i>Beløp</i>
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	71 601
Korrigerende for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	0
Betalte avdrag	75 401
Differanse mellom beregnet, korrigerende og betalte avdrag	-3 801

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12.20	2 749 460
Bokført verdi lånegjeld 31.12.20	1 875 430
Avskrivninger 2021	104 970

Konsern

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	<i>Beløp</i>
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	73 824
Korrigerende for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	
Betalte avdrag	77 851
Differanse mellom beregnet, korrigerende og betalte avdrag	4 027

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12.20	2 914 266
Bokført verdi lånegjeld 31.12.20	1 970 036
Avskrivninger 2021	109 208

Kommunen har betalt mer i avdrag enn de beregnede minimumsavdragene.

Note 11 Pensjon

Pensjonsforpliktelser-, midler og utgifter regnskapsføres i tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner § 13. Kommunens pensjonsforpliktelser ved regnskapsårets slutt føres opp under passiva i balanseregnskapet. Pensjonsmidler føres under aktiva. Pensjonspremie i løpet av året føres til utgift.

Del 1 Premieavvikets påvirkning på driftsregnskapet

I tabellen under framkommer amortisering av premieavviket dette regnskapsår. I perioden 2002-2010 var amortiseringstiden 15 år, i perioden 2011-13 var den 10 år og for premieavvik oppstått i 2014 og senere er amorteringstiden 7 år.

<i>Tekst</i>	<i>Amorterings tid</i>	<i>KLP</i>	<i>KLP sykepleiere</i>	<i>SPK</i>	<i>SUM</i>
Amortiseringstid premieavvik 2002 - 2010	15 år	13 770	924	-449	14 245
Amortiseringstid premieavvik 2011 - 2013	10 år	17 287	933	-1 333	16 887
Amortiseringstid premieavvik 2014 og senere	7 år	24 641	1 096	-919	24 817
Sum		55 699	2 952	-2 702	55 949

I tabellen nedenfor framkommer akkumulert balanseført premieavvik til fremtidig amortisering samt andel av kortsiktig gjeld

Akkumulert premieavvik	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Akkumulert premieavvik per 31.12. i fjor	168 079	15 659	-7 289	176 448	176 240
Amortisert premieavvik	55 699	2 952	-2 702	55 949	55 751
Aga av amortisert premieavvik	2 841	151	-138	2 853	2 843
Akkumulert premieavvik	149 717	24 996	-5 836	168 876	163 414
Aga av akkumulert premieavvik	7 636	1 275	-298	8 613	8 334
Premieavvik per 31.12. i år	157 352	26 270	-6 134	177 489	178 326

Tabellene nedenfor viser netto inntektsføring av pensjoner dette år og foregående år.

Netto føring på årets regnskap 2021	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Innbetalt premie	105 288	28 384	17 212	150 883	153 326
Netto pensjonskostnad	59 795	15 334	18 814	93 944	100 176
Premieavvik	45 493	13 049	-1 603	56 939	53 149
Aga av premieavvik	2 320	666	-82	2 904	2 711
Amortisering av tidligere års premieavvik	55 699	2 952	-2 702	55 949	56 147
Aga av amortisert premieavvik	2 841	151	-138	2 853	2 864
Netto føring på årets regnskap	116 014	17 772	16 056	149 843	156 477

Netto føring på foregående års regnskap 2020	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Innbetalt premie	68 821	22 040	17 002	107 863	109 226
Netto pensjonskostnad	66 448	17 136	19 128	102 712	103 876
Premieavvik	2 373	4 904	-2 126	5 151	5 350
Aga av premieavvik	121	250	-108	263	273
Amortisering av tidligere års premieavvik	57 259	2 334	-2 336	57 257	57 743
Aga av amortisert premieavvik	2 920	119	-119	2 920	2 945
Netto føring på foregående års regnskap	126 507	19 338	16 781	162 626	164 291

Del 2 Premiefond

	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Innestående på premiefond 01.01	261 442	2 514	0	263 956	266 997
Tilført premiefondet i løpet av året	136 724	14 296	0	151 020	152 587
Bruk i årets regnskap	70 000	3 859	0	73 859	78 693
Overføring til ny avtale	4 834			4 834	
Gjenstående premiefond	323 332	12 950	0	336 283	340 891

Del 3 Pensjonsmidler

	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Pensjonsmidler pr. 01.01	2 533 858	422 024	260 658	3 216 541	3 279 820
Årets forventede avkastning	86 249	15 472	3 463	105 184	107 471
Årets premieinnbetaling eks. adm. utg.	105 288	28 384	17 212	150 883	153 326
Årets utbetaling av pensjon	-89 959	-11 305	0	-101 264	-102 816
Estimataavvik	-77 265	11 503	-153 830	-219 591	-218 821
Aga netto pensjonsmidler	14 185	1 609		15 794	15 794
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12	2 558 171	466 078	127 503	3 167 547	3 234 774

Del 4 Pensjonsforpliktelser

	KLP	KLP sykepleier	SPK	Sum	Konsern
Pensjonsforpliktelse pr. 01.01	-2 351 943	-423 414	-304 096	-3 081 669	-3 105 636
Rana Byggdrift KF Pensjonsforpliktelse pr. 01.01					-42 451
Årets pensjonsopptjening	-78 325	-17 986	-16 711	-113 022	-119 395
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	-67 719	-12 821	-5 566	-86 106	-88 223
Utbetalte pensjoner	89 959	11 305	0	101 264	102 786
Estimatavvik	127 998	8 378	118 547	254 923	256 357
Aga netto pensjonsforpliktelse			-4 097	-4 097	-4 337
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12	-2 280 030	-434 538	-207 827	-2 926 491	-2 999 081

Del 5 Beregningsforutsetninger

Beregningsforutsetningene er regulert i regnskapsforskriften § 3-6.

Selskap	Diskontering rente	Lønns vekst	G-regulering	Pensjons regulering
KLP	3,00 %	1,98 %	1,98 %	1,22 %
KLP sykepleiere	3,00 %	1,98 %	1,98 %	1,22 %
SPK	3,00 %	1,98 %	1,98 %	1,22 %

Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring

Pensjonsreformen har før 2015 ikke vært innarbeidet i regnskapsberegning: nye dødlighetsforutsetning (K2013FT), pensjonsregulering i samsvar med endringer vedtatt fra 2011, levealdersjustering for alle årskull som ble vedtatt fra 2011, nye uførepensjonsregler som gjelder fra 2015, individuelle garantier for gitte årskull, ulik regulering av AFP-pensjon og grunnlag for framtidig alderspensjon for gitte årskull. Nye dødlighetsforutsetninger er å anse som estimatendring. Øvrige endringer å anse som planendring. Regnskapsmessig behandles begge disse ved at effekten balanseføres.

Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring	KLP felles/folkev	KLP sykepl	SPK	Sum	Konsern
Endret forpliktelse - Planendring	0	0	0	0	
Endret forpliktelse - Ny dødlighetstariiff	0	0	0	0	
Endret forpliktelse - Øvrige endring	127 998	8 378	118 547	254 923	256 357
Endring forpliktelser - Totalt	127 998	8 378	118 547	254 923	256 357

Note 12 Garantier gitt av kommune

Garantien er stilt for	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Utløper
Kløvertun Boligstiftelse, org nr 961 531 454	4 200 000	1 560 231	2022
Rana kommunale boligstiftelse, 951019909	4 326 000	918 619	2025
Rana kommunale boligstiftelse, 951019909	7 830 000	1 662 908	2025
Eldres borettslag, 965038906	13 025 000	6 880 273	2042
Skonseng naturbarnehage, 971501472	2 980 000	114 182	2029
Røverreiret barnehage, 981209044	2 210 000	92 080	2023
Båsmobakken barnehage, 951 563 838	1 850 000	1 183 019	2033
Tusenbein barnehage, 971482613	3 430 000	160 386	2021
Tusenbein barnehage, 971482613	2 300 000	2 065 763	2035
Småttroll barnehage, 960835999	3 575 000	114 189	2022
Småttroll barnehage, 960835999	600 000	253 080	2039
Utskarpen menighetsbarnehage, 95788519	2 403 600	1 261 612	2039
Kirketunet Barnehage, 988 059 625,	8 000 000	4 399 982	2037
Driv Karriere as, 919 864 168	25 000 000	7 494 474	2025
HAF IKS, 971140496	35 524 520	28 736 472	2040
Nordland Bompengeselskap - E6 Helgeland nord	136 000 000	73 028 847	2038
Nordland Bompengeselskap - E6 Helgeland nord	186 000 000	170 437 500	2030
Nordland Bompengeselskap - E6 Helgeland sør	202 000 000	169 129 556	2030
Mo i Rana Havn KF	10 500 000	10 500 000	2047
Sum garantier/lån ved kausjon	651 754 120	479 993 173	

Note 13 Bruk og avsetning fond

Vesentlige bundne fond

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Næringsfond	60 756	14 307	-19 026	56 037
Landbruksfondet	7 522	908	-570	7 860
Ubrukte skjønnsmidler	7 883		-856	7 027
Selvkostfond	10 252	204	-5 845	4 611
Gavefond og øvrige bundne fond	45 736	10 978	-15 500	41 214
Sum bundne driftsfond	132 148	26 397	-41 796	116 749
Avdragsfond	128 238	20 295		148 533
Ekstraordinære avdrag form.lån	51 940	57 625	-16 821	92 745
Boligfond	13 235	1 123	-2 487	11 871
Øvrige bundne investeringsfond	1 124	3 026		4 150
Sum bundne investeringsfond	194 538	82 069	-19 307	257 299

Balanse alle fond

	<i>Pr 1.1.2021</i>	<i>Avsetning</i>	<i>Bruk</i>	<i>Pr. 31.12.2021</i>
Ubundne driftsfond	569 678	143 358	0	713 036
Bundne driftsfond	132 148	26 397	-41 796	116 749
Ubundne investeringsfond	230 880	32 558	-37 440	225 998
Bundne investeringsfond	194 538	82 076	-19 307	257 306
Sum fond	1 127 244	284 389	-98 543	1 313 089

Bruk og avsetninger alle fond

<i>Avsetninger:</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Reg. budsjett 2021</i>	<i>Oppr. budsjett 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
Avsetninger til ubundne fond	143 358	122 047	54 962	133 227
Avsetninger til bundne driftsfond	26 397	18 173	16 170	37 453
Avsetninger til ubundne investeringsfond	32 558	30 020	8 490	15 249
Avsetninger til bundne investeringsfond	82 076	42 928	42 928	55 728
Sum avsetninger til fond	284 389	213 168	122 550	241 658

<i>Bruk av avsetning:</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Reg. budsjett 2021</i>	<i>Oppr. budsjett 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
Bruk av ubundne fond	0	-59 075	-10 585	-31 626
Bruk av bundne driftsfond	-41 796	-26 136	-20 706	-30 228
Bruk av ubundne investeringsfond	-37 440	-37 440	-428 400	-18 547
Bruk av bundne investeringsfond	-19 307	-33 500	-30 000	-17 593
Sum bruk av avsetninger	-98 543	-156 151	-489 691	-97 994

Netto avsetninger	185 846	57 017	-367 141	143 664
--------------------------	----------------	---------------	-----------------	----------------

Rana kommune – konsern

<i>Rana kommune - konsern</i>	<i>Pr 1.1.2021</i>	<i>Avsetning</i>	<i>Bruk</i>	<i>Pr. 31.12.2021</i>
Ubundne driftsfond	580 522	147 500	0	728 022
Bundne driftsfond	132 148	26 397	-41 796	116 749
Ubundne investeringsfond	231 141	32 558	-37 440	226 259
Bundne investeringsfond	194 798	82 076	-19 307	257 566
Sum fond	1 138 609	288 531	-98 543	1 328 597

Spesifikasjon over regnskapsmessig mindreforbruk

<i>Formål/Område</i>	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Reg. budsjett 2021</i>	<i>Oppr. budsjett 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
Regnskapsmessig mindreforbruk/udekket	0	0	0	56 620
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	-20 899

*) Regnskapsmessig mindreforbruk i 2020 på 56,6 mill. kr er overført til disposisjonsfond i henhold til Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 4.3.

Note 14 Selvkost

SELVKOSTKALKYLE VANN	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	25 706	22 805
B. Indirekte kostnader, interntjenester	1 058	1 034
C. Kalkulatoriske rentekostnader	5 956	4 091
D. Kalkulatoriske avskrivninger	10 158	9 819
E. Andre inntekter og kostnader	-290	-284
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	42 588	37 465
G. Gebyrinntekter	39 325	36 310
H. Årets finansielle resultat G - F	-3 263	-1 155
I. Avsetning til selvkostfond		
J. Bruk av selvkostfond	3 263	1 155
K. Kontrollsum (subsidiering) H - I + J	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	5 981	7 046
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	85	90
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	2 803	5 981
Nøkkeltall:		
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	92,34 %	96,92 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %

Benyttet kalkylerente: 1,96 %

SELVKOSTKALKYLE AVLØP	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	23 406	21 095
B. Indirekte kostnader, interntjenester	983	993
C. Kalkulatoriske rentekostnader	4 931	3 328
D. Kalkulatoriske avskrivninger	10 372	9 773
E. Andre inntekter og kostnader	-751	294
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	38 941	35 483
G. Gebyrinntekter	36 359	33 453
H. Årets finansielle resultat G - F	-2 582	-2 030
I. Avsetning til selvkostfond	-	-
J. Bruk av selvkostfond	2 582	2 030
K. Kontrollsum (subsidiering) H - I + J	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	3 834	5 798
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	50	66
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	1 302	3 834
Nøkkeltall:		
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	93,37 %	94,28 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %

SELVKOSTKALKYLE FEIING	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	4 039	4 432
B. Indirekte kostnader, interntjenester	121	153
C. Kalkulatoriske rentekostnader	25	20
D. Kalkulatoriske avskrivninger	123	123
E. Andre inntekter og kostnader	-739	-602
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	3 569	4 126
G. Gebyrinntekter	3 629	3 982
H. Årets finansielle resultat G - F	60	-144
I. Avsetning til selvkostfond	60	0
J. Bruk av selvkostfond	0	144
K. Kontrollsum (subsidiering) H - I + J	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	436	573
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	9	7
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	505	436
Nøkkeltall:		
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	101,68 %	96,51 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %

SELVKOSTKALKYLE RENOVASJON	<i>Regnskap 2021</i>	<i>Regnskap 2020</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	43 990	41 982
B. Indirekte kostnader, interntjenester	2 966	2 916
C. Kalkulatoriske rentekostnader	1 599	872
D. Kalkulatoriske avskrivninger	3 895	4 124
E. Andre inntekter og kostnader	-3 718	-2 502
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	48 732	47 392
G. Gebyrinntekter	46 540	46 786
H. Årets finansielle resultat G - F	-2 192	-606
I. Avsetning til selvkostfond		0
J. Bruk av selvkostfond	2 192	606
K. Kontrollsum (subsidiering) H - I + J	-	-
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	-2 192	-1 554
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	-95	-32
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	-4 479	-2 192
Nøkkeltall:		
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	95,50 %	98,72 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	100,00 %	100,00 %

SELVKOSTKALKYLER ØVRIGE regnskap 2021	<i>Plansaks- behandling (301)</i>	<i>Bygge- og delesaks- behandling (hoveddel av funksjon 302)</i>	<i>Matrikulering (kart og oppmåling, funksjon 303)</i>	<i>Eier- seksjonering (del av funksjon 302)</i>
A. Driftsutgifter, kjerneprodukt	1 494	7 162	3 163	190
B. Indirekte kostnader, interntjenester				
C. Kalkulatoriske rentekostnader				
D. Kalkulatoriske avskrivninger				
E. Andre inntekter og kostnader				
F. Gebyrgrunnlag (A + B + C + D + E)	1 494	7 162	3 163	190
G. Gebyrinntekter	363	5 946	3 050	101
H. Årets finansielle resultat G - F	-1 131	-1 216	-113	-89
I. Avsetning til selvkostfond	-	-	-	-
J. Bruk av selvkostfond	-	-	-	-
K. Kontrollsum (subsidiert) H - I + J	-1 131	-1 216	-113	-89
L. Saldo selvkostfond pr. 01.01.	-	-	-	-
M. Kalkulert renteinntekt/-tap (fond)	-	-	-	-
N. Saldo selvkostfond pr. 31.12. (inkl. renter) (L + M + I - J)	-	-	-	-
Nøkkeltall:				
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F x 100)	24,30 %	83,02 %	96,43 %	53,16 %
P. Årets selvkostgrad i % etter justering med fond (G/(F + I - J)) x 100	24,30 %	83,02 %	96,43 %	53,16 %

Note 15 Salg av aksjer

Rana kommune har ikke salg av aksjer i 2021.

Note 16 Ytelse til ledende personer

Ytelser til ledende personer fremkommer under. Med ledende personer menes rådmann, daglig leder i kommunale foretak og ordfører.

	2020	2021	Konsern 2021
Lønn og annen godtgjørelse til rådmann/daglig leder	1 337	1 495	3 650
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører/styreleder	1 065	1 062	1 137
Lønn og annen godtgjørelse til varaordfører	851	852	852
Sum	3 253	3 409	5 639

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Honorar til revisjonstjenester inkluderer både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon fra kommunens leverandør av revisjonstjenester, Deloitte AS.

<i>Deloitte AS</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>Konsern 2021</i>
Godtgjørelse til revisor	1 328	998	1 048

<i>Type revisjonsoppdrag:</i>	<i>2021</i>
Lovpålagt revisjon	362
Forvaltningsrevisjon	533
Andre revisjonsoppdrag	103
Sum godtgjørelse til revisor	998

Nettobeløp inkl. mva. kompensasjon

Note 18 Fordringer

	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>Endring</i>
Kundefordringer	40 505	30 703	10 515
Andre kortsiktige fordringer	167 161	153 511	16 451
Premieavvik	177 489	176 448	436
Sum kortsiktige fordringer	385 155	360 662	27 402

			<i>Endring</i>
Usikre kundefordringer	-2 700	-1 700	-1 000

Fordringer til andre kommuner, virksomheter og kommunens innbyggere mv blir vurdert i sammenheng med avslutningen av regnskapet, jfr. hovedoversikt balanse pkt 2.1.

En vurderer kundefordringene i tråd med notatet fra GKRS fra april 2006: "Tidspunktet for regnskapsføring av utgifter, utbetaling og tap i kommuneregnskapet" og vurderingsreglene for omløpsmidler § 8 jfr. Forskrift av 15.12.2000 nr. 1424, herunder også kommunens interne retningslinjer for tapsføring.

Alle kundefordringer, med unntak av fordringer sikret med legalpant over 60 dager er i denne sammenheng nedskrevet pr 31.12.2021 med 2,7 mill. **kr**, og anses tilstrekkelig til å dekke fremtidige tap

Note 19 Andre vesentlige forpliktelser

Kommunestyret vedtok i sak 71/19 at kommunen skulle inngå leieavtale med Gruben IL for leie av lokaler i allaktivitetshuset til bruk til kroppsøving for elevene ved Gruben barneskole. Årlig leie utgjør 2,5 millioner kroner. I saken ble det også vedtatt en partnerskapsavtale med Gruben IL i tilknytning til kommunens bruk av andre lokaliteter i allaktivitetshuset, med årlig utbetaling på 1,5 millioner kroner.

Kommunestyret vedtok i sak 96/21 at kommunen skal bidra med 450 mill. kr til finansiering av ny regional lufthavn på Helgeland. Bidraget finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Det er budsjettert med utbetaling av bidraget i 2022.

Note 20 Interkommunalt samarbeid og andre samarbeid

Nedenfor er en oversikt over samarbeid som kommunen er involvert i. Kommunale foretak og selskap som kommunen har aksjer og andeler i fremgår av egne noter.

Oversikt over politisk representasjon i styrer, råd, nemnder, generalforsamlinger og bedriftsforsamlinger med mer ligger på kommunens hjemmeside:

<https://www.rana.kommune.no/vare-tjenester/politikk/politisk-representasjon/>

Helgeland Avfallsforedling IKS (HAF)

HAF skal være et selskap med høy kompetanse innen behandling av avfall og skal til enhver tid enten selv eller ved eierskap i andre selskaper være pådriver og utvikler av gode miljøvennlige løsninger innen avfallsbehandling. Deltakende kommuner er Hemnes, Rana, Nesna, Træna, Lurøy og Rødøy.

Indre Helgeland regionråd

Indre Helgeland regionråd er et regionalpolitisk samarbeidsorgan for kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Nesna, Lurøy og Rana. Indre Helgeland Regionråd skal være et strategisk verktøy for regional samordning mellom medlemskommunene og for regionens samlede profilering utad.

Polarsirkelen friluftsråd

Polarsirkelen friluftsråd er fellesorgan for Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana og Træna. Rådet er medlem i Friluftsrådenes Landsforbund.

Indre Helgeland Kontrollutvalgsekretariat

Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat er et interkommunalt samarbeid som yter lovpålagt sekretariatsbistand til kontrollutvalgene i 7 kommuner på Helgeland (Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Nesna, Lurøy, Rana, Vefsn).

Krisesenter

Krisesenteret er et eget tiltak i avdeling for psykisk helse- og sosiale tjenester. Krisesenteret i Rana er et gratis døgnåpent tilbud til innbyggerne i Rana, Træna og Nesna kommune.

Legevakt

Rana interkommunale legevakt er et samarbeid mellom Rana og Hemnes kommune, der Rana har 76,5 prosent og Hemnes 23,5 prosent av driftsutgiftene.

Stiftelsen Helgeland museum

Stiftelsen Helgeland Museum er det regionale museet i søndre del av Nordland. Museet har avdelinger i 18 kommuner. Stiftelsen Helgeland Museum skal utvikle en sterk og allsidig faginstitusjon som ut fra en samlet plan skal organisere innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie på Helgeland.

Helgeland Landbruksrådgivning

Helgeland Landbruksrådgivning dekker kommunene Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes og Rana.

PPT Rana

PPT Rana er vertskommune for Hemnes, Nesna og Rødøy. Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) skal sikre at barn, elever og voksne med behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehage eller spesialundervisning i skole får et inkluderende, likeverdig og tilpasset tilbud.

Arkiv i Nordland

Arkiv i Nordland (AiN) er en fylkeskommunal arkivinstitusjon med ansvar for fylkeskommunens arkiver, privatarkiver, mottak og formidling av stadnamn. I tillegg betjener AiN en egen organisasjon for arbeidet med de kommunale arkivene i Nordland (IKAN).

Samordna innkjøp

Vertskommunesamarbeid med Bodø kommune som vertskommune. Formålet med samordna innkjøp i Nordland (SIIN) er å organisere et forpliktende innkjøpssamarbeid mellom deltakerkommunene med sikte på økonomisk gunstige innkjøpsavtaler og styrket innkjøpskompetanse.

Landssammenslutning av vassdragskommuner

Landssammenslutning av vassdragskommuner (LVK) organiserer kommuner som er vertskap for vannkraftutbygging og har om lag 160 medlemskommuner. LVK skal ivareta medlemskommunenes interesser i alle spørsmål om kraftutbygging.

Digitale Helgeland

Samarbeidsprosjekt mellom kommunene Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Nesna, Rana, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Formålet er at digitaliseringsarbeidet på Helgeland skal øke kvaliteten og effektivitet på tjenestene gjennom forbedret bruk av ressursene i kommunen.

Biblioteksentralen

Biblioteksentralen er eid av landets kommuner og fylkeskommuner og har levert bøker, kompetanse og tjenester til alle landets folkebibliotek siden 1952. Biblioteksentralen er et ideelt samvirkeforetak, der all fortjeneste går tilbake til utvikling av tjenester. Biblioteksentralens rolle er å støtte opp under bibliotekenes samfunnsoppdrag og bidra til demokratisering av kunnskap, også i en digital og mobil tid.

Fosterhjem Helgeland

Fosterhjem Helgeland er et interkommunalt samarbeidsprosjekt i 7 ulike kommuner på Helgeland, og omfatter Rana, Vefsn, Hemnes, Lurøy, Nesna, Grane og Hattfjelldal. Formålet er å etablere en lokal fosterhjemstjeneste, som skal rekruttere, kurse og veilede foster- og beredskapshjem på Helgeland. Hensikten er å sikre nærhet til nyetablerte fosterhjem og sikre bedre oppfølging til alle parter.

Note 21 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner

I. Anslag refusjonsinntekter ressurskrevende tjenester

Gjelder delvis refusjon av direkte lønnsutgifter til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltbrukere. Tilskuddordningen er basert på et prinsipp der kommunen skal inntektsføre et anslag for refusjonsinntekt samme år som utgiften påløper. Det betyr at kommunen må foreslå en beregning av anslått refusjonsinntekt som inntektsføres i driftsregnskapet med motpost i balanseregnskapet (fordring på staten). Utbetalingen skjer to-tre måneder etter fristen for å sende inn refusjonskravet (mai - juni 2021).

Ut fra oppgaver innhentet fra Helse og omsorg, er refusjonsinntekten for 2021 anslått til 65,1 millioner kr og gjelder 46 tjenestemottakere. For 2020 var refusjonsinntekten 63,2 millioner kr for 49 tjenestemottakere.

II. Anordning variabel lønn

I henhold til kommuneloven § 14-6 tredje avsnitt bokstav c skal alle kjente utgifter og inntekter tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. (anordningsprinsippet)

Variable lønnsutgifter knyttet til november og desember utbetales i januar og februar påfølgende år. Rana kommune har siden 2011 anordnet lønnsutgiftene i henhold til anordningsprinsippet. Fra og med regnskapsåret 2012 er det kun forskjellen mellom variabel lønn i november og desember mellom regnskapsårene som påvirker regnskapsresultatet. I 2021 utgjorde denne differansen en økt utgift på 2,4 mill. kr.

Note 22 Kommunale foretak

Konsernregnskapet består i tillegg til Rana kommune av Mo i Rana havn KF og Rana Byggdrift KF. Rana Byggdrift KF ble stiftet i 2021.

Mo i Rana havn KF

Formålet med virksomheten til Mo i Rana Havn er å utføre de oppgaver som kommunen er pålagt etter havneloven og tilhørende forskrifter, og herunder ivareta de forvaltningsmessige, administrative, service- og forretningsmessige oppgaver som følger med driften av havnen. Mo i Rana Havn skal sørge for en rasjonell og effektiv havnedrift, føre tilsyn med trafikken i Rana kommunes havnedistrikt og forvalte havnas eiendommer, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse for havnens brukere og kommunen. Arealplanleggingen i havneområdet skjer i samråd med brukere som har interesser knyttet til det aktuelle området og i samråd med kommunens plankontor. For å opprettholde og videreutvikle havnenes trafikkgrunnlag, kan Mo i Rana Havn engasjere seg i havnetilknyttet virksomhet der det er fordelaktig og hensiktsmessig for Rana kommunes havnevirksomhet.

Rana Byggdrift KF

Rana Byggdrifts hovedformål er å forestå forvaltning, drifts-, vedlikeholds-, og renholdstjenester for hele bygningsmassen tilhørende Rana kommune med unntak av VA-bygg. Formålet med foretaket er å redusere antall m² kommunen eier og leier og øke kommunes økonomiske innsats på drifts- og vedlikeholdsoppgaver knyttet til kommunale bygg Underordnet styret er daglig leder med sin ledergruppe og stab organisert i to nivåer. Her utøves alle 6 budsjettansvarsområder eller enheter.

Rana Byggdrift skal sørge for en rasjonell, effektiv og faglig god drift av foretakets oppgaver. Foretaket skal medvirke til god formuesbevaring og verdibevarende vedlikehold av Rana kommunes bygningsmasse gjennom de midler foretaket disponerer. I dette ligger også å synliggjøre verdi- og kostnadmessige konsekvenser av manglende tiltak og etterslep innen bygningsmessig vedlikehold.

Kommunestyret skal godkjenne kjøp, salg og innleie av formålsbygg, mens Rana Byggdrift selv forestår kjøp, salg og innleie av boliger/boenheter basert på innmeldte behov fra tildelingsfunksjonene i kommunen.

Rana Byggdrift har ansvaret for alle leieavtaler, herunder å videreføre løsningsalternativene i «Samordnet kommunal arealbruksplan» for Rana kommune.

Hva ser du etter?

→ Nyheter, kunngjøringer og høringer	→ Informasjon om korona
→ Ledige stillinger	→ Skoleruta 2021/2022
→ Moheia bad	→ Har du rett på bostøtte?
→ Kino	→ Influensavaksinen er kommet

Hei! Mitt navn er Kari. [Hva kan jeg hjelpe deg med?](#)

Våre tjenester

Hva kan vi hjelpe deg med? Se alle våre tjenester.

Aktivitetskalender

Hva skjer i Rana kommune? Følg med på alt som skjer.

Flytte til Rana

Alt du trenger å vite hvis du ønsker å flytte til Rana.

Vil du være med å påvirke?

Følg med på hva som skjer i kommunen og lokaldemokratiet. Si din mening om planer, følg med på prosjekter og se politikernes møtekalender.

[Se alt om politikk](#)

- Politisk møteplan og saksdokumenter
- Følg med på våre politiske møter
- Si meningen din/høringer
- Planer, budsjett og reglementer
- Postliste
- Rana i vekst

Kontakt oss

[Kontaktinformasjon](#)

[Nød- og vakttelefoner](#)

[Personvernerklæring](#)

[Meld om feil på nettsiden eller gi oss din tilbakemelding](#)

Følg oss på sosiale medier

